

MILOSLAV JENŠÍK

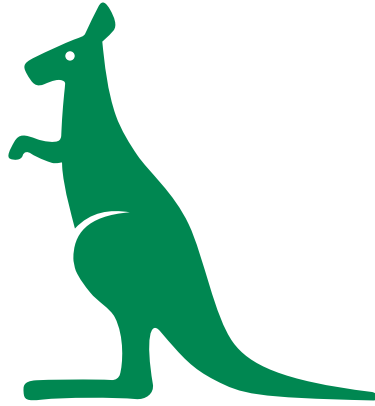
BOHEMKA

JE A BUDE

KNIHA PRVNÍ (1905 – 1973)

- BOHEMIANS -

MILOSLAV JENŠÍK

BOHEMKA

JE A BUDE

KNIHA PRVNÍ (1905 – 1973)

NAKLADATELSTVÍ
EPOCHA

Kniha vyšla díky podpoře těchto sponzorů:

BARY A LAKY®

Copyright © Miloslav Jenšík, Karel Řezníček, 2019

Photos © Archiv autorů, archiv Bohemians Praha 1905, 2019

Cover © Lukáš Tuma, 2019

Czech Edition © Nakladatelství Epoque, Praha 2019

ISBN 978-80-7557-208-0 (print)

ISBN 978-80-7557-751-1 (elektronická kniha ve formátu pdf)

Poděkování

Nejen uvedeným sponzorům, kteří finančně podpořili vydání této knihy, ale také týmu fanoušků v čele s Karlem Řezníčkem, který se podílel i na redakční přípravě této publikace a je zároveň autorem prologu a první kapitoly, patří velké poděkování. Za spolupráci při dohledávání dílčích podkladů, archiválií a kontaktů jakož i za pomoc se zpracováním části obrazového a ilustračního doprovodu knihy náležejí tedy díky Karlu Řezníčkovi, Tomáši Skácelovi, Vladislavu Tolarovi, Janu Vosátkovi, Radku Víchovi a Karlu Vaníčkovi

EDIČNÍ POZNÁMKA

NEŽ SE ZAČTETE

Vlně nesmyslných reorganizací všeho života naší země v totalitní éře a s ní spojeného několikerého hromadného přejmenování fotbalových klubů neunikli ani Bohemians. Postupně byli nuceni hrát pod hlavičkou Železničáři, ČKD Stalingrad, Spartak Stalingrad, ČKD Praha – stejně jako se třeba Sparta načas nedobrovolně stala Bratrstvím a posléze Spartakem Sokolovo a Slavia Dynamem...

Co tam, to tam. Jenže jak se má fanoušek, který ony časy nepamatuje, vyznat ve zmatcích dávno ztracených let? Abychom zachovali nutnou historickou kontinuitu a současně zaznamenali všechny kotrmelce z kloubů vymknuté doby, uvádíme někdejší naštěstí dočasné názvy klubů v tabulkách zelených dokumentárních stránek, ale v jejich výčtech výsledků a samozřejmě ve vlastním textu knihy užíváme jména, která si hráči ani fanoušci nedali nikdy vzít.

Kde se nám nepodařilo křestní jméno některého vršovického fotbalisty ověřit nejméně ze dvou různých zdrojů, nahrazujeme jej třemi tečkami; kde nedokážeme spolehlivě identifikovat tu či onu tvář na skupinovém snímku, dáváme přednost otazníku. Pokud nám některý z čtenářů bude moci doplnit chybějící informaci, předem za ni děkujeme.

Pod snímky reprezentačních výběrů zvýrazňujeme jména borců z obou Ďolíčků velkými písmeny. Ta užíváme také u některých fotografií zelenobílých týmů, když chceme na dotyčného zvláště upozornit.

A nakonec, i když v neposlední řadě: s velkým začátečním písmenem v celé knize zásadně píšeme o Klokanech. Pravda, je to v rozporu s pravidly českého pravopisu. Ale kniha o Bohemce snad pro jednu smí naslouchat hlasu srdce jejích fanoušků...

OBSAH

BOHEMKA NA CELÝ ŽIVOT (Antonín Panenka)	11	INTERMEZZO O PAMÁTNÉ PLAVBĚ DO ZEMĚ PROTINOŽCŮ	146
ÚVODNÍ SLOVO AUTORA MILOSLAVA JENŠÍKA	13	KAPITOLA 4: 1927–1935 • PO LETECH ZA VODOU PÁD DO PROPADLIŠTĚ	160
PROLOG (Karel Řezníček)	16	1927/28 • Magická moc dobře zvoleného jména	162
KAPITOLA 1: 1906–1918 • OD ZROZENÍ FOTBALOVÉHO KLUBU PO DOBYTÍ PRVOTŘÍDNOSTI (Karel Řezníček)	26	Utkání, góly, body	166
1906–1909 • Ostrý start AFK do života	28	1928/29 • Loučení s župní ligou	168
Utkání, góly, body	41	Utkání, góly, body	174
1909–1914 • Pomalá a dlouhá cesta	42	1929/30 • Čtvrtá příčka pod penzí?	176
Utkání, góly, body	57	Utkání, góly, body	179
1914–1918 • Když mluví zbraně, jsou múzy kuš	58	1930/31 • Třetí vrchol trianglu	181
Utkání, góly, body	72	Utkání, góly, body	186
Zelenobílý zápisník 1906–1918	74	1931/32 • Bronzová obhajoba a nádvkem krásný stadion!	188
KAPITOLA 2: 1919–1924 • O BODY V MISTROVSTVÍ STŘEDOČESKÉ ŽUPY	84	Utkání, góly, body	195
1919 • Nečekané klopýtnutí o vinohradský Meteor	86	1932/33 • Po zbabraném podzimu jaro s Kocsisem	197
Utkání, góly, body	90	Utkání, góly, body	203
1920 • Druzí za „Železnou Spartou“!	91	1933/34 • O bod méně, o příčku výš	205
Utkání, góly, body	96	Utkání, góly, body	209
1921 • Všechno je jednou poprvé	97	1934/35 • V jubilejním roce pád do propadliště!	211
Utkání, góly, body	102	Utkání, góly, body	217
1922 • Skvělá satisfakce za Antverpy	103	Zelenobílý zápisník 1927–1935	219
Utkání, góly, body	107	KAPITOLA 5: 1935–1940 • KRUŠNÉ ČASY V DIVIZNÍM VYHNANSTVÍ	224
1923 • Ztráty do nekonečna?	108	1935/36 • Jak chutná divizní chlebiček	226
Utkání, góly, body	112	Utkání, góly, body	230
1924 • Soutěž, jež zničila sebe samu	113	1936/37 • Chmurné předznamenání a promarněný rok	231
Utkání, góly, body	117	Utkání, góly, body	234
Zelenobílý zápisník 1919–1924	118	1937/38 • První ztroskotání na úskalích kvalifikace	235
KAPITOLA 3: 1925–1927 • NADARMO SE NEŘÍKÁ, ŽE KAŽDÝ ZAČÁTEK JE TĚŽKÝ	122	Utkání, góly, body	238
1925 • Zpackaná a nedohraná liga	124	1938/39 • Nevyšel ani čtvrtý pokus!	240
Utkání, góly, body	130	Utkání, góly, body	243
1925/26 • Parta z Ďolíčku znovu korunovala mistra	132	1939/40 • Návrat po pěti letech!	245
Utkání, góly, body	137	Utkání, góly, body	248
1927 • Třetí ročník na třetí pokus	139	Zelenobílý zápisník 1935–1940	250
Utkání, góly, body	143	KAPITOLA 6: 1940–1945 • LIGA V PROTEKTORÁTNÍ KLECI	252
Zelenobílý zápisník 1925–1927	144	1940/41 • Karešova palebná příprava ke zteči předních pozic	254
		Utkání, góly, body	258
		1941/42 • Podzimní posvícení, jarní trápení, letní radost z pohárů	261
		Utkání, góly, body	268

1942/43 • Až na ten hrůzný závěr!	271	Utkání, góly, body	432
Utkání, góly, body	276	1959/60 • Poprvé před oběma „S“!	435
1943/44 • K Botiči se vkrádala plíživá stagnace	278	Utkání, góly, body	441
Utkání, góly, body	286	1960/61 • Podruhé přes rovník	444
1944/45 • Lavina gólů v „Ersatzlize“	289	Utkání, góly, body	449
Utkání, góly, body	293	1961/62 • Na podzim druzí, ve finiši až čtvrtí	452
Zelenobílý zápisník 1940–1945	294	Utkání, góly, body	458
KAPITOLA 7: 1945–1950 • NA VLNĚ		1962/63 Podruhé před oběma „S“, ale	461
UDRŽITELNÉHO (?) VZESTUPU	298	Utkání, góly, body	467
1945/46 • Pozor na cestovní horečku!	300	1963/64 • Záchrana s odřenýma ušima	470
Utkání, góly, body	307	Utkání, góly, body	477
1946/47 • Podzimní skomírání,		1964/65 • Až se ucho utrhl	480
jarní znovuzrození	309	Utkání, góly, body	486
Utkání, góly, body	315	Zelenobílý zápisník 1958–1965	489
1947/48 • Když se bohatým bere a chudým dává		INTERMEZZO O PŘENOSU MAGIE	
aneb Kterak promarnit šanci	318	Z ĎOLÍČKU DO ĎOLÍČKU	494
Utkání, góly, body	327	KAPITOLA 10: 1965–1973 • NAHORU, DOLŮ,	
Podzim 1948 • Liga skončila, zapomeňte!	330	NAHORU, DOLŮ, NAHORU	504
Utkání, góly, body	334	1965/66 • Za rok se vrátím, vrátím se zas!	506
1949 • Pěkné vysvědčení –		Utkání, góly, body	512
ale co ty dvě kaňky?	336	1966/67 • Na podzim dobře,	
Utkání, góly, body	342	na jaře jen dostatečně	514
1950 • Dvacet minut od mistrovských vavříků	345	Utkání, góly, body	519
Utkání, góly, body	352	1967/68 • Reflektory svítily na cestu do tmy	522
Zelenobílý zápisník 1945–1950	355	Utkání, góly, body	530
INTERMEZZO O ELIXÍRU FOTBALOVÉHO		1968/69 • Že by stačilo potěžkat si	
MLÁDÍ V PROUDECH DOBY	358	Zlatou Niké?	533
KAPITOLA 8: 1951–1958 • SEDM LET TRÁPENÍ		Utkání, góly, body	539
A HLEDÁNÍ CESTY	368	1969/70 • Když chybí tajemné	
1951 • Fotbal opravdu nemá logiku	370	kouzlo Ďolíčku	541
Utkání, góly, body	376	Utkání, góly, body	547
1952 • Pražské zrcadlení v „tramvajové lize“	379	1970/71 • Úzké hrdlo celostátní II. ligy	551
Utkání, góly, body	386	Utkání, góly, body	556
1953 • Husarský kousek		1971/72 • Jak se o postupu hrát nedá	558
v „Mission Impossible“	388	Utkání, góly, body	562
Utkání, góly, body	392	1972/73 • Na třetí pokus návrat mezi elitu	564
1954 • Místo nahoře, ale jen na skok	393	Utkání, góly, body	569
Utkání, góly, body	398	Zelenobílý zápisník 1965–1973	571
1955 • Osudných šestnáct setin gólu	401	DRESY BOHEMKY	578
Utkání, góly, body	405	BOHEMKA JE A BUDE – KNIHA DRUHÁ	580
1956 • Oddechový čas – nebo jarní únava?	407	V KNIZE DRUHÉ NAJDETE	582
Utkání, góly, body	410	O AUTORECH KNIHY	584
1957/58 • Třiatřicet schodů do nebe	412		
Utkání, góly, body	417		
Zelenobílý zápisník 1951–1958	419		
KAPITOLA 9: 1958–1965 • TŘETÍ NÁVRAT –			
TENTOKRÁT NA SEDM LET	424		
1958/59 • Úspěšný návrat:			
hned napoprvé devátí!	426		

BOHEMKA NA CELÝ ŽIVOT

Fotbalový míč mně učaroval již jako malému chlapci, kdy jsem hrál na různých plátcích, hřištátkách, v parcích. Táta, který se na mě chodil dívat, viděl, že mám talent, a chtěl, abych to zkusil v nějakém klubu.

První naše cesta vedla do Edenu, tam mě vyzkoušeli, řekli, že jsem šikovný, ale také, že jsem tělesně slabý a malý, a abychom přišli za rok, až zesílím. Táta nebyl spokojený, tak jsme jeli na Duklu, ale výsledek byl naprosto stejný. Třetí pokus

byl na Bohemce a trenér Holeček (otec hokejového brankáře) mi hodil míč a řekl: „Kopni levou, pravou, udělej kličku.“ Byl spokojený a řekl, abych druhý den přinesl fotografii a vysvědčení ze školy. To byla středa a ve čtvrtek mě již zaregistrovali, a tím se ze mě stal Klokan.

V sobotu jsem už nastoupil ke svému prvnímu zápasu, bylo to 29. září 1958 a vyhráli jsme nad Teslou Žižkov 3:1. Dokonce se mi podařilo vstřelit i nevstřelit první gól, jak se to vezme. Před brankou jsem napřáhl ke střele, ale větší spoluhráč byl rychlejší, a tak kopl do mé nohy, moje noha do míče a ten skončil v síti.

Nakonec jsem hrál v Bohemce 32 let a poté jsem poprvé v kariéře přestoupil do Rakouska do mužstva Rapid Vídeň, byl jsem spokojený a připadal jsem si jako na Bohemce, Rapid je totiž také zeleno-bílý.

V roce 1976 jsem získal titul mistra Evropy, v roce 1980 jsem se stal československým Fotbalistou roku a v Mistrovství Evropy jsme zároveň získali bronzovou medaili za třetí místo. Moje poslední rozlučkové utkání na Bohemce, které se hrálo 12. května 1981, jsem odehrál první poločas za Bohemku a druhý poločas v dresu Rapidu Vídeň. Utkání skončilo výsledkem 3:3 a já jsem vstřelil poslední gól za Bohemku a zároveň první gól za Rapid Vídeň. Bylo to nádherné loučení, fanoušci a diváci mě v Ďolíčku zahrnuli obrovskými ovacemi a sešlo se jich snad nejvíce v historii Bohemky. Byl jsem z toho pořádně naměkko a mám na to stále nádhernou vzpomínku.

V roce 1985 jsem hrál poslední utkání za Rapid Vídeň ve finále PVP v Rotterdamu proti Evertonu. Dále jsem ještě několik let – až do roku 1994 – působil v nižších soutěžích v Rakousku. Pak jsem se vrátil mezi Klokany, kde jsem působil v různých funkcích, například jako asistent trenéra, trenér brankářů nebo jiné funkcionářské práci.

Jsem moc rád, že se moje (naše) Bohemka může pyšnit velkou a krásnou kronikou své historie a tradice, jejíž první knihu jste právě otevřeli. Věřte, že si ji vrchovatě zaslouží. Tak ať se vám líbí.

*Antonín Panenka – Čestný prezident
Bohemians 1905*

ÚVODNÍ SLOVO

AUTORA MILOSLAVA JENŠÍKA

Bohemce jsem zprvu nikterak nefandil. Pět slůvek – ale jakou mohou způsobit paseku! Když jsem je vyslovil před ředitelem nakladatelství, které se ujalo vydání této klubové kroniky, a dodal, že právě onou větičkou ji za sebe chci otevřít, v první chvíli jsem se polekal, že vyletí z kůže. Zdeněk Pobuda je totiž fan- da Klokánů od malička. Neochvějně věrný, zarpu- tilý, nesmlouvavý – jedním slovem skalní! A čemu se tu divit u vršovického rodáka křtěného Botičem? To přece je pro zelenobílou víru podmínka naprosto postačující (i když už jsem se mnohokrát přesvědčil, že vůbec ne nutná).

Nakladatelův výbuch rozhořčení nad mým rou- hačstvím, jinak to pod svým zorným úhlem prostě vidět nemohl, lze vysvětlit také tím, že mi v té chvíli nedovolil vyslovit i druhou a další zamýšlené věty. Proto je uvedu na tomto místě: Přestože jsem tedy Bohemce zkraje věru nefandil, od narození jsem to měl k zelenobílému klubu s klokanem ve znaku a k jeho stadionu jen o maličko dál než Vršovičáci. Mé rodné hnízdo bylo v sousedních Nuslích, neda- leko železniční trati, přirozené hranice mezi tehdejší Prahou XIII, Vršovickými a Prahou XIV, kde jsem žil až do svých čtyř let. Už v té době jsem kamarádil se stejně mladým obyvatelem mého i jeho rodného domu Vládou Kosem, jehož jméno se na stránky této knihy ještě nejednou vrátí. I poté, co jsem se později přestěhoval na druhý břeh Vltavy, byl jsem u svého strejdy a kmotra v Nuslích pečený vařený.

Právě Vláda mě v šestačtyřicátém, sedmačtyřicá- tím roce minulého století postupně seznámil s řa- dou hřišť onoho na fotbalisty tehdy tak úrodného jihovýchodního koutu Prahy. Nejprve mi ukázal cestu na Bělku, kde zhruba v místech dnešního Kongresového centra býval doma SK Nusle. Potom na Zelenou lišku, která patřila dalšímu klubu té čtvrti, Nuselskému SK – rovněž exligovému. A na Viktorii Nusle na Kavčích horách.

Teprve potom mne začal vodit do Vršovic. Na Union, v těch časech hned za vozatajskými

kasárnami, na Lva XIII (pozdější Lokomotivu) co by kamenem dohodil od Danneráku, jak se tehdy všeobecně říkalo stadionu u Botiče... Kdo však teď čeká, kdy jsem pod Vládovým odborným vedením konečně dorazil i na Bohemku, nedočká se. Jak se mohlo stát, že právě tam jsme tenkrát ještě spolu nedoputovali? Nejednou jsme si to slibovali, leč po- každé z toho nějak sešlo. Přitom mi často napořád nadšeně vyprávěl o bohatýrských činech tehdejších Klokánů v čele s nesmírně populárním „Buňou“ Ve- dralem a mladičkým, ale už po čertech zralým Jiřím Peškem. „Za Bohemku budu jednou kopat,“ říkával Vláda. Jak známo, později opravdu kopal. A jak! Vedrala ani Peška už v zelenobílém dresu nezastihl, leč vedle dalších hvězd, jejichž bravurní kousky mi líčil – Václava Jíry, Jiřího Žďárského nebo třeba La- dislava Müllera –, si ještě nejednou zahrál.

Ale málo platné, cestu na Bohemku jsem si mu- sel vyšlapat sám. Paradoxně mne tam přivedla klu- kovská láska k jinému pražskému klubu, žižkovské Viktorce – láska mému tehdejšímu smíchovskému okolí naprosto nepochopitelná. Na Žižkově jsem nikdy nebydlel, a co víc: až do vzniku mé náklon- nosti k červeným a bílým pruhům jsem tam nikdy ani minutu nepobyl! Však to také ze Smíchova bylo dost z ruky. Dokonce jsem zkraje neměl ani tuše- ní, které tam jedou tramvaje. Mé náhlé vzplanutí způsobila spála, která se za mých klukovských let musela týdně poctivě vyležet. Už jsem nevěděl, co v posteli číst, když mi táta podstrčil knížky, které jsem do té doby v rodinné knihovně nějak přehlé- dl. První byla od věhlasného sportovního redaktora a fotbalového funkcionáře Ferdinanda Scheinos- ta a jmenovala se *Slavné postavy naší kopané*. A ta druhá? Karel Poláček, *Muži v ofsajdu!* Obě knihy se slavnými viktoriánskými fotbalovými jmény jen hemžily. Než jsem se nadál, byl jsem lapen. Dost jsem si pak s tou nešťastnou láskou vytrpěl. Nejlepší klub mého tehdejšího bydliště, SK Smíchov, hrával v té době jen I. A třídu. Pravda, v těch časech to byl

Autor na tribuně v Ďolíčku

po lize a divizi třetí soutěžní stupeň, nicméně každý kluk z té čtvrti byl kromě své lokální sympatie pro místní SK nebo Čechii ještě – a především – buď spartan, nebo slávista. Tedy každý, až na mne...

Viktorka si v ligovém ročníku 1946/47 vedla pod psa a už od podzimu zrála k sestupu. Ve čtvrtém jarním kole hostila Jednotu Košice, onoho času obávanou štiku soutěže, a vypůjčila si k tomu Ďolíček. Hrál se na Zelený čtvrtek a diváci žasli, jak Žižkovští zčistajasna s favorizovaným soupeřem zamekali až k výhře 3:1. Natěšen hrou i výsledkem jsem se hned v následujícím kole znovu hnal do Vršovic, kam tentokrát Viktorka zamířila jako host. Se vši rozhodností svých ještě ne jedenácti let jsem si byl jist, že to nandá i Klokánům. Běda, byla tam tenkrát bita ponižujícím skóre 0:9! Také k tomu mači se spolu v příslušné kapitole vrátíme...

Uznejte: mohl mít zklamaný, zdrcený kluk ty zelenobílé kruťasy rád? Začal jsem docházet na stadion u Botiče docela často. Kajjcně doznávám, že zprvu motivován palčivou žízni po tom, aby to konečně Bohemce někdo jaksepatří vykreslil. Ale nějak na to ne a ne dojít. Ještě téhož roku jsem tam viděl na kolenou obě „S“. A tak to šlo dál. Má prvotní pomstychtivost se postupně měnila v respekt k domácímu týmu a ten přerůstal v obdiv a sympatii.

Mé divácké zážitky byly ještě umocněny prostředím, ve kterém si fanoušci mohli užít ligová klání jako nikde jinde v Praze. Žádná atletická dráha (ještě dlouho potom byly i na Spartě nebo na Slavii), žádný klopový cyklistický ovál, jaký v té době vroubil strašnické hřiště Viktorky – jen fotbalové kolbiště a krok dva za brankovými nebo pomezními čarami bariéra. Blahovolní dospělí diváci pouštěli kluky, aby se protlačili až k ní. Dění na tenkrát ještě nejčernější škváře v Praze bylo odtamtud jako na dlani. Nejraději jsem chodil za branku u tramvaje nebo poblíž ní pod tehdejší přístřešek nad místy k stání naproti hlavní tribuně, tak někde na úroveň penaltového puntíku nebo malého vápna. To byly mé vršovické divácké parkety. Odtamtud jsem si vychutnával galapředstavení, která tak často dávala Bohemka.

Ale to mi vysvětlete, proč jsem tam později chodil třeba i na druhou ligu? Ani tehdy jsem se nestal fanouškem Bohemky v plném smyslu toho slova, ale ode dne, kdy jsem poprvé navštívil Dannerův stadion, mě to místo stále víc přitahovalo a dodnes přitahuje tajemnou magií svého genia loci. A samozřejmě i chytrým a pohledným fotbalem, který se tam po většinu toho času dal vidět.

Byl jsem u toho, když se tam v jedenapadesátém roce minulého století začalo hrát na trávě. Ovšemže

jsem tam viděl první druholigový zápas mého kamaráda. A když později přišly velké dny Antonína Panenky, Karola Dobiaše, Přemysla Bičovského, Zdeňka Prokeše, Pavla Chaloupky a dalších bohatýrů od Botiče, to už jsem tam dávno byl jako doma a zelenobílé dresy mě stále víc a víc braly za srdce.

A dnes? Dávno jsem dospěl ke skálopevnému přesvědčení, že nikdo, kdo má fotbal (a jmenovitě ten český) opravdu rád, nemůže – bez ohledu na jakékoli jiné vyznání víry – mít nerad Bohemku, jeden z nejcennějších klenotů našeho národního fotbalového pokladu. Klub s bohatou a slavnou historií a s nejlepšími fanoušky, jaké jsem kdy poznal. Právě díky nim už zelenobílí přežili tolik všemožného protiventství!

Mám nejvyšší čas se k něčemu přiznat: nějak mi za tu dlouhou dobu zezelenalo srdce. Nějak hodně! Když se na konci ligového jara roku 2019 Bohemka zachraňovala ne za pět minut, ale za pár vteřin dvanáct, bušilo mi hodně divoce. I když se to pro objektivního pozorovatele věru nehodí, strašně jsem se o ni bál. Nicméně jsem jí stále věřil a Zdeněk Pobuda mi může dosvědčit, že věřit jsem nepřestal ani před zdánlivou „mission impossible“ v Karviné. A když pak v poslední minutě posledního kola ligové nadstavby vstřelil kapitán Josef Jindříšek do branky Opavanů zlatý gól záchrany, radoval jsem se stejně jako celé mé okolí. No, radoval... Řval jsem jako pominutý.

Za všechny pěkné zážitky, které si po celý život odnáším z kouzelného stadionu u Botiče, se umím odvděčit jediným způsobem. Proto jsem nezaváhal ani okamžik, když mne na samém sklonku roku 2005 můj zesnulý přítel Jiří Steinbroch, tehdejší ředitel klubu, oslovil výzvou, zda bych připravil jubilejní almanach, který jsme pak v triumvirátu se

Zdeňkem Pobudou nazvali *Zelenobílé století*. Termín byl vskutku šibeniční, ve třech jsme pracovali doslova a do písmene ve dne v noci, ale nakonec jsme to zvládli. Jenže už když jsem dopisoval poslední řádky textu, cítil jsem, že v lichvářsky vymezeném čase a na skromném prostoru almanachu se mi nepodařilo, nemohlo podařit, vypovědět o zelenobílých a jejich předlouhé cestě – vroubené tu vavříny a tu zase trnín – ani zdaleka všechno. Ten příběh vydá na objemnou knihu. A tak jsem se do ní po letech pustil.

Proti původně plánovanému termínu vydání postihlo práci na rukopisu veliké zpoždění, když roku 2015 zemřel můj mladší syn. Žili jsme, celá rodina, už po řadu let s vědomím nebezpečí, kterému ho vystavilo vleklé těžké onemocnění. Ale kdo by do poslední chvíle nedoufal v zázrak? Nepřišel... Dlouhý čas jsem nebyl schopen pokračovat v práci. Upřímně se omlouvám všem, kterým jsme knihu o jejich milovaném klubu s klokanem v erbu slíbili a oni ji po celou tu dobu netrpělivě vyhlíželi. Snad jim to zdržení alespoň do jisté míry vynahradí šířka i hloubka záběru, které i vlivem nevyhnutelného prodlení rukopis postupně nabral. Posléze nezbylo, než jej rozdělit do dvou knih...

Na všem zlém je něco dobrého. Odklad vydání knihy umožnil zahrnout do vyprávění třeba strhující ligové jaro roku 2016, kdy pro tým od Botiče nebyl žádný soupeř nezdolatelný a žádný výsledek nedosažitelný. Nebo už zmíněné zoufalé, zdánlivě beznadějně, a přece nakonec zdárné úsilí o záchranu o tři roky později. A také četné peripetie nekoňného zápasu o přežití Ďolíčku.

Všechny ty úspěchy v přetěžkých zápasech na hřišti i o hřiště jsou nejpřesvědčivějšími doklady pravdivosti mantry fanoušků, vepsané do záhlaví knihy: BOHEMKA JE A BUDE!

POSTSKRIPTUM

Původně jsem byl autorem i prologu a vstupní kapitoly knihy. Během konzultací s Karlem Řezníčkem, vynikajícím znalcem vršovického fotbalového pravěku a starověku, však vyšlo najevo, že jeho bádání svou šíří i hloubkou jde daleko za rámec dosavadní publicity ze složitého a nepřehledného období klubové historie do konce první světové války. A nadto, že jeho poznání v mnohém opravuje dosavadní pohledy a vyvrací po dlouhý čas tradované a všeobecně přijímané omyly.

Po tomto zjištění jsem učinil, co jsem považoval za jediné správné: navrhl jsem nakladateli knihy, aby se autorem konečné podoby prologu i první kapitoly na půdorysu jejich původní podoby stal Karel Řezníček. Můj podnět byl přijat a jsem přesvědčen, že pro dobro celého díla.

PROLOG

Vršovické náměstí s radnicí (vpravo), kostelem sv. Mikuláše a Občanskou záložnou (uprostřed)

Kdo zná dříve vydané tituly věnované historii fotbalových Bohemians, bude asi překvapen, možná občas i pohoršen, jenže vedle údajů opakovaně přebíraných z předchozích publikací jsou podkladem této knihy hlavně informace a materiály získané systematickým studiem dobového tisku, přičemž je zřejmé, kolik událostí a dějů ze zelenobílého dávnověku bývalo uváděno zkresleně a často i naprosto mylně. Klubu byly kupříkladu dlouhodobě přisuzovány úspěchy, jichž nikdy nedocílil, naopak řada toho opravdu dosaženého byla zelenobílým nepochopitelně upřena – jako příklad prvního uvedme druhdy vyfabulované a notoricky opisované vítězství nad „Pilátovou“ Spartou, které se nekonalo; z druhého pak zmiňme již předválečnou účast ve finále Poháru útěchy v rámci tzv. Charity Cupu, doposud nikdy nikde nezmíněnou...

Toho, v čem je potřeba poupravit dosavadní historii, je velmi mnoho, přičemž k doložení některých vpravdě „revolučních“ tvrzení (zejména z přelomu 19. a 20. století) byly využity i spousty

dokumentů nefotbalových, které však k poskládání ucelené mozaiky z nejranějších let vršovické kopané byly nezbytností... Přes propast více než století se těžko hledají nezpochybnitelné přímé důkazy, ale pro všechna následující tvrzení existuje celý ucelený řetězec těch nepřímých. Vzhledem k jejich počtu a rozsahu nemohou být všechny uvedeny v této knize, ale Nakladatelství EPOCHA připravuje specializovanou publikaci, jež bude zaměřena právě na průkopníky kopané v údolí Botiče. A především na „otce zakladatele“ A. F. K. Vrsovice, tedy ideové rodiče naší legendární Bohemky, neboť k tomu existuje i jedinečný a autentický rukopisný pramen, jehož informační hodnota je nesmírná a který byl až doposud využit jen minimálně; přitom tak málo chybělo, aby dnes už fyzicky neexistoval...

EXKURZE NEJEN DO PRAVĚKU VRŠOVICKÉ KOPANÉ

Dlouhá desetiletí nebyly žádné spory a polemiky o tom, kdy vznikl fotbalový klub Bohemians Praha,

Ročník I. V Praze, dne 20. prosince 1899. Číslo 30.

Redakce a administrace:
**PRAHA 42-III., Josefská
 ulice číslo 1.**
 Redakční závěrka v pondělí
 ráno.
 Reprodukce s udáním pra-
 veme dovolena.
 Ručepisů redakce nevrací.
 Reklamae
 se nefrankují, ale také ne-
 pečeti.

SPORT

Časopis věnovaný zájmům všeho sportu.
 • • • • • Vychází I., 10. a 20. dne každého měsíce. • • • • •

PŘEDPLATNÉ
 i se zásilkou:
 čtvrtletní zl. — 70
 půlletní 1 00
 celoroční 2.—
 Jednotlivá čísla 7 kr.
 Inzeraty účtají se co nejlev-
 něji. — Stálým inserentům
 avšak výhodou.

Sportovníkům českým!

Končícе číslem tímto první ročník svého časopisu, nemůžeme opomenouti vzdát srdečné díky všem těm, kteří ve prospěch jediného českého sportovního listu pracovali. Jsou to v první řadě naši spolupracovníci, kteří nemalou zásluhu mají o obsah časopisu, dále naše kluby sportovní, které mezi členstvem svým pádu pro časopis náš připravovaly a získáním předplatitelů list náš nadřiči pomáhaly; konečně všichni jednotlivci, kteří jako řádní sportovní vědomí si jsou povinnosti vůči jednomu svému orgánu, po němž ještě před rokem tak bylo touženo.

Získali jsme ovšem během vydávání mnoho příjemných i tepkých zkušeností, jež nechceme zde specifikovati, učiníme tak příležitost na místě jiném. Abychom přáním a tužbám s mnohých stran našim projevených a týkajících se rozšíření našeho listu vyhověli, rozhodli jsme se vydávati „Sport“ I. lednem 1900. počínaje v rozšířeném obsahu i objemu. Podnik ten jest ovšem neobyčejně nákladný a proto apelujeme znovu na uvědomělé kluby i sportsmeny-jednotlivce, by agitací pro list náš v kruzích členstva a známých a získáváním předplatitelů snahu naši podpořili. Na Vás samých záleží rozkvět listu!

Za vydavatelstvo a redakci:
Václav Bastl.

V této tiskovině z konce devatenáctého století skončilo pátrání po alespoň letmé zmínce stran existence a působnosti vršovické Kotvy nulovým efektem... Stejně tak i ve Sportovním obzoru, časopise, věnovaném zájmům všeho sportu v zemích koruny České, vycházejícím již od roku 1893, i dalších tiskovinách

třebaže se tak zprvu nejmenoval, neboť je obecně známo, že od prvopočátku zrodu, ať už jde o první tiskovou zmínku, vstup do svazu či ustavující valnou hromadu, nesl v názvu tři velké litery *A.*, *F.* a *K.* – následně není už tak podstatné, že mezi *A.* (*Athletický*) a *F.* (*Footballový*) bylo nezřídka vkládáno ještě anglické znaménko *&*., nechyběly tečky ani pauzy a přídomek Vršovice se mnohdy uváděl v uvozovkách, ba nejednou i ve tvaru „*Vršovický*“.

Takže „od počátku zelenobílých věků“ se jako letopočet založení ustálil rok 1905, jenž zakotvil i v současném oficiálním názvu fotbalových Klokanů od Botiče. A i když to někteří lidé nevidí, nebo snad nechtějí vidět, už to je oproti „úřednímu datu narození“ ostaršení, neboť všechny úřední procedury proběhly až v prvních týdnech a měsících roku 1906. Leč rok 1905 jako letopočet založení je opakovaně uveden i na stránkách legendární publikace *svazové číslo 1* z března 1907 (*Almanach ČSF*), od které se paradoxně odvíjí většina zpochybnění a na níž bazírují hlasy volající o ctění letopočtu o deset let staršího...

Jenže to bychom museli „přečíslovat“ nejen všechny doposud vydané almanachy, ale především

popřít neobjektivnější a nejfundovanější dějepравce, jimiž byli sami zakladatelé klubu, kteří – i když si jistě byli dobře vědomi, že A. F. K. Vršovice nevznikl na zelené louce – měli jistě velice pádné důvody, proč neudávali vznik klubu před rokem 1905: klub toho jména začal fungovat až na prahu jara roku následujícího, a i jen množství souvisejících dějů provázejících jeho zrod nejlépe dokazuje, že nešlo jen o přejmenování něčeho již léta fungujícího, natož vnitřně konsolidovaného...

Ale to není hlavní problém. Jestliže bychom dějiny zelenobílé kopané rozdělili na „po vzniku klubu“ a před tímto aktem, pak, i když si pomůžeme vším, co jen půjde, nelze podhoubit jeho vzniku rozkrýt hlouběji než do několika minusových let. Je-li pak ve výpravném *Atlasu českého fotbalu* vršovický sportovní kroužek Kotva uveden jako sedmý nejstarší fotbalový subjekt na území Prahy, působí tu jaksí nepatřičně – ne snad proto, že je z předměstského městyse, ale zejména proto, že jsou zde uvedeny regulérní kluby, u kterých můžeme již v 19. století prokázat jak úřední existenci, tak to, co je pro nás fanoušky asi podstatnější, sportovní aktivity!

To u Kotvy při nejlepší vůli nelze ještě dobře těch deset sporných let zjistit, a i když vznikla určitě dříve než roku 1905, nezanedbatelnou a i výsledkově „zmapovatelnou“ veličinou české kopané se stala právě až v tomto pro Bohemku památném roce! A je takřka jisté, a vždy jakoby „předsunuté“ výroční oslavy A. F. K. to dokládají, že při ctění letopočtu 1905 nebyl zdaleka zohledněn jen prosincový vstup doposud neexistujícího klubu do fotbalového svazu, ale i věhlas, který si již tehdy vršovická kopaná vydobyla...

ČAS DĚTSKÝCH HER A MALIN NEZRALÝCH

Radní a stařešinové vršovické obce prý fotbalu nepřáli, v rychle rostoucím městyse podél Botiče bylo honit merunu tabu prý mnohem větší než kdekoli jinde! Dle tvrzení Jana Honejska, dlouholeté zelenobílé ikony a jednoho ze zakladatelů klubu *Vršovice v tomto ohledu připomínaly římskou éru počátku křesťanství*, leč bylo tomu tak opravdu? Těžko vyvracet, že tomu tak nebylo, ale raději si položme otázku jinak – pokud ano, tak proč?

Jistě, bylo to v časech habsburské monarchie, ale císaři byl *football* nejspíše naprosto lhostejný a nikdo nikdy nedoložil, že by „c. k. státní aparát“ proti sportu jakkoli brojil, natož zakročoval. Ani kopaná, třebaže živelná, nikdy nevyvolala „zásah shůry“ ani ve Vídni, natož v Praze. Jestliže už proti hráčům kdosi z řad pořádkových sil vyrukoval, bylo to z popudu nesouhlasu majitele pozemku či místní samosprávy. A zde – podržte se – minimálně počínaje rokem 1895 byl starostou Vršovíc vždy aktivní sokol, a k téže tělocvičné organizaci patřila i nemalá část radních...

Tak jaký mohlo mít místní zastupitelstvo důvod nevyházet jiným sportovcům vstříc?

Odpovědi najdeme v dobovém tisku! Sice mezi řádky, ale důvody lze hledat zejména v tehdejší údajné „společenské nevhodnosti“ a domnělé „národní bezúčelnosti“ kopané, jak mnohé základní organizace Sokola *football* vyhodnotily. Ačkoli leckde měli jejich „bratři“ odlišný názor, mělo mezi sokoly ke konci devatenáctého století, i na začátku toho dvacátého jasnou převahu stanovisko, že „sport“, a zejména pouliční honění meruny nebo častěji jen pověstného hadráku, nemá zhora nic společného s tělovýchovnými myšlenkami Tyrše a Fügnera. Platilo to i o vršovické místní organizaci, kde se k svrchu popsanému přidružilo i to, že jacísi bídní

odpadlíci založili sportovní sdružení jiné, či se alespoň podíleli na jeho vzniku. Nyní tu tedy byl hned dvojí důvod, proč novému subjektu házet klacky pod nohy, ať už aktivně nebo i jen pasivně. Mnozí si asi představují, že tím upozaděným rivalem místního Sokola musela být „legendární“ Kotva, a nelze to striktně vyloučit, ale spíš tomu tak nebylo. Vše hovoří pro verzi, že šlo o spolek s prostým S. K.

Nedělejme si pak iluze, že jinde měli fotbalisté na různých ustáno – pokud si stáli lépe, tak šlo spíš o výjimky. Získal-li geograficky nedaleký Č. A. F. C. své první regulérní kolbiště, nebylo to od radních, ale *šlechtností Spolku pro pěstění her české školní mládeže na Královských Vinohradech...* Takové štěstí ovšem vršovičtí chlupci propadli „kouzlu míče kopaného“ neměli, navíc u vinohradské Čafky šlo již o řádně registrovaný klub, který nedostal nic zadarmo, musel se setsakra „společensky činit“, a ani pak neměli tamní fotbalisté vyhráno trvale. Nicméně zrovna tento subjekt tu není uveden samoúčelně, kdo ví, zda-li právě Č. A. F. C. nebyli roku 1905 inspirací při volbě názvu, a možná nejen shodou okolností, také oni totiž ctili bílou a zelenou...

O LETOPOČTU Z ALMANACHU ČSF

Vršovický *Sokol* fungoval již čtvrtstoletí, když měl být založen – alespoň podle tvrzení v *Almanachu 1905–06*, vydaného Českým svazem fotbalovým (ČSF) počátkem roku 1907 – sportovní kroužek s názvem Kotva, jenž měl nadto vedle kopané dle návazných historek snad dokonce věnovat ještě i dalším sportům – zdůrazněme *měl...*

Mnozí letopočet 1895 převzali a nadále přebírají, a lze se jim divit?

Pramen je to jistě velice věrohodný, vycházel z podkladů dodaných samotným klubem, jenže i mistr tesař se utne a co dokáže redakční šotky, o tom by se daly vyprávět romány. Už ve větěném spojení *založen byl roku 1895 a čítal 17 členů, z nichž nyní, po 11 letech, nacházíme v I. mužstvu ještě 9 hráčů*, jsou údaje natolik fantaskní, že soudný člověk musí pocítit nedůvěru. Důvodů je celá řada a pochybnosti plně potvrdila veškerá šetření stran stáří a původu právě hráčů I. mužstva zelenobílých, jen teď již nikoli Kotvy, ale A. F. K. Vršovice. Zde můžeme prokázat, že k roku 1895 by šlo o chlapce vesměs ledva školou povinné, kteří se v popisovaném množství sotva mohli vůbec setkat; a pokud by si i místní omladina založila nějakou „partičku“,

je až alarmující, jak se z údajné „Kotvy 1895“ dnes nejednou dělá bezmála průkopnický celek, alespoň stran šíření kopané v české metropoli...

Kdyby tomu tak bylo, tak proč tu (přes veškerou snahu to změnit) skoro celé desetiletí není doložitelná žádná aktivita, která by se tomuto „zasloužilému“ spolku dala připsat, a to žel zdaleka nejen v případě kopané. A jestliže bychom chtěli roky před letopočtem 1905 zahrnout do tohoto fasciklu, pak bychom do roku 1902 museli opakovaně uvádět, že tento vršovický sportovní kroužek patří mezi ty subjekty *o jejichž činnosti fotbalové je však málo známo*, a řekneme-li si to nepokrytě, pak by se velice natvrdo ukázalo, že v našem konkrétním případě není známo zhora nic.

Předchozí formulaci jsme převzali z díla Karla Petru *Dějiny československé kopané* vydané krátce po skončení druhé světové války, kde v kapitole věnované roku 1902 teprve získáváme konkrétnější informace o vršovickém fotbalovém dávnověku, leč v uvedené více než osmisetstránkové

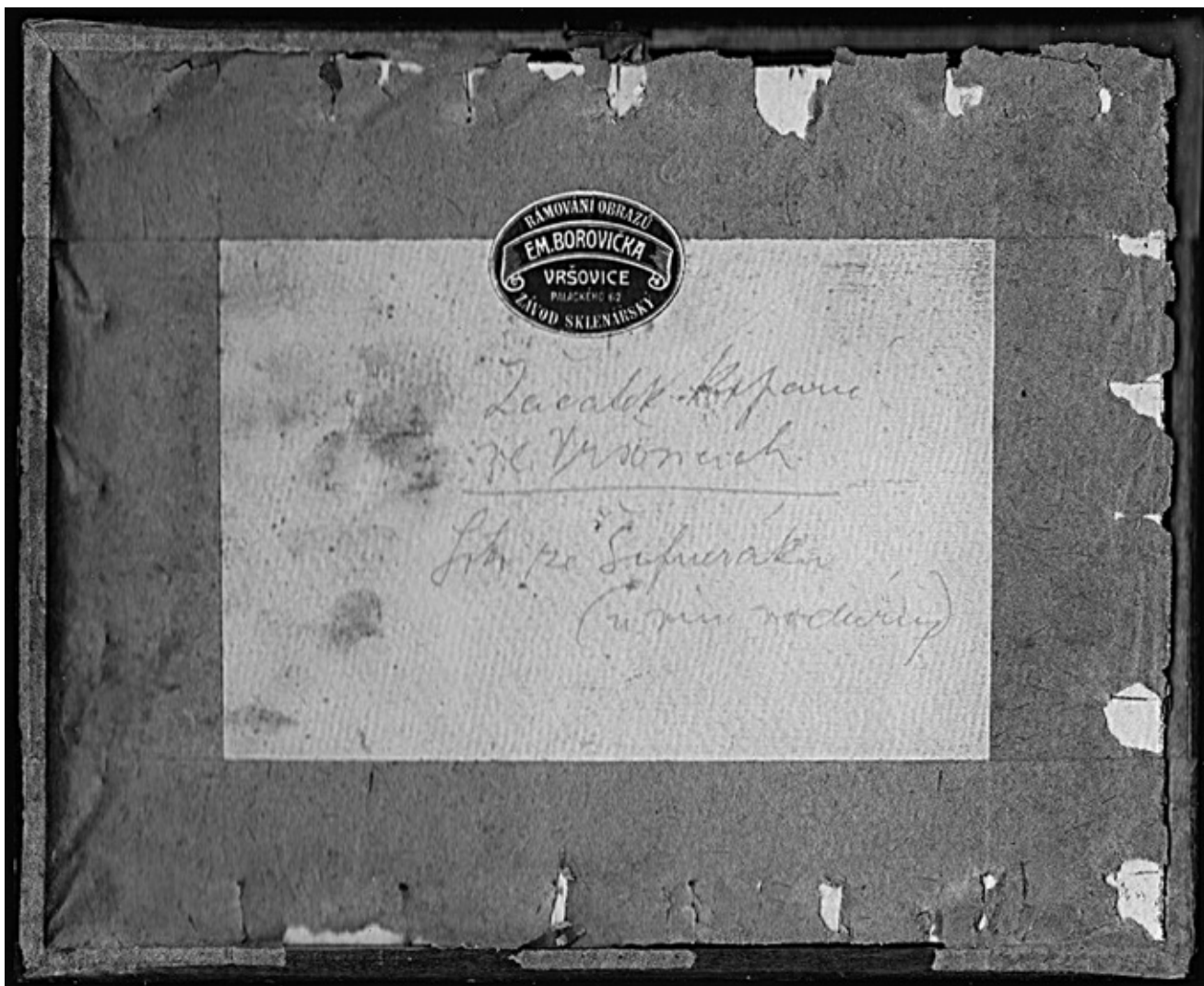
knize glosovaná „Kotva 1902“ (hrající se sedmi hráči) takřka jistě nebyla vršovická, nýbrž podskalská, a zbylé uvedené výsledky patřily už zmíněnému S. K. Vršovice, jenž byl naprosto jiným subjektem...

BYL ZDE ZCELA JINÝ PRŮKOPNÍK?

Pokud bychom akceptovali tezi, že A. F. K. vznikl pouhým přejmenováním Kotvy, pak bychom se k odkazu tohoto S. K. příliš hlásit nemohli a ztratili bychom další dva roky! Ostatně již k roku 1905, řadu měsíců před ustavením A. F. K., působily v údolí Botiče nejméně tři další vršovická sdružení pěstující kopanou, z nichž nejagilnější byl Slavoj, ale na stránky novin se epizodně dostaly také informace o existenci Slovanu a Orionu! Tak proč volit nový název a zmatek ještě navyšovat, zvláště když lpění na tradicích patří ke koloritu doby? Názvy se sice mění, ovšem zpravidla tehdy, jde-li o fúze či rozkoly – při vzniku A. F. K. tu navíc pravděpodobně došlo ke kombinaci obojího...

Takhle začínali vršovičtí sportovci v r. 1903 na „Šifneráku“. *Tak zní autentická popiska z klubového almanachu a lokalizaci stvrzuje i rub fotografie, jenže uvedený rok 1903 nemáme jak ověřit, ale chyby v datacích byly v archivu AFK i u dalších a podstatně mladších snímků... Tito mladí muži již zjevně vlastní regulérní kopací míč a košile zdobí svislý našitý pruh, nikoli tedy vázanka*

Rub zarámovaného obrázku ze sousední strany, tak jak léta visel v klubovně v Ďolíčku

Jestliže opět sáhneme po *Almanachu* (ČSF) a využijeme tamní velmi pěknou formulaci, že pro A. F. K. byla Kotva mateřským sdružením, tak nemáme naprosto žádný důvod to popírat, ba právě naopak! Kotva sama o sobě nikdy nebyla nejistá a nesporně dva z trojice, nebo snad lépe čtveřice nám známých a pro vznik klubu klíčových mužů vzešli právě z ní, a pokud jde o hráče, pak nejméně tucet! Na druhé straně na základě shromážděných indicií tvrdíme, že „matka“ byla výrazně mladší, než se udává, a nescházel tu ani „otec“, respektive otcovský subjekt. Ten byl o něco starší – jeho existenci lze dokladovat zhruba dva roky předtím, než v tisku najdeme první zmínku o Kotvě skutečně vršovické.

V době vzniku S. K. Vršovice žádný takový přídomek nebyl potřeba; ze spolků, které bychom svým zaměřením označili jako sportovní, v tehdejší městyse působila jen již glosovaná tělocvičná

jednota Sokol a od roku 1897 už i úředně zaregistrovaný Č. K. V. „Vršovický“, tedy místní samostatná odbočka nadšenců cyklistických, dobově *velocipedistů*. Třebaže almanach *Bohemians – 90 let zelené a bílé* tvrdí, že *spolek SK Kotva byl prokazatelně zaregistrovaný na C. a K. místodržitelství v roce 1895*, nebylo tomu tak nejen tehdy, ale ani později! K roku 1895 zde byly opravdu schváleny stanovy a ve Vršovcích se konala „ustavující valná hromada“, jenže byla sokolská – což ovšem nemělo s fotbalem pranic společného, a také Kotvy existovaly, některé už celá desetiletí, jenže to nebyly sportovní subjekty!

Vraťme se však k S. K., jehož vznik se stále dá bohužel jen odhadnout: například z roku 1909 zachycené spolkové zprávy stran chystaných oslav deseti let vzniku (u Kotvy ani v již dobře fotbalově zmapovaném roce 1905 není o ničem obdobném vidu ani slechu), ale podobná avíza nalezneme u A. F. K. již

v lednu 1914. Není však důvod nevěřit, že historickou pravdu asi nejvýstižněji shrnuje následující text (z *Národních listů*) věnovaný 30. výročí klubu:

Sportovní hnutí ve Vršovících začalo kolem r. 1900 a to v SK. Vršovice, a o dva roky pak v SK. Kotva, v kterémžto sportovním kroužku vyvíjel svoji činnost známý internacionál O. Bohata a dosavadní funkcionáři Bohemians Honejsek a Merry.

S. K. VRŠOVICE NA SCÉNU!

Vysvětlení, proč je ve výše uvedeném textu zcela pominut místní Sokol, oficiálně zaregistrovaný již roku 1870 (pak však roku 1894 pro překročení stanov úředně rozpuštěný), již bylo nastíněno, a více ponechme pro již avizovanou odbornější publikaci, která zmapuje počátky vršovického fotbalu. Zde je podstatné, že tu je naznačeno to, co v jedné ze svých knih uvedl i místopisně zapálený publicista a příznivec zelenobílých Karel Výrut slovy: *Základ vršovickému fotbalu položil SK Vršovice, založený roku 1900.* A stejný odstavec nadto zakončil slovy ještě výmluvnějšími: *Z původního SK vznikly později další fotbalové kluby.* Co na tom, že tu zprvu šlo jen o úřady „neregistrované“ sportovní kroužky – do chomoutu úředního šimla se nikdy nikdo nehnal rád...

Není pro to sice hmatatelný důkaz, ale je více než logické, že s přibývajícím zájmem o fotbal tento jediný subjekt zaměřený řekněme už na „soutěžní sport“ (což tělovýchově sokolské mělo být cizí), tedy i míčové hry, přestával postačovat, a to tím spíše, že muselo dojít ke kádrovému přetlaku, nemluvě už o nejrůznějších osobních ambicích, jež vedou k více či méně dobrovolným odchodům, ale i vysloveným vyhazovům, což jsou jevy, jež by se daly bohatě dokladovat i z prvních let A. F. K.

Důležité je, že lidé z S. K. nesporně ke vzniku dnešní Bohemky přispěli rovněž, a to nejen v roce „nula“, ale evidentně ještě i na přelomu let 1905/6. Ti, co nepřešli do nového „kombinovaného“ subjektu přímo, pak nejspíše ztratili o *football* zájem. Nebo tu snad došlo k jakési gentlemanské dohodě, že si oba spolky nepolezou do zelí? Co brání, aby někdo byl dokonce souběžně členem obou spolků? Každopádně S. K. existoval dál, ale byl-li uveden v souvislosti s kopanou, můžete si být jisti, že jde o A. F. K.

Ovšem na založení klubu se již podílel i Rudolf Bernhard, syn náčelníka a jeden čas i jednatele místního Sokola, sokolem byl i otec Otakara Bohaty, první opravdové hvězdy vršovické kopané, byť jak

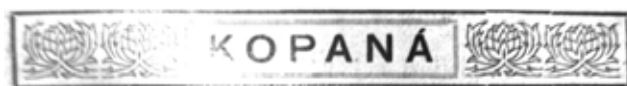
si povíme, do A. F. K. se zprvu asi nehrnul, stejně jako jeho bratr Jarda, později první československý klubový reprezentant. Hrát v Kotvě však otec Otovi zjevně už nijak nebránil, ba ani tomu, aby se mladí „kopálisti“ scházeli v jeho restauraci...

Jenže u vzniku klubu sehrála ústřední roli i osoba, která s Kotvou a ani Vršovici neměla až do sklonku roku 1905 pranic společného!

KLÍČOVÝ TRIUMVIRÁT

Jestliže další z hlavních protagonistů, Jan Honejsek, v klubovém almanachu tvrdí, že z účastníků ustavující schůze (uvádí-li 1905, pak A. F. K.) *ještě nikdo nepřekročil stáří 18 roků*, pak nepíše čirou pravdu a již zmíněnému Karlovi Petřů to bylo jasné, protože úplná plnoletost byla tehdy 24 let. Zkrátka nějakí lidé starší a „věkově způsobilí“ takovému aktu přítomni být museli, a to nejenom s ohledem na to, že autor stěžejní práce o českých fotbalových dějinách hledal alespoň nějakou vazbu na tvrzení Almanachu ČSF. Chytil se proto Honejskovy formulace *mezi touto mládeží vynikali svým rozhledem a zkušeností přítel Kapr, později zvolený předseda H. Počta a „taktík“ Brzobohatý*, a to slovy: *z toho lze usuzovati, že jen tito tři starší účastníci ustavující schůze pocházeli z původní Kotvy, založené roku 1895.*

Jenže tady projevil až udivující „nevědomost“ zejména hned u prvního jmenovaného, neboť s vršovickou Kotvou založenou 1895 nemohl mít nic společného – bránil tomu jak věk, tak původ, ale zejména okolnost, kterou by Petřů měl znát. Václav Jaroslav Kapr byl historicky třetím předsedou Českého svazu fotbalového, a až do podzimu roku 1905 se na klubové úrovni angažoval u karlínské Čechie! A jelikož se navíc s novým „sešivaným“ vedením svazu asi neměl příliš v lásce, jeví se, že do „akce“ nebyl vyslán jako emisar ČSF, ale že ho k tomuto angažování se

Veškeré kluby, kroužky školské, sdružení a pod. football pěstující žádáme za laskavé sdělení úplného jména, adresy (místnosti neb reprezentujícího funkcionáře) a event. hřiště k vůli sestavení statistiky a evidenčního stálého adresáře.

Na podobné výzvy Sportu (1899) z údolí Botiče nikdo nereagoval...

spíš přemluvil jeho budoucí švagr Václav Trupl, další z významných postav zrodu klubu...

Jednoznačně nejstarším účastníkem ustavující valné hromady byl Jan Brzybohatý, který podle svého v policejní evidenci uvedeného roku narození dosáhl už roku 1905 věku 36 let, tedy dvojnásobku Honejskem uvedeného. Věkem tedy sice mohl zakládat ledacos, ale jelikož se Vršovickým stal až po třicítce a do údolí Botiče se přestěhoval z Poříčí nad Sázavou, s „Kotvou 1895“ měl také stěží cokoli společného...

A první předseda Hynek Počta? I on byl ekonomickým migrantem, doslova a do písmene se oficiálně živil jako obchodní cestující, a podle úředních lejster měl pocházet z Pitkovic. Předsedou A. F. K. se stal jako sedmadvacetiletý, takže lze mít za to, že býval i „atamanem“ sportovní Kotvy, ale k roku 1895 mu bylo šestnáct, a píše-li se leckde, že byl zvolen jejím předsedou již k tomuto roku, jde o zjevnou antedatuci ustavující valné hromady A. F. K. Jenže i ta – jak ještě uvidíme – se konala jindy, než je uvedeno v klubovém almanachu a následně ve všech dalších tisících a materiálech, které vždy jen opisovaly...

KOTVA OBESTŘENÁ MLHOU

Zjistit, kdy byla založena Kotva (SK!), je prakticky nemožné. Asi nejvíce k tomuto tématu napsal Ferdinand Scheinost (*Slavné postavy naší kopané*), opět vycházející takřka jen ze sdělení „Homéra vršovického fotbalu“, Jana Honejska, jenž alespoň rámcově je autorem i tří prvních klubových almanachů. Ale i tento „očitý svědek“, nejednou titulovaný i jako zakladatel původní Kotvy, se ovšem k tradovanému roku 1895 nějak nechce znát. V *Almanachu* (AFK) *k dvaceti letům našeho snažení* „mateřský spolek“ zmiňuje, ale slovy *po pětiletém trvání sport. kroužku „Kotva“*, zatímco dle toho, co vyprávěl Scheinostovi, posouvá její vznik až do rozhraní let 1903 až 1904, jako by si tu zcela popletl pojmy s dojmy... Nebo snad opravdu před tímto datem kotevníci na Šifneráku honili jen hadrák...?

Na téma populárního „praotce“ tu pro ilustraci zmiňme v brněnských *Lidových novinách* objevené jeho mravoučné souvětí: *Okolnost, že jsem si vzal k srdci slova svého zemřelého otce a neprojevoval sklonů ani ke kouření ani k pití lihových nápojů, byla snad také příčinou, že již jako šestnáctiletý jsem se mohl stát hráčem I. fotbalového mužstva AFK. Vršovice*. V šestnácti měl být ještě i za starého Rakouska každý mladistvý abstinent, jeho otec v dobách

vzniku A. F. K. ještě žil a šestnáct bylo Jendovi v listopadu 1904 – musí se tak mylit buď u vlastního věku, nebo mínit Kotvu, protože klub odehrál první zápasy až v březnu 1906.

Za Kotvu Jenda H., jak zněl jeho hráčský pseudonym, na podzim roku 1905 prokazatelně hrál, dokonce před 17. narozeninami, ale pro nás je nyní výrazně podstatnější, že známe i mnoho jeho tehdejších spoluhráčů, a pokud údaj z *Almanachu* (ČSF) upravíme v tom smyslu, že u zrodu A. F. K. stálo sedmáct mláďenců, kteří se rekrutovali z Kotvy, a po 11 měsících (nikoli letech!) z nich devět stále nastupuje v zelenobílém prvním mužstvu, pak by to byla informace nejen důvěryhodná, ale i odjinud potvrzitelná...

Naštěstí tu ale nejsme odkázáni jen na Honejskovy texty a *Almanach*. Z toho nejpodstatnějšího uvedme výňatek z tiskové zprávy ohledně valné hromady A. F. K. z 2. února roku 1910, kde stojí, že klub *tímto vstupuje v pátý rok činnosti*, ovšem to nejdůležitější následuje v připojené závorce, kde je dodáno: *před tím trval 4 roky jako kroužek!* Dobrá, nyní nedumejme, který, zda je míněna Kotva či S. K., podstatné je, že ani zde, byť i jen náznakem, se klub nehlásí ke kořenům, jež by měly být dle údaje svazové publikace přece patnáctileté, není-liž pravda...!?

KOTVA BEZ MÝTŮ

Výčet zápasů, které *Kotva* absolvovala v památném roce 1905, by mohl být poměrně obsáhlý, ale začneme tím nejstarším doloženým, a ten je už z prosince 1904. Osmého tohoto měsíce *Kotva* změřila síly s již velice známou, byť zatím nikterak slavnou, žižkovskou Viktorií – a světe div se, zvítězila 3:0! Těžko říci, kde se hrálo a nakolik červenobílí soupeře podcenili, když byli výsledkově bití tak, až to udivuje. Ale nepřeceňujme toto razantní *entrée* – jarní odvěta skončí debaklem kotevníků 0:9! Pro naše účely ovšem za pozornost stojí mnohem více fakt, že oba výsledky nebudou do zápasové bilance A. F. K. s Viktoriány započítávány – proč, pokud by šlo stále o stejné subjekty, u Vršovických jen se změnou názvu?

Karel Petřů kdesi zaslechl domněnku, že za změnou názvu stála ponižující porážka 2:13 s kombinovanou zálohou Sparty, ale sám ji odmítá, a věru proč by neodmítal, vždyť ani březnových 0:9 nikým neotřásl, a pokud ano, šlo o jednotlivce. Dodejme, že k letenskému debaklu došlo už v říjnu, takřka dva měsíce před vstupem vršovických fotbalistů do svazu. Ještě v pozvánce na poslední zápas podzimní

sezony, konaný začátkem prosince, chybí na pořadu pro zimní čas avizovaného spolkového života být i jen náznak nějakých tendencí ke vstupu do ČSF, natož potřebě změny titulatury, zde spíše naopak: *Za zimní zábavu vytkl si S. K. Kotva hockey. Dopisy ohledně matchů hokejových nutno adresovati na J. Procházku.*

To jméno bude později důležité, ale vraťme se nyní do poloviny listopadu, kdy Vršovičtí vyrazili do své zatím asi nevdálenější destinace – do Mladé Boleslavi. Tento zápas je pozoruhodný dvěma okolnostmi. Tu první zpopularizoval již Pavel Skramlík ve výroční publikaci *80 let zelenobílé kopané*, když ve *Sportu a hrách* v reportáži z tohoto zápasu našel nejstarší zmínku o uvedené barevné kombinaci. Bral ji jako jeden z důkazů o prosté změně názvu, a to ještě nezašel do denního tisku, protože pak by v *Národní politice* objevil celou sestavu Kotvy, která by jej v jeho názoru pouze utvrdila, a asi nejenom jeho; tehdy jeho vývodům uvěřili snad všichni...

Jenže autor této pro oživení „pátrání po Kotvě“ zlomové publikace neprostudoval takové spektrum materiálů, jak bylo tvrzeno, a tak doposud nikdo v relevantní tiskovině nezmínil, že Kotva existovala ještě i po vzniku A. F. K., a nejde nikterak o zmatečnou pojmy a omyly, jak se doposud tradovalo.

KOTVA PO ROCE 1905

I když ne každou zmínku o „Kotvě“ lze spojit s tou vršovickou, nejde tu např. nezmínit fotbalovou „inzerci“ *Národní politiky*, jež dokazuje, že sice ne již původní jednatel, ale stále je tu někdo, kdo navzdory těžkým lidským ztrátám ve prospěch A. F. K. udržuje původní spolek při životě. Dokládají to i výsledky, jichž sice už zdaleka není tolik jako dřív, a také soupeři přestávají být zvuční, ale to nic nemění na faktu, že vršovická Kotva dál přežívala, a rozhodně nešlo o nějakou „starou gardu“ A. F. K.!

Tak jako „odlišnost“ Kotvy a S. K. Vršovice lze doložit rozdílností ve jménech kontaktních osob nebo faktem, že když jedni byli na Letné, druhí v Karlíně, nebo dokonce hráli doma ve Vršovických (!!!). Zde je situace poněkud složitější, ale zároveň i snazší, protože období, kdy zde žijí Kotva (nebo třeba i Kotvy) a A. F. K. „vedle sebe“, je mnohonásobně delší, a předběhneme-li dobu, tak Kotva Vršovice byla posléze nejen členem svazu, ale dokonce hrála i mistrovskou soutěž. Pravda, kontinuita svazem přijaté Kotvy z roku 1918 a účastníka

župní III. třídy z roku následujícího s chlapci z roku 1905 je více než sporná...

Nesporné je, že tu někdo udržoval při životě spolek užívající tento název a nemáme jediný doklad, že by se kdokoli z A. F. K. proti tomuto faktu jakkoli ohrazoval a protestoval. Ba co víc, našli jsme i zápasy Kotvy, na které byl jako svazový sudí nominován všestranně agilní J. Honejšek, a dokonce i přátelské zápasy, byť „praklokani“ do nich samozřejmě nestaví první mužstvo – na to je výkonnost A-teamů obou spolků příliš rozdílná...

ZMĚNA NÁZVU NUTNOSTÍ

Přes tradovanou „dobrovolnost“ a „dobré uvážení“ vše nasvědčuje tomu, že změna názvu nejen nebyla plánovaná, ale že šlo o nevyhnutelnost. K pochopení všech okolností bychom museli vykreslit celkovou atmosféru doby, vnitřní stav i vnější pozici svazu, o němž máme informace poměrně široké. Bezpečně tak víme, že veškerá iniciativa nevězla ze strany vršovických fotbalistů, nýbrž právě z ústředí. Zde se rozhodli vsadit na velice citlivou národní strunu, přičemž tmelícím prvkem vnitřně rozhárané a do nedávna prakticky disfunkční organizace se stávala snaha „porazit Vídeň“ (rakouský fotbalový svaz, ÖFV, nikoli vládu) jak v počtu členských subjektů, tak na diplomatickém poli, kde cílem bylo samostatné členství v mezinárodní federaci.

V tomto duchu byly obecně osloveny všechny existující kluby a kroužky, tři desítky těch nejagilnějších nejspíše adresně, a to dle logiky věci včetně čehosi jako náborového letáku a bílko přihlášky zasláných na adresy jejich jednatelů. Ze strany Kotvy to byl Josef Procházka, který musel zareagovat doslova obratem a dle všeho poněkud ukvapeně, rozhodně neměl čas na nějaké úvahy a diskuze, a pokud známe alespoň trochu dobové realie, tak ani prostředky. Vše se muselo dít z očí do očí, ev. dopisy, protože telegrafovat, natož telefonovat patřilo k výsadám úzké skupiny vyvolených, nechceme-li říci nejmovitějších. Ostatně ještě členstvo A. F. K. se svolávalo formou vývěsek na nástěnkách či i novinovými výzvami...

Lze předpokládat, že Josef Procházka stihl situaci konzultovat s Hynkem Počtou (spolu s Kaprem bude pro c. a k. místopředsedou proponentem, tj „ručitelem“ klubu), možná i pár dalšími, ale pak (patrně až v historicky památnou sobotu 16. prosince 1905) se ukázalo, že otázka vstupu či nevstupu do ČSF vnesla do řad Kotvy hluboký rozpor, přičemž odpůrců bylo

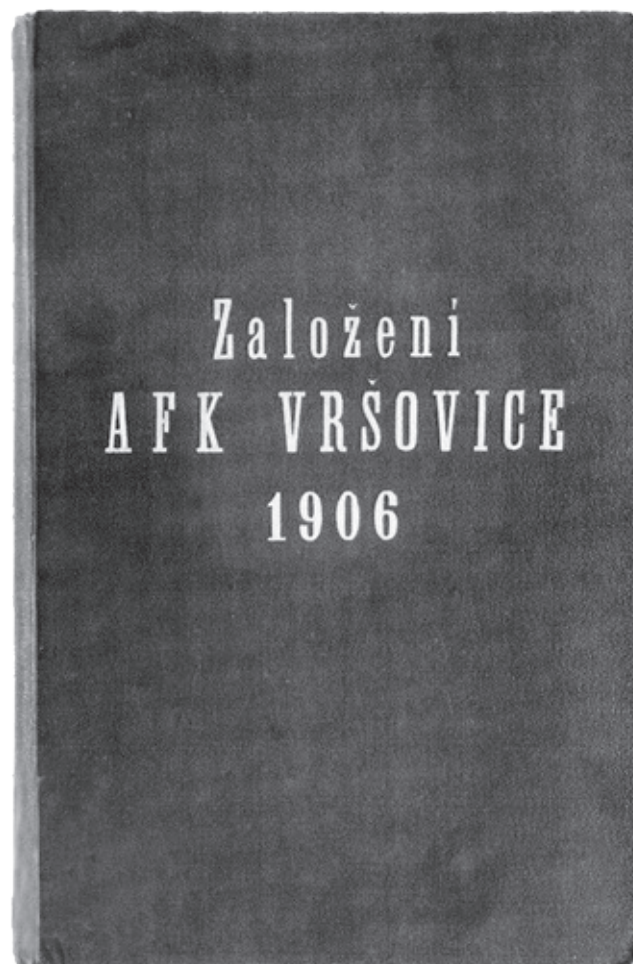
zpočátku zjevně víc. Nebylo se co divit, „sportovní kroužky“ bývaly nezávazná sdružení, svaz po svých členech žádal, aby se transformovaly do řádně fungujících klubů se spoustou závazků a byrokratických povinností, populárních tehdy stejně málo jako dnes; oplátkou nadto nabízel jen pramálo...

Jenže couvnout už zřejmě nešlo (přihlašovací dopis byl na cestě?), nebo leda za cenu značné blamáže – co dělat? Mládenců ochotných podstoupit celé „svazové martyrium“ nebyla většina, ale pro byl patrně nadějný počet a Procházka s Počtou věřili, že časem přibudou další – bylo třeba získat čas. Pepa Procházka byl touto frakcí vyslán na večerní výbor svazu, aby zde celou záležitost nějak zaonačil, a podařilo se mu to dokonale. Zda fintu se změnou názvu vymysleli už s Počtou, nebo ji navrhl až někdo z natěšených bafuňářů svazu, se už asi nikdy nedozvíme, ale jisté je, že v tiskové zprávě ČSF o dění onoho šestnáctého stojí: ... přijal v minulé schůzi za člena A. F. K. Vršovice, počet členů vzrostl tudíž na 14 klubů.

A. F. K. V ROCE 1905

Klub s názvem A. F. K. Vršovice ale nikdo neznal, veřejnost nechápala, a tak se jí záhy muselo vysvětlit, že *S.K. Kotva (Vršovice), byv přijat do Č.S.F., změnil po dobrém uvážení dosavadní jméno na »A. F. K. Vršovice«.* Funkce jednatelská svěřena nadále Jos. Procházkovi. A veřejnost uvěřila, Procházku znali jako jednatele Kotvy už dobře rok – ovšem teď už nevedla cesta zpět. Nicméně Kotva se členem svazu zjevně nestala, nebo leda maximálně na minuty (pokud by se Procházka opozdil, jenže pak musel změnit titulaturu vysloveně bleskově), rozhodně v rámci svazu nefungovala celý rok, aby se až pak – po vskutku „dobrém uvážení“ – změnila v A. F. K., jak jsme se na stránkách *Gólu* či *Sportu* mohli dovědět kupříkladu při sedmdesátém výročí. Na jakákoli rozhodnutí zde byly leda tak hodiny, na úvahy maximálně pár dnů!

Třebaže s postupem času lidí, jež „odkojila“ Kotva, přibývalo (jiní ovšem ještě i v roce 1906 ubývali), můžeme prokázat, že do věcí při vzniku klubu se tak či onak vložili i lidé naprosto „mimokotevní“. Když se pak v březnu konala oficiální ustavující valná hromada A. F. K., tak Kapr přišel s iniciativou, aby *bylo členům přihlásivším se před ustav. val. hrom. zápisné prominuto, poněvadž jsou členy jaksi zakládajícími*, což bylo jednomyslně přijato a evidentně se již tehdy nikterak nerozlišovalo, zda ti či

Založení roku 1906? Unikátní svědectví na dobu, kdy se zakladatelé ještě mýlili řídit úředním datem ustavení klubu, nebo snad jen podivuhodný důsledek faktu, že v celém fasciklu tzv. Protokolní knihy starší záznam, než z 18. března 1906 není?

oni patřili donedávna mezi členy Kotvy, či nikoli. Nejde už o přejmenování něčeho bývalého, ale vrchu jednoznačně nabývá ustavení něčeho zcela nového – třebaže nikdo nikdy nepopíral, že umně zkombinovaného...

Vznik nového subjektu ostatně dokládá i následující citace z *Národních listů* z března roku 1925, jež nepřímou avizuje i první klubový jubilejní Almanach (válečná doba roku 1915 podobné tiskovině bohužel nepřála): *A. F. K. Vršovice u příležitosti oslavy 20letého trvání vydá bohatě ilustrovaný katalog a usprádá výstavu všech dobytých cen (football, atletika, hockey). Za tím účelem žádá své členy (zvl. z dob založení) a příznivce, by mu zapůjčili fotografie, předměty a spisy, jež by se k výše uvedeným účelům hodily a jež se po upotřebení vrátí. Tyto přijímá J. Honejssek [...] v klubové místnosti »U Vajmarů« ve Vršovicích.*

KAPITOLA 1

**OD ZROZENÍ FOTBALOVÉHO KLUBU
PO DOBYTÍ PRVOTŘÍDNOSTI**

1906–1918

Zatímco o dění v zimních měsících na přelomu let 1905 a 1906 jsme informováni velice kuse (například, že stanovy A. F. K. „Vršovice“ byly schváleny c. a k. místodržitelstvím k 20. únoru), a abychom dostali nějakou logickou souslednost, musíme si mnohé spíše domýšlet. Počínaje nástupem jara lze vše, co se týká klubové historie, vcelku spolehlivě datovat – pravda ne cokoli a ne vždy lze všechno hodnověrně ověřit, natož ve sportovních rubrikách (třeba i jen u zápasů se Spartou se dobové tiskoviny nejednou neshodnou na výsledku, nemluvě už o poločasech). Řadu informací bylo nutno získat i z doposud asi zcela opomenutých spolkových rubrik a společenských věstníků, některé pak dokonce z úředních dokumentů, leč leckdy ani ty k jednoznačným odpovědím nepomohou. Zejména u některých jmen a osobních údajů zde vládne zmatek, který tu ovšem nevyřešíme...

Kolotoč záhad roztočme podivením, proč snímek, který byl publikován ve svazovém almanachu v březnu 1907 a který AFK dle všeho redakci poskytl již v listopadu 1906, je v almanachu klubovém uveřejněn s letopočtem 1908. A další nejasnosti mohou následovat! Proč tu pózuje tehdejší místopředseda a nikoli předseda? Proč zde mezi 11 hráči vůčihledně chybí gólman a ani výčet jmen nepomůže? Proč tu ve výroční popisce figuruje jakýsi Prokop, když tehdy nikdo takový v AFK nefiguroval?

OSTRÝ START AFK DO ŽIVOTA

Zkusme si představit takovou mírně sváteční sešlost mladých pánů z prvních let dvacátého století. Úhledně přičísnuté vlasy, vousy (pokud již raší) pečlivě oholené, jen tu a tam decentní knírek. Obleky, popřípadě alespoň saka, tvrdé límce, kravaty. Výrazy tak na půl cesty mezi napjatým očekáváním a hranou ležérností: kampak na nás, my se vyznáme! Rozsadit je do školních škamien, snadno byste uvěřili, že si přišli pro vysvědčení; pouze několik vypadá o pár let starších. Že by repetenti? Snad jeden vyhlíží viditelně starší, že by profesor a několik jeho asistentů?

Ale to bychom se sakra spletli! Ti mladíci se právě chystají založit fotbalový (pardon, footballový) klub. A sami nemají tušení, že ne ledajaký, ale takový, jehož mužstvo se vydá až do Austrálie, bude nazýváno štikou ligy, a jednou dokonce slavně vyhraje mistrovský titul! To ovšem opravdu až jednou. Zatím se píše teprve rok 1906...

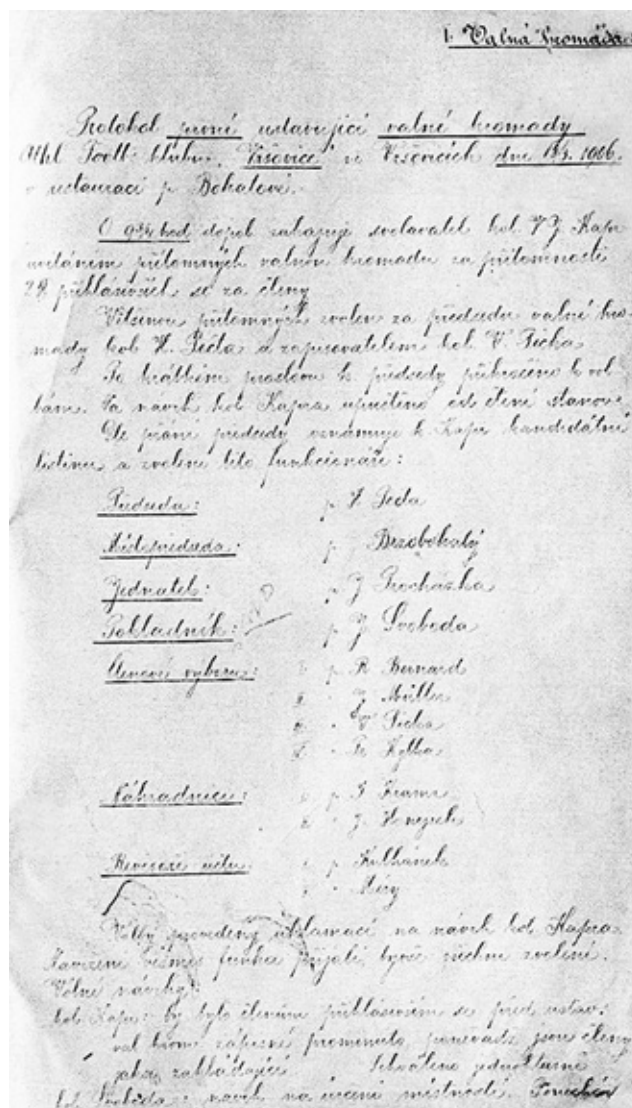
1906

USTAVUJÍCÍ VALNÁ HROMADA

Klub oficiálně založila v neděli 18. března 1906 parta mladých mužů snad tehdy převážně, ale rozhodně nikoli výhradně z Vršovic. Celá trachtace v restauraci paní Bohatové (již si spolehlivě lokalizujeme v Zelenobílém zápisníku) proběhla ještě před polednem a *Athletický & Footballový klub „Vršovice“* tím dovršil všechny byrokratické náležitosti (pomineme-li nahlášení výsledku, což se stalo o dva dny později), načež po třech měsících bytí *de facto* začal existovat i *de iure*...

Záhadu klubových dějin donedávna představovalo, proč se všemi uctíváný a prý snad div ne i na rukou nošený Otakar Bohata nestal členem výboru? Dejme tomu, že tu šlo o věk, vždyť se narodil až v květnu 1889. Jenže „Otto“ (což bylo domácí zkrácení Ottokara, jak byl pokřtěn) není ani ve výčtu členů přijatých 25. března první výborovou schůzí, a zde přitom figurují i mladší! Odpověď je nejspíše prostá – i on zprvu patřil mezi ty, kteří

ze vstupu do ČSF a souběžného vzniku AFK (vypustíme dál již ony dobové puntíky a také kurzívu) nebyli okamžitě uneseni a držel se zpátky. Podobně na tom byl kupříkladu jeho spoluhráč z Kotvy Václav Rombald a jako opačný extrém uvedme J. Kulhánka, který byl na ustavující valné hromadě zvolen „revizorem“ klubu, aby už o týden později musel být první výborovou schůzí škrtnut ze seznamu členů s poznámkou, že vystoupil...

A. & F. K. „Vršovice“ – Protokolní kniha, respektive první stránka rukopisného zápisu s autentickým záznamem o dění na ustavující valné hromadě

Ale vraťme se s ilustračními příklady nazpět k Otovi Bohatovi (tedy v podobě jména, kterým později proslul) a řekněme si, že jako aktivního účastníka členské schůze jsme s to jej doložit až na sklonku května. Na hřišti se asi až tak nezdráhal a víme, že už v neděli 8. dubna nastoupil v I. týmu AFK na pravé spojce k mači proti Čechii Smíchov! Dal toho dne dva góly, první kapitán mužstva Karel Počta další dva, Kramer a Honejsek po jednom. Zápas skončil vysokou výhrou 6:0. To byla domácí klubová premiéra jako hrom, a to ještě druhý tým následně porazil smíchovský Union 4:1, byť rezervisté se té neděle vršovickému publiku nepředstavili poprvé...

Nejspíše na podkladě tzv. Protokolní knihy se uvádí i tehdejší nejstarší známá sestava „I. teamu“. Za zcela zaručenou ji však považovat nelze, jakkoli se pravděpodobnost její správnosti dalšími opisy téměř rovnala jistotě, chyb spíše přibývalo. Důvody výhrad zde pominěme a raději připojme uvedeným hráčům i křestní jména: František Kott – Josef Valta (v rukopisu *Walta*), Josef Kramer – Jan Šídlo, Josef Bulvas, Václav Picka – František Kytka, Karel Počta, Jan Honejsek (*Jenda H.*), Otakar Bohata a Václav Počta. Náhradníky byli Antonín Brunner a Rudolf Bernhard (*Bernard*) a výbor současně zaznamenal i tucet členů II. mužstva, leč už bez postů v sestavě.

Jejich výčet uvedl ve známost už Pavel Skramlík (*Bohemians 1905–1985, 80 let zelenobílé kopané*), jenže bohužel „neoddělil zrna od plev“. Chceme tím říci, že v jeho podání oněch pětadvacet mladíků splývá v homogenní masu, a nikterak se tu nerozlišuje, u koho z nich je možno prokázat, že pocházel z Kotvy, ale to lze ještě pochopit. Méně už to, že zcela pominul skutečnost, že mezi zakládajícími členy AFK ne jeden z těchto mládenců schází a naprosto nedbá, že kupříkladu jméno Vávra v Protokolní knize v této souvislosti padlo poprvé a také i naposled...

ALMANACHY – SUGESTIVNÍ, ALE MLŽÍCÍ

Spolkový život náš byl prostý, ale srdečný, napsal o dvě desetiletí později Jan Honejsek do jubilejního almanachu ke dvacetinám klubu. *Valnou většinu funkcí zastávali jsme si sami. Správce domu jsme neznali, neboť dress a kopačky měl každý z hráčů doma a pečlivě obojí opatroval. O úbor sportovní starostlivě pečovala žena povahy vzácné, řpí Picková* [zemřela v listopadu 1923 ve věku 64 roků], *jež nám ušila první sportovní*

A. & F. K. Vršovice v. A. C. Sparta I-B 3 : 7 (poločas 3 : 3). Vršovice s náhradníkem v brance. V druhé půli pr. back nezpůsobilý ku hře. Jako soudce fungoval p. Maleček (Sparta), který vyhově! oběma stranám. — II. team A. & F. K. Vršovice poráží S. K. Olymp (Žižkov) 5 : 1 (poloč. 1 : 0). Bránkář rovněž náhradník; mimo toho s 10 lidmi. Obě mužstva nastoupila úplně bez trainingu, docilené výsledky však uspokojily: Athletický & Footballový Klub „Vršovice“ podal ku schválení v měsíci lednu stanovy, které slavné c. k. místopředsedství schválilo. Koná se tudíž v neděli o 10. hod. dopol. v místnostech klubových první řádná valná hromada. Jelikož nebudou žádná písemná pozvání ku této rozesílána, žádají se veškeri členové, by se určitě ku této dostavili.

Sport a Hry ze 14. března 1906 a historicky první duel, nebo vlastně duely. Oba zápasy AFK se konaly v neděli 11. března, I. team hrál se zálohou rudých na Letné, rezervisté kdesi doma ve Vršovících, jak před zápasem jasně deklaroval soupeř, který k Botiči ovšem vyslal také jen II. team. Zajímavá je i obsažená zmínka o schválení stanov a pozoruhodný je rovněž i způsob pozvánek na 1., tedy ustavující valnou hromadu

košile, každému hráči zvláště „na míru“. Když jsme mohli postavit dvě mužstva, půjčovali jsme si věci sportovní jeden druhému.

Jenže i přes akceptování všech obvyklých vzpomínkových idealizací jsou tu kromě již glosovaného poněkud vyššího věku „chlapců zakladatelů“ (realita byla vesměs 17 až 20 let) také četné další vážné indicie, že vypravěč často nevzpomíná na počátky AFK, ale zachází proti proudu času někam podstatně dál... Nedumejme už kam, jak hluboko a který z kroužků míní – pravděpodobně mu po 20 letech již oba poněkud splývají, ostatně sám nikdy nebyl stoprocentní „Vršovičák“ a na později tak proslulou klubovou kontaktní adresu *Nusle č.p. 190* (dnes Bělehradská) se přestěhoval až v listopadu roku 1903 v čase svých patnáctých narozenin...

Zůstaňme u tohoto jediného odstavce a zdůrazněme, že zde nepochybně míní Kotvu! Václav Picka byl jeho spoluhráčem i v AFK, jenže již o prvním známém hracím termínu (11. března 1906, týden před ustavující valnou hromadou!) nově zformovaný klub vyslal své první mužstvo na Letnou (odjel poražen od rezervistů Sparty 3:7, což je markantní pokrok oproti 2:13 kotevníků z předchozího roku), zatímco druhé mužstvo souběžně hostilo ve Vršovících rezervu

žičkovského Olympu (domáci získali po výhře 5:1 svůj historicky první skalp)! Podobná situace se jen v prvním roce klubové éry opakovala ještě mnohokrát, jak si pak mohli vzájemně půjčovat dresy?

Nebo *správce domu jsme neznali* – vždyť to je vyslovená nepravda, hned týden po ustavující valné hromadě klubu byl na první výborové schůzi *správce domu* ustanoven Josef Müller, který měl tehdy na starost nejspíše primárně míče, ale dost možná i brankové tyče, více majetku AFK neměl. Pravda, nevydržel ve funkci dlouho (a nejspíše ani v klubu), ale post neosiřel, již během jara roku 1906 jej vystřídal právě V. Picka, po letní mimořádné valné hromadě A. Brunner – a až do mimořádné valné roku 1909 bychom mohli pokračovat, protože vždy šlo o některého ze zdánlivě „bezrezortních“ členů výboru, z nichž se ještě rekrutoval náčelník, zapisovatel a archivář/knihovník.

Vraťme se raději ke sportovní stránce věci – ještě uvidíme, kolikrát už jen v prvním roce klubové existence zelenobílí hráli na Letné, jež byla dle vyznění téhož almanachu pro AFK dlouho jen nedostupným snem...

ROVNÝMA NOHAMA DO POHÁRU DOBROČINNOSTI

Ještě před ustavující valnou hromadou teprve formálně se rodící klub podnikl i ryze fotbalové kroky. Například ihned po podání navržených klubových stanov, ne-li dokonce ještě předtím, se svazem sice už v předchozím roce přijatý, ale právně stále ještě neexistující klub přihlásil i do své prvé řádné soutěže. Tento fakt je uveden například už 24. ledna 1906 ve *Sportu a hrách*, v denním tisku pak ještě dříve – tam byl asi stále hlavním iniciátorem již v prosinci deklarovaný jednatel AFK Josef Procházka, jenž k takto závazným krokům takřka jistě již nemohl být generálem bez vojska...

Tou první řádnou soutěží je míněn první ročník Charity Cupu, či chcete-li Poháru dobročinnosti. Přestože se podle názvu jednalo o pohár, nepoložili organizátoři základy klasické vyřazovací pyramidy, ale čtyřiatvacet přihlášených mužstev rozdělili podle předchozích výsledků i podle vlastního uvážení do čtyř skupin – jakoby spíše výkonnostních tříd pro mistrovskou soutěž. Letenská Slavie tehdy do svazových soutěží vysílala jen svou II. garnituru (*Reserves*) a juniorku. Slávistické „běčko“ bylo i tak bez debaty okamžitě zařazeno do nejsilnější skupiny

spolu se Spartou, Meteorem VIII, SK Smíchovem, vinohradskou Čačkou a SK Plzeň.

Tým „Slavia Reserves“ jako favorit číslo jedna soutěž opustil poté, co se jeho vítězství 3:2 nad prvním týmem Smíchova zvrátilo do administrativní prohry. Červenobílí si v tom mači vypomohli jedním borcem z prvního mužstva. Ale šlo opravdu o neoprávněný start? Slávisté se hájili tím, že si možnost jedné posily s organizátory turnaje předem vyjednali, ale dlouho marně – svaz pochybení uznal, ale až mnohem později, když už byl vítězem celé soutěže deklarován Smíchov...

Tyto poslední informace jako by sem již nepatřily, ale uvidíte, že ano!

POPRVÉ O BODY

Fotbalisté od Botiče byli zařazeni do III. oddělení, nejspíše pod dojmem, že každý chápal, že tým z Vršovic je skutečně pokračovatelem loni velice dobrého mužstva Kotvy, alespoň předpokládanou výkonností, což se i potvrdilo. Ostatně nepřeceňujme tento fakt, vždyť ve čtvrtém soutěžním oddělení by již byli Vršovičtí krajně poníženi zařazením do společnosti takřka samých záloh a rezerv...

Slávistické juniorce (co do klubové hierarchie „céčku“) zelenobílí na Letné přesto podleli 0:3, byť není zcela zřejmé, zda se hrálo na hlavním hřišti či tréninkovém. Podle některých zvěstí snad onoho 20. května dali zelenobílí i čestnou branku, leč svazové tabulky ji neevidují, a tak nemohla být uznána. Výsledek tak jako tak neplatil (tedy vlastně „platil“, body přes trvajících započtení skóre 0:3 paradoxně, ale zcela dobově, získali Vršovičtí), protože nejmladší sešívání si k tomu klání pro změnu vypůjčili jednoho muže z rezervy. I oni pykali administrativní porážkou a byla to jejich jediná „prohra“ ve skupině, leč i zde připravila červenobílé o prvenství...

To AFK Vršovice díky onomu „ouřednímu“ vítězství skončily nakonec třetí před smíchovskou druhou garniturou a žičkovským Slavojem, který hned ve svém historicky prvním soutěžním zápase konaném již 25. března 1906 na vypůjčeném hřišti Novoměstského SK porazily 2:0. V 16. minutě prvé půle vsítil premiérovou soutěžní branku zelenobílých tajemný Fyen. Jde však dozajista o cosi jako „pseudonym“ kohosi, jehož známe i civilním jménem, neboť byl na hřišti i 8. dubna proti Čechii Smíchov (*Fyenova branka neuznána*); sice bez sto procentní záruky, ale vylučovací metodou můžeme

A. F. K. Vršovice v. S. K. Slavoj (Charity Cup) 2:0 (1:0). Vršovice obléhají, v 16. min. scoruje Tyen. Ač docílena ještě řada rohů zůstává po první dobu stav nezměněn. I v druhém čase mají V. převahu, dobývají 6 rohů proti 2 Slavojce. Nedlouho před koncem dobývá Pošta 2. branky. Dobře soudcoval p. Bejček (ČSF.). J. P.

Sport a Hry z 28. března 1906 a historicky první body.

Datum konání 25. března, letenské hřiště Novoměstského SK, (domácím!) soupeřem Slavoj žižkovský a zpravodajcem nejspíše sám jednatel AFK Josef Procházka. Střelec Tyen, je šotek od Tyen, tedy jakýsi kryptogram Františka Kytky. No a Pošta? Jeden z bratří Počtových, pravděpodobněji kapitán Karel než řidičeji nasazovaný Vašek; stěží předseda Hynek, který byl navíc spíše bratrance, pokud tu nešlo o příbuzenství ještě vzdálenější...

vydedukovat, že šlo o hráčský pseudonym pozdějšího klubového předsedy z let 1912 a 1913.

Zato s rezervou SK Smíchova (I.b či I. B – některé kluby tak po vzoru DFC Prag začaly nazývat své „lepší“ zálohy, vedle kterých měly ještě i II. týmy) utrpí zelenobílí 29. dubna rovněž na Letné historicky první soutěžní porážku, a značně vysokou – 0:4. Tu referát *Národní politiky* tehdy vysvětlil takto: *Výsledkem tímto naprosto nemožno rovnati snad k sobě obě mužstva, hráliť Vršovice se 4 náhrad., mimo to v prvé půli s 10, v druhé s 9 lidmi, když byl nucen jeden hráč pro poranění odstoupiti...* Však také výbor 6. května situaci energicky řešil, hráčům Pickovi, Valtovi a Rombaldovi, kteří se nedostavili, byla vyslovena přísná důtka a pro příště bylo usneseno, že kdo se neomluví nejméně den předem, bude automaticky přerazen do II. mužstva, ne-li zcela odejit a nahrazen někým možná výkonnostně slabším, avšak spolehlivějším...

Po již zmíněné prohře se Slavií a její následné „kontumaci“ však došlo k paradoxní situaci, kdy Vršovičtí měli sehrát s malostranskou Čechií rozhodující zápas o prvenství, přičemž nerozhodný výsledek by tu díky vynikajícímu skóre letenských mladíků přece jen vracel prvenství sešivaným. Nakonec došlo hned k trojímu měření sil, přičemž první duel byl hrán již týden před zápasem se Smíchovem – skončil sice 2:2, jenže tenkrát se k utkání nedostavil svazový rozhodčí a bylo stanoveno, že se klání bude opakovat. Další utkání, tentokrát již soutěžní, se uskutečnilo 3. června a z výhry 2:1 se radovali zelenobílí, což v danou chvíli neznamenal nic menšího, než že se díky oné „bodové dotaci“

s bilancí 3-0-1 stávají vítězi skupiny a postupují do nadstavbového turnaje s ostatními premianty!

Jenže Čechie (Praha) III vznesla proti čemusi protest a nakonec dosáhla dalšího opakování zápasu. V něm Malostranští zvítězili 2:0 a díky dřívější nerozhodné hře s juniory Slavie jako jediní „neporažení“ se šesti body své oddělení vyhráli a konečně byli spokojeni. Vršovičtí asi méně, ale jejich třetí místo nebylo zlé a objektivně ony čtyři body odpovídaly tomu, co bylo původně uhráno na hřišti. Snad i proto neprotestovali, nebo alespoň ani v Protokolní knize není o ničem podobném zmínka, nebo snad jen nepřímou v glose, že kapitán K. Pošta do členské schůze *privádí stranické chování svazu...*

KDYŽ BYLA LETNÁ JEN SNEM...

Vraťme se k již „nakousnutému“ tématu a řekněme si, že všech šest duelů, ke kterým došlo v nějaké vazbě k premiérové účasti klubu v Poháru dobročinnosti, se hrálo na Letné a nerozlišujeme nyní, co a na které z několika tamních hracích ploch, ale než dojdeme ke konci roku, zjistíme, že zelenobílí okusili snad všechny! A to nemluvě o tom, že si na Letné rok předtím nejméně pětkrát zahrála i Kotva a SK Vršovice minimálně jednou ještě o dva roky dříve...

Už jsme letmo zmínili 11. března, kdy si zelenobílý manšaft odbyl historickou premiéru, a to hned na starém hřišti Sparty u lanové dráhy. Za týden se zelenobílí takřka ihned po ukončení dopoledních procesních formalit „zrození klubu“ na Letnou opět

III. oddělení.					
S. K. Slavia Jun.	4	2	1	1	5
S. K. Slavoj	4	1	—	3	2
S. K. Smíchov B	4	1	1	2	3
S. K. Čechie (III.)	4	1	2	1	4
A. F. K. Vršovice	4	3	—	1	6
IV. oddělení.					
S. K. Čechie-B (Karlín)	3	3	—	—	6
S. K. Čechie-B (III.)	3	—	1	2	1
S. K. Meteor-B (VII)	3	2	—	1	4
Novoměstský-B	3	—	1	2	1

Vítězem ve IV. oddělení jest S. K. Čechie Karlín-B, ve III. odd. A. F. K. Vršovice, v II. odd. S. K. Čechie-Karlín-A. V prvním oddělení se hraje nové kolo mezi S. K. Smíchov, A. C. Sparta a S. K. Meteor. S — dt.

Sport a Hry ze 20. června 1906 a AFK Vršovice vítězem třetího oddělení Charity Cupu! A že jsou tu Vršovičtí uvedeni až jako pátí, co na tom, rozhodující jsou přece body a těch mají šest, a jejich tehdejší prvenství je stvrzeno i v textu – bohužel to tak nezůstalo...

vrátili, jen blíže Hanavskému pavilonu, a domácím soupeřem jim byl Novoměstský SK. První mužstvo tentokrát branku nedalo a inkasovalo dvakrát; hostovala tu tehdy i rezerva, která v souboji druhých týmů prohrála 2:3.

Pak už přišla na témže hřišti ona památná soutěžní premiéra s žižkovským Slavojem, kdy se Vršovičtí radovali z historicky první „bodované“ výhry 2:0. Ovšem pokud hochům v zelenobílém po zisku pohárových bodů příliš stouplо sebevědomí, tak je další neděli vrátil zpátky na zem německojazyčný klub DFC Prag, jenž hosty od Botiče vyprovodil s „tenisovým kanárem“, a to jim byl soupeřem také jen I.b tým domácího „Deficitu“, jak byl tento klub Pražany později překřtěn. V půli května se sem Vršovičtí vrátili k odvetě, ale i tentokrát byli „Němci“ lepší, přičemž prohra 0:3 byla možná mnohem lichotivější i díky tomu, že zápas utnul již v 28. minutě druhé půle liják; kanára si tentokrát odvážela jen rezerva, jež v předzápase prohrála s domácím II. týmem, tj. s „céčkem“...

Tímto stále ještě jen májovým duelem *na revanche* s DFC I.b jsme přerušili chronologický výčet – úmyslně! Také DFC Prag sídlil na Letné, hned vedle hlavního hřiště Slavie, a sem zelenobílí zavítali už s koncem léta roku 1906.

PRVNÍ SKUTEČNÁ VÝHRA NAD SEŠÍVANÝMI

Dne 16. září měli mít Vršovičtí znovu za soupeře druhý tým Sparty (I.b), ale tentokrát zápas znemožnilo

Již v perexu zveřejněná fotografie, tentokrát v podobě z klubového almanachu. Podle tamní popisky zde mají být zvětšeni sedíce zleva Picka, Bohata (O.), Brzobohatý (dle spolkového katastru Brzybohatý), Počta (K.) a Honejsek; stát zleva má Počta (V.), Trupl, Bulvas, Kytka, Prokop, Svoboda a Heller; Prokopa lze považovat spíše za „neidentifikovaného“, což tu poněkud snižuje důvěryhodnost i u mnohých dalších...

počasí. Hoši od Botiče nemuseli bědovat dlouho, za necelé dva týdny byli na Letnou pozváni znovu a tentokrát na hřiště z nejvytouženějších, na prosulou Slavii. Soupeřem jim samozřejmě neměl být první tým sešívaných, ale právě ti junioři, kteří zelenobílí v poháru porazili 3:0, aby jim pak museli odevzdat body, jež AFK z pole poražených málem vynesly až k prvenství ve skupině.

Jestli červenobílí mladíci prahli po pomstě na neviných, pak se krutě přepočítali – těžko říct, jaké to bylo onoho pátku 28. září na hrací ploše, ale fotbal se hraje na góly, a ty hosté vstřelili dva a domácí jediný! Vše muselo být o to euforičtější, že se duel hrál jako předzápas prvního týmu Slavie s mužstvem ze švýcarské Basileje, a tak alespoň v závěru muselo senzační výhře přihlížet již velké množství diváků!

Na druhé straně, všechna sláva plní tráva a žádný strom neroste až do nebe, jak se o tom přesvědčili i Vršovičtí, když jen dva dny nato odjížděli z Letné s hlavami svěšenými po porážce 0:3 se Staroměstským SK.

VYSTOUPENÍ ZE SVAZU, KTERÉ SE STORNOVALO

Na reparát museli zelenobílí čekat dva týdny, neboť na 7. října vydal ČSF svým členům pro Prahu a okolí zákaz her! Něco srovnatelného učinily c. a k. orgány od roku 1905 až do skácení Habsburského trůnu v roce 1918 jen dvakrát, pokaždé při státním smutku! V tomto konkrétním případě byl důvod ten, že nic nesmělo konkurovat svazovému „reprezentačnímu zápasu“ Praha *versus* Budapešť, což byl pro ČSF stěžejní kasamač...

Nebylo to nic nového pod sluncem, a když nahlédneme do Protokolní knihy, tak snad i takové až diktátorské a vysoko sankcionované praktiky vedly k tomu, že se v AFK opakovaně diskutovalo o opětovném vystoupení ze svazu, které na členské schůzi 22. července bylo i prohlasováno. Jedním z faktorů mohl být i několikaměsíční zákaz činnosti pro F. Kotta, prvního klubového „hřištníka“ (provinil se startem v Teplicích, kde – mj. spolu s „exkotevníkem“ Kulhánkem – nastoupil za Weinberger FC), ale možná šlo i o formu protestu vůči „krádeži“ prvenství ve skupině Poháru dobročinnosti.

Důvody měly být shrnuty a oznámeny v *Právu lidu* a *Sportovním světě*, ale nejspíše k tomu

nedošlo. Dost možná, že vše tehdy zůstalo téměř utajeno nebo známo jen úzkému kroužku zasvěcených – i tak si lze vyložit tento zápis z výboru 12. srpna: *Kol. Bulvas měl oznámiti svazu naše vystoupení. Dověděl se však, že vystoupením tímto vznikly by nám mnohé nepříjemnosti též i u různých sportovních klubů, pročež vystoupení naše neoznámil a předkládá věc opětně k částečnějšímu probrání. – Po delší debatě usneseno nadpoloviční většinou členem svazu stávatí nadále.*

Nu, nebyli by zdaleka první a ani poslední, kdo vystoupili (nebylo to tak dlouho, kdy to učinila i Slavia, a časem to provede i Sparta!), to už patřilo k tehdejšímu koloritu protestů a truců. Nicméně po zářijové výhře na Slavii Vršovičtí určitě nelitovali, že jednatel Josef Bulvas (Josef Procházka, jenž zatím neexistující klub přihlásil v prosinci 1905 na svazu, na tento post na červencové mimořádné valné hromadě již nereflektoval) tento krok neuspěchal, a ať už kdy vůči svazu zelenobílí cítili sebevětší hořkost, více než vystoupení ze (či nepřihlášení do) soutěže jako protest již nezvolili.

DVĚ, NEBO ČTYŘI MUŽSTVA?

Naposledy se vraťme k almanachu (ČSF), kde je tvrzeno, že zelenobílí mají čtyři mužstva – zajímavé, neb ten klubový píše o dvou a autentická výroční zpráva nezmiňuje ani třetí, ale třeba v květnu roku 1906 lze v tisku doložit zápas druhého týmu AFK, jemuž byl soupeřem třetí kombinovaný s prvním. Otázku, kde se mohl takový vnitroklubový duel hrát, ponechme na Zelenobílý zápisník, zde zdůrazněme, že v Protokolní knize jsou k tomuto roku o tendenci postavit i III. mužstvo dvě zmínky, o čtvrtém ani čárka – dělal se tu tedy klub před svazem a veřejností významnějším?

Glosování členské základny a náhled do výsledků přátelských zápasů ponechme na odbornější publikaci – zde se podívme nad tvrzením autorů *90 let zelené a bílé* z roku 1995, kde píší, že AFK měl v prvním roce své činnosti sehrát sedmáct duelů, z toho pouze dva měly skončit porážkou. Těch proher jsme zmínili mnohem více, i klubový almanach jich přiznává osm, při sehrání 16 zápasů! Dost značný rozpor, a ten ještě větší bude následovat – dle tiskové zprávy stihl v premiérovém roce jen první tým 28 zápasů, záložní mužstvo pak odehrálo dalších pětadvacet...

1907

POHÁR NA ZADNÍM POLI PANA VÁCHY?

Jestliže nám Honejsek vypráví dojemný příběh o zadním poli nerudného sedláka Jana Váchy, kde se dalo hrát jen na strništi těsně po sklizni a i tehdy ne-jednou nešťastné fotbalisty vyháněl, tak se nesporně musel vracet hodně hluboko do časů dětských her a malin nezralých, protože vršovický AFK prokazatelně hrál doma stabilně a celoročně ne-li již v roce 1906, pak v dalším kalendářním roce zcela určitě; od března do prosince 1907 nebyl měsíc, kdy by se ve Vršovcích nekonal alespoň nějaký domácí zápas. A i kdyby putovali „od pole k poli“, nemohlo jít o nějaké zoufale neregulární plochy, protože sem už nepřijížděla jen mužstva, jež na tom pravděpodobně byla se zázemím ještě hůře, ale Vršovičtí na domácí půdě hostili i dva ze čtyř soupeřů v Charity Cupu!

To značí, že AFK měl k dispozici sportoviště, které muselo být akceptovatelné nejenom pro hráče hostů, ale – a to v neposlední řadě – i pro svazové funkcionáře! Že tehdy byly zcela jiné nároky než dnes, je nepochybné, ale i tak – podobnou možnost měl v té době jen málokdo, třebaže připravit plac ke hře nepochybně stálo i hodně nefotbalového potu – představte si nutnost zápas co zápas vytyčit hrací plochu, donést, smontovat a ukotvit rozkládací branky, pravděpodobně ještě bez sítě, protože ta tehdy nebyla standardem, ale spíše luxusem, a například i soutěžní zápas mezi ČAFC a Meteorem ukončil vášnivý spor, zda míč prolétl „goalem“, či vedle tyče...

PODRUHÉ O BODY, OPĚT VCELKU ÚSPĚŠNĚ

V Poháru dobročinnosti ročníku 1907 byli tentokrát zařazeni do druhé ze tří herních skupin, kde dále hrála Sparta I.b, Staroměstský SK, Čechie Karlín a její malostranská jmenovkyně. V dubnu si tak zelenobílí opět zakopali na hřišti Sparty, která až do první světové války sídlila zhruba v místech dnešní budovy Národního technického muzea. Rezerva rudých jim dala Aprílovou i Velikonoční nadílku naráz – 5:0 (hrálo se v pondělí 1. dubna a občas se uvádí i 6:0). Něco podobného s ní však tehdy potkalo i leckterý jiný tým. V jednom utkání bez ohledu na klubovou subordinaci dokonce zdolala i své áčko 3:1! V poháru vyhrála bez ztráty bodu a se zdrcujícím skóre 30:0 II. skupinu a podle herního

řádu se tak probjovala až do finále Poháru dobročinnosti. Teprve tam podlehla 1:3 smíchovským vítězům I. oddělení, kteří ve skupině porazili 2:0 i první mužstvo rudých...

Hlavním důvodem až příliš vysoké prohry na Letné však byl podle Honejskovy vzpomínky svévolný odchod kapitána Karla Počty ze hřiště, potrestaný pak jeho odvoláním z funkce a přeřazením do rezervy, i když jen dočasným, ale i v plném počtu by tehdejší rudí rezervisté byli nesporně nad sílu vršovických plejerů. V té době měli zelenobílí na kontě již první body, když 24. března zdolali karlínskou Čechii 3:1, třebaže nastoupili na hřišti soupeře a duel dohrávali v devíti (jeden z hráčů odstoupil pro zranění, druhého vykázal rozhodčí). V neděli 28. dubna 1907 měli hrát na Letné se Staroměstským SK, a utkání se konalo, jenže bez svazového sudího, a snad i proto, že rozhodčí-laik byl dle hostů zjevně stranický, skončil zápas debaklem. Prohra 1:5 jistě hnětla, ale vzhledem k její anulaci nic nevážila, a ještě AFK získal pro opakovaný zápas výhodu pořadatelsví.

Než k odvetě došlo, odjížděla z Vršovic s porážkou 0:2 malostranská Čechie, již tak zelenobílí oplatili loňskou porážku. A už v neděli 2. června ve Vršovických prohrál i Staroměstský SK, jenž tu sice vedl, ale nakonec padl 1:2. Je zcela lhostejné, kdy poté Staroměstští vystoupili ze soutěže a mělo-li to souvislost i s vršovickou porážkou; zelenobílému mužstvu tak jako tak patřila druhá příčka.

Díků *Národním listům* víme, že Staroměstští ve Vršovických prohráli zejména zásluhou Václava Trupla, jenž nejprve vyrovnával a v druhé půli přihrával na vítězný gól Oty Bohaty. Opomněly sice uvést, že šlo o soutěžní duel, ale to však není tak podstatné jako tato noticka: *zápasu bylo přítomno četné obecnstvo; známka, že kopaná získala oblibu ve vršovickém občanstvu...*

OPĚT VÍCE ZÁPASŮ, NEŽ SE TRADUJE

Almanach AFK ke dvaceti letům klubu uvádí k roku 1907 sehrání 29 duelů, a to opět dvěma týmy. Jenže autentická klubová zpráva poskytnutá tisku na konci fotbalového „jara“ téhož roku uvádí, že první tým sehrál 16 zápasů a rezerva dalších 15, přičemž se tu přiznávalo, že již existovalo i III. mužstvo. Tak jako tak na konci kalendářního roku musel být těch duelů zhruba dvojnásobek, třebaže zprávy z valné hromady tentokrát přesné údaje neuvedly...

Z přátelských utkání zmiňme zejména další vystoupení na hřišti Slavia. O Velikonoční neděli podlehli domácím *Old Boys* 0:4 a 12. května se měli opět utkat s jejími *Juniors*. Ti snad měli dokonce zvažovat premiérové hostování ve Vršovických, ale jelikož rezerva sešíváných neplánovaně vyrazila na výjezd do Plzně, úlohu „předkapely“ v zápase s Arsenalem z Wollwiche převzali oni a naplněná Letná opět překvapeně přihlížela vítězství zelenobílých, tentokrát ve výši 4:2. Prvního září se tak Vršovičtí vrátili na Letnou znovu a soupeřem jim byl již tým *Slavia Reserves*, jenž zvítězil 1:0, ale dle komentářů k zápasu nevyhrál lepší tým; byť za čtyři týdny došlo k odvetě, v níž červenobílí opět zvítězili a tentokrát přesvědčivěji 4:1.

Také první rezerva Sparty přestávala být nezdotatelnou, 22. září zelenobílí prostřednictvím Rombalda vstřelili jedinou branku prvního poločasu a *v druhé půli sevrou domácí a bombardují jich branku. Zdá se, že porážka Sparty jest neodvratná...* Inu, Vršovičtí skutečně vedli ještě 10 minut před koncem, jenže náskok nepojistili a následně zcela nezvládli závěr mače, takže nejenže nevyhráli, ale dohrávající ve zjevné depresi ještě stihli podlehnout 1:3. V neděli 3. listopadu hráli s týměž soupeřem znovu a prohráli 0:3, což však muselo mrzet o to více, že tentokrát šlo o předzápas utkání prvního týmu rudých s Wiener Sportclubem...

Snad nám ostatní pražští soupeři prominou (I. tým AFK byl venku prvně poražen od karlínské Čechie a též od Viktorky Žižkov, jež 10. března zvítězila 2:0 ve Vršovických), když zmíníme už jen zjištěné výjezdové aktivity. V květnu tak Vršovičtí znovu o branku podlehli na Kladně (2:3) a remizovali v Mladé Boleslavi (1:1), v červnu podlehli Pardubicím (1:3), v srpnu zvítězili v Rakovníku (2:1), v říjnu konečně na Kladně neprohráli (1:1, rezerva dokonce zvítězila 1:0), zato z Kolína si o týden později odvezli sedmičku, a ještě s nulou... Tento krutý výprask Vršovic podle sdělení klubu neodpovídal dění na trávníku a zelenobílí jej omlouvali faktem, že oba stabilní obránci, střední záložník a levé křídlo narukovali na vojnu a jejich náhradníci ještě nebyli s týmem sehraní.

Těžko posoudit, raději dodejme, že ohlášená listopadová sestava k prohranému zápasu s karlínskou Čechií na Invalidovně byla, či měla být: Kašpar – Svoboda, Picka – Barsa, Bulvas, Honejssek – Kytka, Bohata, Trupl, Procházka a Houska. Při dvou

avizovaných výjezdech do Pardubic (druhý podzimní se nakonec nekonal) byl však nominovaným gólmánem Brunner, parťáka oběma výše jmenovaným bekům dělal Kramer, nechyběl jeden z Počtů, byl tam tajemný Fyen (nejčastěji na křídle útoku, obvyklém postu Kytky), a hypoteticky známe i další jména...

Často je těžké rozsoudit, co jsou skutečná příjmení a co přezdívky. Proč se ovšem šifroval kupříkladu Josef Bulvas, když byl jako jednatel klubu veřejnosti znám (včetně adresy) a za časů Kotvy to nedělal? Tak k čemu bylo nyní dobré uvádět jej při výjezdech do Boleslavi a Pardubic jako Savlub (čtete odzadu) či v reportáži z února roku 1908 dokonce Šavlubov? A co takový Václavíček! Konstatujme, že tým kočovali dva nesporní Václavové, novým kapitánem byl Venca Picka a hrajícím trenérem Vašek Trupl; ani jeden Václavíčkem však být nemohl a Počta II jen stěží...

Úspěchy slavil klub nejen na sportovní scéně. Už před časem jako „náhradník“ (přisedící s hlasem poradním) v exekutivě ČSF krátce působil Hynek Počta, pak Antonín Brunner, ale opět jen nedlouho, a do vlastního výboru s právem hlasovat neprošli. Teprve když Brunnera vystřídal Josef Bulvas, dokázal se z postu náhradníka dostat i do užšího výboru, a co víc, stal se tu mimo jiné i svazovým I. zapisovatelem. Když pak *Joža* musel nejspíše kvůli studiu či zaměstnání činnosti ve Svazu zanechat, delegoval AFK na nejvyšší fórum Františka Hatinu, jenž získal zařazení do protestního výboru, a později i předsedu klubu, Jana Brzybohatého, leč ten tu pravděpodobně na vyšší post než pozici agilního výborového „náhradníka“ nedosáhl; možná ani nechtěl...

1908

BEZDOMOVCI Z VLASTNÍ VŮLE

Na prahu třetího roku fungování klubu otiskl *Sport a hry* jeho sdělení sekretářům ostatních subjektů, že *dosavadní název I., II. a III. mužstva změněn na I., Ib. a II.* Nejsilnější sestava se opět aktivně vydávala do „světa“, vlastně oproti minulým letům nemáme doložen jediný domácí zápas, ale jak víme zásluhou rezerv AFK a dalších tamních celků, ve Vršovicích se stále hrát dalo a hrálo. Zjevně tak šlo spíše o cílený nátlak na radnici, protože fotbal byl i v údolí Botiče stále populárnější a příznivci kopané ošizení o možnost spatřit v akci nejlepší zdejší

A.F.K. Vršovice hrají v neděli první pohárový match s S. K. Slavii jun. IB hraje na hřišti vršovickém s S. K. Praha-III. V neděli 1. března o 10. hodině dopol. členská : chůze. Dochvilnost nutna.

Zdánlivě bezvýznamná novinová noticka (Sport a hry), ale jak mnoho se k ní dá říci! Předně oba avizované zápasy byly svazem zrušeny z důvodu „Národního smutku“ po úmrtí Svatopluka Čecha a členským subjektům byla fakticky nařízena účast na jeho pohřbu – onen památný a údajně tříhodinový zápas se Slavii se pak hrál až o týden později, kdy zelenobílí měli původně už jiný program. Konečně všimněte si, že rezervka měla hrát na hřišti vršovickém, v roce, kdy I. tým nesehrál „doma“ snad ani jediný duel; leda možná nějaký ten match trainingový, či trönynkový, jak se píše v Protokolní knize...

mužstvo se stávali nezanedbatelným nátlakovým faktorem...

Do toho všeho zapadá i tato citace ze *Sportu a her*: *Dlužno podotknouti, že klub nemá vlastního hřiště, ač mu bylo od sl. městské rady neschetněkrát slíbeno. Přesto však dovede se město Vršovice na výstavě ve své exposici chlubit, že má také sportovní sdružení. Ale jde-li o propůjčení pozemku na hřiště, jest hned všude ledový chlad. Nyní opět podniknuty kroky ku získání hřiště a zajisté bude sport. veřejnost zvědava, jak se tentokrát sl. městská rada vršovická zachová ke klubu, který by kousku přízně zajisté zasluhoval.*

Pokud bychom to vnímali tak, že tyto věty psal nějaký nestranný pozorovatel, tak by nám nezbylo hochy od Botiče politovat a dát jim poslední pět-ník, jenže *de facto* jde pravděpodobně o součást „mediální kampaně“. Ale, jak už jsme zde zmínili, nemít vlastní stabilní hřiště a nemít kde hrát není ani náhodou totéž a možná se tehdejší radním přece jen poněkud křivdí. V expandujícím městě měli přirozeně jiné priority, navíc podpora sportu od místních samospráv nebyla považována bezmála za automatickou povinnost, tak jak je to chápáno dnes. Ani veleúspěšný SK Smíchov neměl v titulární „vlasti“ zázemí a dlouhodobě zdomácněl na Letné, a nahlédneme-li třeba jen do letopisů sousední vinohradské Čafky či žižkovské Viktorky, tak všechny trable kolem hřiště AFK Vršovice budeme vnímat výrazně odlišně...

A nedělejme si ani iluze o nějakém strádání a doprošování se možnosti startovat na půdě týmů majících stabilní hřiště. Již v prosinci roku 1906 se Bulvasovým přičiněním AFK Vršovice připojují

k úmluvě pražských klubů o minimálních úhradách při výjezdech „na venkov“. Mimopražským se podobná kartelová dohoda pranic nezamlouvala, zejména Pardubice proti ní brojily, ale styky metropole s „venkovem“ po ní neustaly, čili k nějakému konsenzu muselo dojít...

TŘI HODINY BEZ VÍTĚZE NA SLAVII

Ve třetím ročníku Poháru dobročinnosti byli zelenobílí znovu zařazeni do II. oddělení, kam vedle nich byli začleněni ještě junioři Slavie, AFK Kolín, Novoměstský SK, Staroměstský SK Olympia, SK Praha VII, Břevnov a rezerva Smíchova. Tentokrát se už ve skupinách neutkával každý s každým. Zato v nich platila zvláštní ustanovení obvyklá spíše v jiných sportech: již (či teprve až) druhá prohra znamenala vyřazení ze soutěže, a většina poražených se „odvolávala“, protestujíc proti tomu či onomu. Navíc týmy zprvu takřka nic nenutilo zápolit, a tak třeba SK Břevnov sehrál jediný zápas, prohrál a další už nedojednal; nakonec musel být pro pasivitu postaven mimo hru...

Na tréninkovém hřišti Slavie na Letné nastoupil AFK k prvnímu soutěžnímu zápasu 8. března 1907 proti juniorce červenobílých. Vzájemný souboj trval prý po několikerém prodloužení tři hodiny, ale i tak jej příchod tmy ukončil za nerozhodného stavu 1:1. Za 14 dnů se tedy podle tehdejší podivné regule hrálo zase, jako by se oba týmy nemohly znovu utkat až v úplném závěru skupiny, kdy již bude nutné určit vítěze (a to nemluvě o tom, proč *Sport a hry* vůbec vytvářel tabulku, do níž započtl oba výsledky). Pánem na hřišti byl onoho památného 22. března skvělý Joža Bulvas. Zejména díky jeho neúnavné práci v poli Vršovičtí zvítězili 3:0 a sešíváné tým vyřadili! A sebe spasili, neboť o týden dříve utrpěli zelenobílí v Kolíně debakl 1:6, a případná prohra by byla znamenala soutěžní stop i pro ně...

Výprask v „Kmochově městě“ mohl být zapomenut, ostatně znovu byl zdůvodněn tím, že scházelo několik opor, ale v jaké sestavě tam hosté nastoupili, opět nevíme. Mimopražské výjezdy však měly ten klad, že mnohdy proběhla tiskem jedenáctka nominovaných, což se stalo i zde. V brance hostí měl v historicky nejstarší známé soutěžní sestavě nastoupit mladší Kašpar (Karel), „stoperskou“ dvojici měli tvořit Kramer a starší z Kašparů (Otta), v záloze měli hrát Barsa (Rudolf), Šťastný (Jan) a Jenda (Honejsek), tajemné bylo jen složení útoku: Běhoun,

Adam, Ada, Otta a Rombald. Václav Rombald byl jasný, Otakar Bohata vcelku také, Adou byl i díky možnosti srovnání jiných dvou totožných sestav Adolf Pichner. Ale je například Běhoun příjmení či přezdívka, a když přezdívka, tak koho? A žádný Adam nepasuje svým jménem k hráčům známým z jiných zápasů, navíc v úředních registrech bylo i vícero Adamů příjmením...

Ale zpět do bojů o Charity Cup. Pátého dubna tu AFK měl sehrát pohárový zápas na Maninách proti mužstvu SK Praha VII, které dříve už také senzačně získalo skalp červenobílých a bylo tak spoluviníkem jejich vyřazení. Jenže Holešovičtí z nějaké v dobovém tisku neobjasněné příčiny nenastoupili, a to nejen k soutěžnímu duelu, ale ani k přátelskému klání (utkaly se jen rezervy, z nichž ta vršovická vyhrála 2:1); domácí pak nejspíše byli podobně jako Břevnov vyřazení administrativně, zvláště když už měli na kontě prohru se staroměstskou Olympií, proti níž se marně odvolávali...

Právě tento vždy nebezpečný tým (SSK Olympia, popř. Olympia Praha I), jehož útok stále ještě vedl pozdější legendární spartan Václav Pilát, byl dalším soupeřem zelenobílých. Zápas se konal o Velikonočním pondělí 20. dubna, víme, že se hrálo na staré Spartě, i to, že zelenobílí o svém vítězství 3:2 rozhodli až v nastavení. Poražení však vůči čemu si podali protest (jak bylo v té době po nezdarech neblahým standardem) a vynutili si příslib nového utkání. K tomu však nakonec nedošlo, ne však proto, že by Vršovičtí v mezidobí podruhé prohráli, jak nepřesně tvrdí Karel Petru ve svých *Dějínách československé kopané*.

Dost dobře totiž nebylo s kým, protože I.b tým Smíchova byl již vyřazen a z dalších potenciálních soupeřů ve hře zbýval v podstatě jen Novoměstský SK. S tím si zelenobílí na 3. května sice smluvili zápas na Letnou, ale třebaže byl řádně ohlášen, a i svazový sudí dorazil, mužstva hrála sotva pár minut, když byli všichni pospolu z hřiště nekompromisně vyhnáni s tím, že duel týmu SK Smíchov tu má zkrátka přednost! Čili vyhnali-li kdy někdo fotbalisty AFK ze hřiště, nebyl to vršovický latifundista, sedlák Jan Vácha, ale kdosi letenský, či snad dokonce někdo z funkcionářů soupeře, kterému byl asi měsíc přednější...

Novoměstský SK – jak víme – vlastní hrací plochu měl, ale co to bylo platné, když i pro něj tým podle všeho soutěž skončila... To se dá usuzovat

Druhé nejstarší týmové foto AFK Vršovice. Budeme-li věřit popisce ze Scheinostových Slavných postav, pak zleva stojí Stark, Pošta (K.), Brunner, Bulvas, Brzobohatý, Kytka, Svoboda, Kolář a Zeman; sedí Honejšek, Trupl, Barsa, Bohata (O.) a Rombald. V tom případě ovšem ani tato fotografie evidentně není z roku 1910, jak je uvedeno i zde, ale je rovněž zhruba o dva roky starší...

z konstatování *Sportu a her*, kde se píše, že *v oddělení B přežily své soupeře Kolín, Olympia a Vršovice*. Opakovaný zápas proti Staroměstským pak byl stanoven na 17. května, ale to Vršovičtí nemohli akceptovat, neboť tehdy měli již dlouho dopředu nasmlouvaný dvoudenní výjezd do Pardubic. Na Letnou neposlali ani rezervisty a vše šlo ke kontumaci proti AFK, přičemž se zdá, že zatrpklí zelenobílí už ani neprotestovali, zato zástupci Olympie na hřišti již třikrát poražené asi přepjali strunu... Následně se totiž stalo něco, co asi šlo mimo Vršovické; svaz pro mnohé překvapivě nařídil na 28. května další zápas, do něhož tentokrát odmítli nastoupit Staroměstští. Vše nasvědčuje tomu, že tehdy už svazu došla s bafuňáři Olympie trpělivost, a to tím spíše, že Olympie telegraficky deklarovala vystoupení z ČSF (a nadto vstup do svazu rakouského) – zápas s vršovickým týmem se tím nejenže nekontumoval a AFK nebyl ze soutěže vyřazen, ale stal se zjevně pravý opak!

Už na neděli 31. května totiž ČSF stanovil nový zápas, ale tentokrát se měli zelenobílí utkat v novém duelu s Kolínem, a navrch o nic menšího, než *v rozhodném zápase* o celkové prvenství ve skupině!

O HONEJSKOVĚ SMOLNÉM SEMIFINÁLE

Vzhledem k tomu, že vítěze nadcházejícího duelu čekal(y) zápas(y) nadstavby, tak vzpomíná-li autor nejstaršího klubového almanachu na pohárové semifinálové klání, tentokrát zas až tak dalece nepřehání; ovšem Jenda H. navíc zápas dost zmatečně datoval o neděli dříve, čímž vše ještě více zamotal, leč sled událostí byl zhruba následující...

Jakkoli ještě 29. května *Sport a hry* spekuloval o kontumaci proti zelenobílým a očekával mač Kolíňanů s Olympií, již předchozího večera po neuskutečněním zápase zasedal mimořádný výbor AFK a řešil *rozhodující zápas třída b. v Chariti kup proti A. F.K. Kolín*. Kromě vyslání svého jednatele za soupeřem zaprotokoloval i schválenou sestavu v podobě:

Turek – Picka, Bedřich (asi Svoboda) – Kramr (Kramer), Bulvas, Honejs(ek) – Ada (Pichner), Barza kap. (Barsa), Trupl, Procházka, Ota (Bohata)! Jak je vidno, i Protokolní knihu zaplavují zdrobněliny a přezdívky, ale zda tak mužstvo onoho 31. května i nastoupilo, se opět můžeme jen dohadovat...

*Hráno bylo za úmorného vedra, přesto však hra vedena v prudkém tempu, vzpomínal až po 17 letech Jan Honejs(ek). Vzhledem k tomu, že hra skončena v regul. čase 1:1, musilo být hráno až do rozhodnutí. V tomto čase zbytečným hraním u brankáře Vršovíc s míčem podařilo se vstřeliti hráčem A.F.K. Kolína vítěznou branku... To přijde líto! Tím více, jestliže, jak bylo také až poměrně dlouho po zápase uvedeno v týdeníku *Sport a hry*, mužstvo v zelenobílém prohrálo, byvši po celou hru v ofensivě.*

Dobře se to čte, ale bylo to opět jen při sezonním bilancování ve sdělení vršovického klubu, stejně jako jiná dojemná douška z klubového almanachu o tom, jak tento zápas nakonec poraženým alespoň vydělal jednu zlatku a 60 krejcarů, což už byla mnoho let nepoužívaná měna, již Jenda H. snad ani nemohl pamatovat. Navíc v Honejskem udaném termínu, tehdy Vršovičtí ještě nevěděli, že se oba týmy o sedm dní později střetnou znovu, vycestovali paradoxně právě do Kolína – pukli tehdy i nesoutěžně a znovu vysoko, tentokrát 0:6. Zasloužili si za těchto okolností a s touto tristní bilancí vyhrát?

DOBŘÍ, NĚKDY I VELMI DOBŘÍ, ALE NE VŽDY...

Zelenobílí při náležitě motivaci dokázali sehrát velké zápasy, což potvrdil i závěrečný duel jarní sezony s rezervou sešivaných; *Sport a hry* referuje o vršovickém týmu, že jeho zdatnost vyvrcholila v posledním zápase [před letní pauzou] s S.K. Slavia Res., kterážto jen s napjetím všech sil odvrátila od sebe porážku. Červenobílí po prohraném poločase opravdu vyrovnali až v závěru. Každopádně i výsledek 1:1 byl pro Vršovické skvělým vysvědčením, vždyť druhá garnitura sešivaných právě toho roku prvně získala Pohár dobročinnosti! Ale aby té slávy nebylo příliš, přiznejme, že v březnu témuž soupeři zelenobílí podlehli 1:7 a hned v úvodu podzimu prohráli 1:3; také od I. týmu Smíchova v dubnu dostali výprask 0:6 atd.

Netradičně ve čtvrtek 26. března Vršovičtí naopak konečně alespoň remizovali 1:1 se Spartou, byť zatím jen I.b, leč další, a ještě o notný kus větší

úspěch proti rudým se měl dostavit o půl roku později, v neděli 8. listopadu, kdy tím samým poměrem branek skončila rovněž i premiérová konfrontace s prvním mužstvem Sparty (které v poháru obsadilo druhé místo, když proti sešivaným rezervistům ekonomicky možná odůvodněně, ale ke své sportovní škodě nenastoupilo). Na skutečnost, že plichta zjevně neodpovídala dění na hřišti, se torzovitá historie neptá, ale minulé tirády o „památné bitvě“ je nutno brát se značným nadhledem, ne-li až ironickým úsměvem. Hosté prostě využili soupeřových nedbalek, střelecké neproduktivity, nečekaně úspěšně zkontrovali a v závěru pak už šancí neprohrát v takto prestižním *matchi* nepohrdli.

Sparta se musela spokojiti nerozhodným výsledkem s A. F. K. Vršovickými 1:1. V konstatování, že Sparta mohla značně zvítěziti, jest nejvyšší uznání Vršovickým, je dobové zhodnocení Sportu a her. I denní tisk se kloní k šťastnému výsledku v zápase, který se dvě třetiny hrál na jednu branku, až pak hosté vycítili šanci, zlobit začali až ke konci, zdárně udeřili, a v závěru pak už plichtu uhájili, když dobrá hra backů a brankáře jim zachová nerozhodnou hru 1:1. Ještě tu zdaleka nebylo možno mluvit o střetnutí rovného s rovným, leč sport je sport a fotbal se hraje na góly a těch zelenobílí tehdy vstřelili stejně jako první tým rudých, což byla opravdová senzace!

Jenže jinak byl podzim výsledkově poměrně bídný a jediný opravdu pěkný výsledek udělali zelenobílí proti Novoměstskému SK, který na Letné porazili 5:0. Tento zápas by dnes skoro nestál za pozornost, kdyby oba hlavní deníky nepřinesly v pondělním přehledu výsledek obrácený, a kdyby nešlo takřka jistě o poslední zápas Otakara Bohaty v dresu AFK (v „reprezentačním výběru Vršovíc“ si ještě několikrát zakope)!

MORAVA A ODCHOD OTY BOHATY...

Úspěch proti Spartě však byl neoddiskutovatelný a tím větší, že takřka jistě docílený už bez Bohaty, jenž její rezervě na jaře vstřelil jedinou branku svého týmu. Podle klubového almanachu sice přestoupil až 15. listopadu, a ještě v den zápasu *Národní politika* otiskla očekávanou sestavu AFK v podobě: Kašpar – Svoboda, Kramer – Honejs(ek), Barsa (*kapt.*), Kolář – Novák, Čížek, Bohata, Houska, Procházka, jenže konkurenční *Národní listy* to bezmála znemožňují. Jakkoli Ota ještě 25. října vstřelil tři z pěti branek AFK do sítě Novoměstského SK,

již 1. listopadu poněkud překvapivě prvně vyběhl na letenský trávník v červenobílém dresu Slavie, a navíc v zápase se svazovým výběrem, nadto byl v tisku opakovaně pochválen... Osmého listopadu proti anglickým amatérům v sešivaném sice nehrál, ale takovéto „střídavé starty“ by ČSF opravdu jen přetěžko schvaloval. Bohata ovšem mezi distancovanými zmíněn není, SK Slavia tak asi nějaké „držhubné“ tak či onak poskytla, protože AFK s jeho přestupem nesouhlasil...

Nerozhodný výsledek se Spartou každopádně definitivně rozhodl, že Vršovičtí začali být řazeni mezi *TOP TEN* fotbalových mužstev Prahy (a to v té desítku byly tři týmy SKS a dva ACS), a kromě toho tehdy si zelenobílí už cílevědomě budovali renomé i v poměrně vzdálených destinacích. Kladno, Mladá Boleslav či Pardubice již patřily k sezonnímu standardu a už bylo zmíněno, že v dubnu zelenobílí premiérově hostovali v Plzni, kde s místním SK uhráli solidní remízu 2:2. Pravda, v neděli 11. října už to v odvetě konané opět v západočeské metropoli taková sláva nebyla a tým od Radbuzy hosty od Botiče porazil vcelku přesvědčivě 4:1.

O týden dříve se ovšem o fotbalovém umu hochů z Vršovic na vlastní oči mohla přesvědčit i Morava, když zelenobílí uskutečnili svůj premiérový výjezd až do Brna a s Moravskou Slavií hráli 2:2 po poločase 1:1. Brněnské *Lidové noviny* v pozvánce na tento zápas uveřejnily sestavu: Kašpar – Svoboda, Picka – Barsa, Bulvas, Honejs(*ek*) – Pichner, Novák, Čížek, Bohata, Procházka. Byl to úspěch i nebyl, brněnský tisk očekával výhru těžšími zápasy zocelenějších „Pražanů“, ale po zápase domácím vyčetl, že si nechali uniknout příležitost zvítězit!

Otakar Bohata, největší hvězda týmu z Vršovic, zřejmě uvízl v lasu Slavie nedlouho poté, co figuroval ve svazovém mužstvu (výběru Čech) při jeho letním turné po Moravě – námluvy se patrně vlekly čtvrt roku a možná se cíleně čekalo na zimní pauzu. Jeho naskočení do zápasu se svazovým týmem určitě nebylo plánované, ještě 1. listopadu ráno v očekávané sestavě červenobílých nefiguroval a dost možná spíše čekal, zda nezaskočí za „repre“, byť nebyl nominován, ale k Otově obhajobě je třeba říci, že žádost o zproštění závazků k AFK už podanou měl!

Možná tu padla i nějaká pokuta, jenže ta v tomto případě asi nebyla problém, ale protože o zákazu činnosti či jiném penalizování se nikde nedočteme, tak nakonec nejspíš došlo k nějakému

„mimosoudnímu“ vyrovnání... Mnohem divočejší byl asi odchod dalších hráčů, mezi jinými také nedávné ikony AFK Josefa Bulvase...

1909

SOUTĚŽE? DĚKUJEME, ALE PROZATÍM NE

Tohoto roku se zelenobílí nepřihlásili do Poháru dobročinnosti ani do nepovinného svazového mistrovství. A nejen to. Rozhodli se, že tak budou postupovat i nadále, dokud nezískají vlastní stálé hřiště. Ten postoj bylo možné pochopit, nepochybně byl motivován i nadějí, že snad přece jen pohne radnicí k hmatatelné podpoře – nicméně pod zorným úhlem postupného získávání respektu se posléze jevil jako nevyužití nabízených šancí. O Charity Cup se toho jara poprvé hrálo – jak se na pohár sluší a patří – vyřazovacím způsobem. Přihlásilo se pouhých devět mužstev, takže jediná výhra mohla zelenobílým otevřít cestu i mezi poslední čtyři – a druhá až do finále!

A na podzim se podobně vyvinula také situace v mistrovské soutěži. Tam bylo přihlášených dokonce jenom půl tuctu týmů a prakticky o všech se dalo na základě přímých i nepřímých porovnání výsledků usoudit, že Vršovičtí zde mohli svádět vyrovnané souboje a s trochou štěstí i vyhrávat. Vítězem mistrovství se za neúčasti Slavie a prvního týmu Sparty stal opět do ČSF kající se navrátilivší Staroměstský SK Olympia. Nedělejme si však přehnaně velké iluze, protože na Velikonoční pondělí zelenobílí právě později „mistrovské“ staroměstské Olympii na Letně podlehl 0:2...

Podle klubového almanachu se vedení AFK tehdy prý rozhodlo, že první mužstvo se bude utkávat zásadně jen s prvními týmy soupeřů, ale není příliš jasné od kdy. Ve svazových soutěžních kláních se to už rozumělo samo sebou, protože od tohoto roku už se do nich rezervy ani juniorky neměly hlásit, jakkoli ČSF evidentně opět udělil Spartě I.b v mistrovství výjimku, v poháru pak *Slavia Reserves*. Podobně pak i AFK z tohoto „pravidla“ zjevně vyňali přinejmenším druhou garnituru sešivaných, která stále patřila k pražské fotbalové smetánce.

Hned v prvním ostrém zápase sezony Vršovičtí zamířili na Spartu a její první tým se tu zelenobílým za svou loňskou blamáž pomstil krutým výpraskem 9:0! Inu, každý zápas je jiný, a když pak zanedlouho

byli Vršovičtí znovu pozváni na Letnou *na revanch*, tak s výhrou prvního týmu Sparty toliko 2:0 snad mohly být spokojeny obě strany... Ovšem popravdě řečeno bylo jaro výsledkově prabídné a jediným opravdu dobrým záznamem do historických análů byla dubnová výhra 5:0 v Nuslích nad místním SK, když tři branky měl vsítit Rombald a dvě Čížek.

VSKUTKU BLESKOVÉ MISTROVSTVÍ

Když se na hřišti Slavie připravoval velký zářijový turnaj o Stříbrný věnec, byla mužstva z Prahy a nejbližšího okolí rozřazena do tří výkonnostních skupin. V osmičlenné I. třídě se tak sešla obě „S“, dále ČAFC Královské Vinohrady, SK Smíchov, Viktoria Žižkov, AC Praha, Vinohradský SK a s nimi také AFK Vršovice. Když uvážíme, že zelenobílí se onoho roku nepřihlásili ani do jedné ze svazových soutěží, bylo to nepochybně pozoruhodné ocenění klubové činnosti a značné ignorování jarních výsledků (0:3 v Karlíně, 1:3 na Kladně, 2x 1:5 v Pardubicích atp.), a to vše tím spíše, že rok předtím zelenobílí sice přislíbili účast, dokonce hned dvěma týmy, ale nakonec nedorazili a český Vršovic tu posléze hájil v oddělení „C“ jen Slavoj...

Po šest dnů se hrálo sice jen 2x 15 minut, ale bohužel ne každý s každým, což by pro AFK Vršovice byla soutěžní konfrontace mimořádně zajímavá. Hrál se od počátku pohárově, teprve semifinále bylo

na 2x 20 a až finále elitní skupiny bylo stanoveno na takřka regulérních 2x 35 (nikoli 2x 45). Zelenobílí se ale na letenském hřišti udrželi právě jen těch 30 minut, když ve středu 8. září narazili na SK Smíchov, který byl nakonec šťastnější: *Hra střídavá, Smíchov sice poněkud v převaze, nemůže však docílit úspěchu, což zdaří se mu teprve těsně před koncem*. Dvakrát škoda, neboť v „B-skupině“ (kam byli zařazeni loni) mohli zelenobílí třeba myslet i na víkendové vavříny...

Od druhé poloviny roku 1909 již zase I.a team AFK Vršovice startoval celkem pravidelně na blíže nespecifikovaném domácím kolbišti, ale všechny indicie směřují k tomu, že již tehdy šlo o „starý Ďolíček“, který byl v průběhu následujících let dále upravován, zvelebován a rozšiřován (k roku 1914 se pak píše i o vedlejším place na dva tenisové dvorce či atletiku). Nepochybně muselo dojít i k terénním úpravám – v dobovém tisku se píše i o zvětšování hrací plochy a navršení dvou zemních náspů pro lepší rozhled obecenstva.

Každopádně zůstaňme v roce 1909 a konstatujme, že v podzimním bilancování klub v prosinci již uvádí: *hráno 11 zápasů na cizích hřištích a 18 na hřišti vršovickém, kteréžto hodlá klub, bude-li mu i pro příště propůjčeno od města, zříditi a pro příště i obraditi, což by znamenalo pro vršovický klub i město Vršovice pokrok*. A v únoru následujícího roku ve zprávě z valné hromady můžeme číst: *jednatel zmiňuje se o akci, kterou klub podnikl za příčinou získání hřiště od města, děkuje předsedovi p. Brzybohatému za jeho úspěšnou práci, kterou v této věci vykonal*.

Sláva a třikrát nazdar! Jakkoli v říjnové reportáži *Sportu a her* najdeme i toto nepřilichotivé hodnocení: *Hřiště má značný svah a goaly nejsou správně postaveny, neboť jsou poměrně úzké a příliš vysoké, čímž cizí mužstva jsou značně handicapována*. Vše svědčí o tom, že zatím jen propůjčený pozemek měl zprvu daleko k ideálnosti, ale pokud jde o rozměry a tvar branek, to na sportu nepřející vršovické konšely přece svést nelze...

Sláva a třikrát nazdar! Jakkoli v říjnové reportáži *Sportu a her* najdeme i toto nepřilichotivé hodnocení: *Hřiště má značný svah a goaly nejsou správně postaveny, neboť jsou poměrně úzké a příliš vysoké, čímž cizí mužstva jsou značně handicapována*. Vše svědčí o tom, že zatím jen propůjčený pozemek měl zprvu daleko k ideálnosti, ale pokud jde o rozměry a tvar branek, to na sportu nepřející vršovické konšely přece svést nelze...

Třetí nejstarší týmové foto AFK Vršovice, snad z roku 1909. Dominantní postavu Honejskovu (stojí první zleva) těžko zaměnit, předseda Brzybohatý (či Brzobohatý) je také naprosto jasný, ale určit další zobrazené si raději netroufneme, stejně jako místo, kde byl snímek pořízen – vzhledem k evidentní nepřítomnosti Oty Bohaty i typu dresu lze této dataci vcelku věřit...

UTKÁNÍ • GÓLY • BODY • 1906–1909

CHARITY CUP 1906

III. hrací oddělení:

AFK VRŠOVICE – SLAVOJ ŽIŽKOV 2:0 (1:0)

Neděle 25. 3. na Letné

AFK VRŠOVICE – ČECHIE MALÁ STRANA 2:2 (0:0)

Neděle 22. 4. na Letné – *anulováno...*

SK SMÍCHOV I.B – AFK VRŠOVICE 4:0 (1:0)

Neděle 29. 4. na Letné

SK SLAVIA JUNIORS – AFK VRŠOVICE 3:0 (2:0)

Neděle 20. 5. na Letné – *body uděleny hostům...*

AFK VRŠOVICE – ČECHIE MALÁ STRANA 2:1 (1:1)

Neděle 3. 6. na Letné – *anulováno...*

ČECHIE MALÁ STRANA – AFK VRŠOVICE 2:0 (1:0)

Neděle 1. 7. na Letné

KONEČNÉ POŘADÍ*

1. SK Čechie Malá Strana	4	2	2	0	9:5	6
2. SK Slavia Juniors	4	3	1	0	12:2	5 (-2)
3. AFK Vršovice	4	1	0	3	2:9	4 (+2)
4. SK Smíchov I.B	4	1	1	2	7:7	3
5. SK Slavoj Žižkov	4	1	0	3	3:10	2

*) Po odstoupení Kladna a anulování výsledků Českého Brodu

CHARITY CUP 1907

II. hrací oddělení:

ČECHIE KARLÍN – AFK VRŠOVICE 1:3 (0:3)

Neděle 24. 3. na Invalidovně...

AC SPARTA I. B – AFK VRŠOVICE 5:0 (3:0)

Pondělí 1. 4. na Letné

STAROMĚSTSKÝ SK – AFK VRŠOVICE 5:1 (1:0)

Neděle 28. 4. na Letné - *anulováno...*

AFK VRŠOVICE – ČECHIE MALÁ STRANA 2:0 (1:0)

Čtvrtek 30. 5. ve Vršovicích

AFK VRŠOVICE – STAROMĚSTSKÝ SK 2:1 (1:1)

Neděle 2. 6. ve Vršovicích – *anulováno...*

KONEČNÉ POŘADÍ*

1. AC Sparta I. B	3	3	0	0	19:0	6
2. AFK Vršovice	3	2	0	1	5:6	4
3. SK Čechie Karlín	3	0	1	2	5:13	1
4. SK Čechie Malá Strana	3	0	1	2	4:14	1

*) Po odstoupení Staroměstského SK

CHARITY CUP 1908

II. hrací oddělení:*)

SK SLAVIA JUNIORS – AFK VRŠOVICE *nehráno*

Neděle 1. 3. na Letné – *zrušeno verdiktem ČSF*

SK SLAVIA JUNIORS – AFK VRŠOVICE 1:1 (1:1, 1:1)

Neděle 8. 3. na Letné – *ukončeno pro tmu bez rozhodnutí...*

AFK KOLÍN – AFK VRŠOVICE 6:1 (1:0)

Neděle 15. 3. v Kolíně

SK SLAVIA JUNIORS – AFK VRŠOVICE 0:3 (0:1)

Neděle 22. 3. na Letné

SK PRAHA VII – AFK VRŠOVICE *nehráno*

Neděle 5. 4. na Manínách – *domácí k zápasu nenastoupili...*

STAROMĚSTSKÁ OLYMPIA – AFK VRŠOVICE 2:3 (2:2, ?:?)

Pondělí 20. 4. na Letné – *anulováno, nařízeno opakování...*

NOVOMĚSTSKÝ SK – AFK VRŠOVICE *nedohráno*

Neděle 3. 5. na Letné – *administrativní výhra hostí?*

STAROMĚSTSKÁ OLYMPIA – AFK VRŠOVICE *nehráno*

Neděle 17. 5. na Letné – *Vršovičtí měli jiné závazky...*

AFK VRŠOVICE – STAROMĚSTSKÁ OLYMPIA *nehráno*

Čtvrtek 28. 5. na Letné – *Staroměstští odmítli nastoupit...*

AFK VRŠOVICE – AFK KOLÍN 1:2 (1:1, 0:1)

Neděle 31. 5. na Letné – *rozhodující utkání o prvenství!*

*) Zúčastněné týmy měly po druhé porážce odpadnout ze soutěže – SSK Olympia prohrála třikrát, ale vždy podala protest

POMALÁ A DLOUHÁ CESTA

Jak nejlépe vyjádřit dlouho marnou touhu Vršovických po domácím hřišti? Každopádně to byl běh na dlouhou trať, byť nikoli až takový maraton, jak se tradovalo. Vědomi si pravdivosti přísloví, že častá kapka i kámen proráží, bombardovali pánové Brzybohatý (od února 1907 druhý předseda), Počta (Hynek, jenž se roku 1911 do čela klubu na čas vrátí), Honejssek (který tu v mezidobí postoupil z rezizora na pokladníka a posléze i jednatele) a jejich neméně agilní a obětaví druhové městskou radu uctivými supplikami o poskytnutí vhodného sportoviště, až konečně uspěli, byť prozatím stále určitě ne dle svých snů.

ČISTÝ ZISK 12 KORUN A 82 HALÉŘŮ

Třebaže o nějakém „stadiónu“ si zatím Vršovičtí mohli ještě léta nechat snít, při obnovené domácí premiéře I. týmu po více než ročním exilu se klubu prý podařilo vybrat cosi do té doby nepředstavitelného – vstupné ve výši 23 korun a 52 haléřů. Nejspíše ještě asi víceméně dobrovolné, ovšem po odečtení režie mohl pak být dle almanachu do klubové pokladny uložen čistý zisk 12 korun a 82 haléřů. Ten obnos dnes působí poněkud komicky. Ale při tehdejších kurzu rakouské koruny se za něj daly pořídít například dva páry kvalitních kopaček či tři levnější míče...

Těžko říci, o který zápas mělo jít, dlouho nejnadějněji vypadala březnová premiérová konfrontace s týmem ČAFC (1:4), ale z denního tisku vyplývá, že tento zápas byl jednoznačně vinohradský. Pokud nešlo o nějaký tréninkový *match*, tak snad tedy vítězné (4:1) derby s vršovickým Slavojem? Ale k tomu nedošlo na jaře, ale až v neděli 5. září! Ať už to bylo kdykoli, je logické, že zájem o vlastnictví pokud možno stabilního, a nejlépe k tomu ještě i ohrazeného sportoviště (zde poněkud splývají dva pojmy, oplocení celého areálu a bariéra oddělující aktéry zápasu od přihlížejících, oba významné), byl pro klubové vedení dlouhodobě jasnou prioritou...

To „nynější“ hřiště zatím dle všeho nebylo stále „definitivní“ a pravděpodobně ještě neříkalo klubu „pane“, ale byla-li tu ochotna hostovat i *Slavia*

Reserves (byť z utkání nakonec zásahem sv. Petra sešlo), nemohlo jít o nějak dramaticky šikmou plochu ani o nějaký kamenolom! Pokud jde o „vlastnictví“ tohoto kolbiště, zde se situace pravděpodobně změnila až roku 1912, což – zdá se – potvrzuje i Brzybohatého nekrolog z března 1916: ... *jeho přičiněním a diplomacii získal klub pozemek v r. 1912, kterého laskavostí sl. městské rady vršovické a p. továrníka Waldesa až dosud používá*. Vše nasvědčuje tomu, že do té doby šlo o tzv. městské hřiště mládeže ve Vršovících a AFK se o něj chtěl nechtěl musel dělit s ostatními místními kluby a kroužky, mezi nimiž naštěstí poměrně jednoznačně dominoval...

1910

VÍTĚZI BITVY O VRŠOVICE...

Ani tohoto roku se zelenobílí nepřihlásili do Poháru dobročinnosti, v němž i tentokrát startovalo pouze deset týmů, a ani do svazového mistrovství, které se nakonec neuskutečnilo. Z výsledků přátelských zápasů stojí za pozornost především derby (i když tehdy se tak utkání místních rivalů ještě neříkalo) s Vršovickým SK. Ten se vši pravděpodobností vznikl primárně na separatistech původního SK Vršovice, který se po deseti letech činnosti rozešel a z jisté části vplynul do AFK. A světe div se, nově sestavené mužstvo VSK náhle šlapalo jako hodinky, bylo neuvěřitelně agilní, a neoficiálně se tedy hrálo o primát města pod Bohdalcem, ba možná i o dříve glosované hřiště.

K prvnímu přímému měření sil došlo na Svatoúšní pondělí 15. května a AFK zvítězil 2:0, ale v souboji rezerv 2:3 podlehl. Posvícenské klání (a vršovické posvícení bývalo v těch časech slavné!) v neděli 25. září však nečekaně hladce vyhrál AFK 6:0. Podle *Sportu a her* to byla *překvapující porážka Vršovického S. K., který po předchozích úspěších zdál se býti rovnocenným soupeřem*. Poražení byli nebezpeční jen z protiútoků, *při nichž si dobře vedl Bohata ml.* Po Otovi se tedy začíná o místo na slunci hlásit i Jarda, či dobově Jarka, byť zatím poněkud

překvapivě hrající v těchto pionýrských časech v dresech rivalů vršovických „praklokanů“!

Konečně k listopadové odvetě nastoupil AFK prý ve značně neúplné sestavě, přesto však mohlo vítězné skóre ještě překonat výsledek předchozího zápasu – takovou údajně měli zelenobílí převahu! Za milosrdnou prohru 0:3 mohl nakonec VSK vděčit především tomu, že jeho gólman (pravděpodobně Kratochvíl) měl velký den. Tisk uvedl i autory gólů vítězů: dva dal Dvorný, třetí Kavan. Své soupeře tentokrát pokořila i rezerva a teď už snad nemohlo být nejmenších pochyb o tom, kdo je fotbalovým vládcem města Vršovic!

VENKU VCELUK BIDA

Jenže ouha, pokud zelenobílí opustili údolí Botiče, už to taková sláva nebyla, již 27. února zahajovali sezonu na Letné s prvním týmem Sparty a historie zaknihovala výsledek 4:0 pro domácí. Nu, to snad jakž takž jde, ale uvážíme-li, že zápas zůstal v 38. minutě 1. půle nedohrán a domácí ještě za stavu 2:0 zahodili penaltu, tak pochválen buď božský víchr, který zápas nepustil ani do poločasu...

O Velikonoční neděli 27. března hostovali zelenobílí na Maninách a s SK Praha VII se rozešli bez branek, když komentář pravil: *domácí jsou lepší hosti, již nedovedou využití okamžitých chancí před brankou. Praha VII však činí dojem mužstva ucelenějšího, na němž možno zřít i lepší a rozumnější training...* V pondělí pak AFK dokonce prohrál s SK Olympia VII 0:2, klub takřka jako by se mediálně tvářil, že i toto byl venkovní zápas, ale *Sportovní pondělník* ve svém komentáři *Olympia porazivši Vršovice na jejich vlastním ku hře málo způsobilém hřišti, odčinila včerejší porážku* jasně svědčí o opaku, navíc opět dokládá, že AFK doma, kde hrát měl, byt' to asi ani teď nebyla žádná sláva, jenže zprávy o mizerném terénu najdeme třeba i ze staré Sparty...

Pondělí 4. dubna bylo světlou výjimkou, když zelenobílí překvapivě dobyli Ohradu, kde I. tým poprvé porazil možná ne zcela kompletní žižkovskou Viktorii 2:0, a na prohře rezervy 0:3 klubu až tak dalece nesejde. Jenže o tři týdny později hostovali zelenobílí podruhé v Hradci Králové a na dvě branky domácích dokázali odpovědět jen jednou. V neděli 5. června vyjeli jen na nedaleké Vinohrady a první tým tu padl na Čafce 1:3, rezerva dokonce 0:5. Ani z Kladna se Vršovičtí po prohře 0:2 nevrátili s veselou...

OPĚT ALESPŇ NĚKOLIK JMEN

Výčet domácích výher by byl příjemnější, ale nad dnes již vesměs neexistujícími subjekty poněkud suchopárny. Střelce zelenobílých noviny uvedly několikrát, vyberme dvojzápas se staroměstským SK Čechie, jenž v obou případech skončil vysokým skóre 5:0 – za první tým měli skórovat Novák (2×), Bertl, Janáč a Jenda (Honejsek), za rezervu Svorný (2×), Plecity (2×) a Mašata. Ucelenější sestavu máme k dispozici jen tu, jež byla v únoru na Letné nominována k duelu se Spartou: Gordon – Svoboda, Kramer – Kolář, Rudy, Strnad – Novák, Janáč, Bertl, Honejsek, Ota; náhradníky byli Hořčíčka a Kavan.

I když Otakar Bohata v barvách „Vršovic“ ještě několikrát nastoupil k různým exhibicím a meziměstským zápasům, zdejší Otou mohl být opravdu jen stěží, spíše šlo o Ottu Kašpara, ale Ota je i možné příjmení; na hřbitově na Bohdalcích spí věčný sen hned několik takových rodin, byt' většina s dvěma tt. Rudy byla přezdívka Strnada, ale zde je uveden i ten, tak snad navrátilce Barsa? A Gordon? Takové jméno tu bylo v historii vršovického fotbalu dohledáno poprvé i naposled – tuto přezdívku však používal gólman Soustružník, jenž v letech dřívějších oblékal dres obou letenských „S“, ale ani v AFK se nejspíše příliš nezdržel a odešel do Nuslí! Svaz přezdívky blahosklonně toleroval, ale požadoval, aby v tzv. zápisu vedle nich bylo uvedeno i občanské jméno – jenže kde je dnes tehdejšími oficiálními dokumentům konec...

Přestože tým AFK ani v tomto roce neměl žádnou extra skvělou zápasovou bilanci, v opakovaném zářijovém bleskovém mistrovství byl opět zařazen do elitní společnosti. Na Letné však ani tentokrát neprošel prvním kolem, když Vršovičtí narazili na Viktorii Žižkov a znovu rozhodl jediný gól: *zelenobílí inkasovali již v úvodu z pokutového kopu, a teprve po poločase začali zlobit...* – to však při dvou čtvrt hodinách hrací doby již bylo na zvrát bohužel příliš pozdě a skóre se už nezměnilo.

V této sezoně AFK Vršovice prokazatelně stabilní sportoviště měly, era týden co týden montovaných branek byla nepochybně pryč, a za příplatek klub dokonce nabízel i místa k sezení (třebaže šlo zřejmě jen o zápůjčku skládacích sedaček, či snad nějaké lavice)! I když pomíneme počet odehraných domácích zápasů, tak existenci domácího hřiště jednoznačně potvrzuje také tisková zpráva z 6. řádné

valné hromady z 5. února 1911, kde se kromě jiného praví: *Klub požádal obec vršovickou o úpravu dosavadního hřiště a Občanskou záložnu a městskou radu o subvenci...* Ostatně *Národní politika* již 16. července 1910 referuje: *A. F. K. Vršovice ukončil jarní fotbalovou sezonu. Maje vlastní hřiště, pěstuje nyní atletiku. Pro podzimní fotbalovou sezonu vyjednává s venkovskými mužstvy k zápasům na hřišti vršovickém, kromě pražských prvotřídních, takže místní sport. obecnstvo bude míti v podzimní sezoně příležitost býti přítomno zajímavým zápasům...*

Nadto *Sport a hry* již k březnové výhře nad SK Letná připojil doušku: *Hráno na hřišti vršovickém za přítomnosti více než 1000 osob. Dosti solidní návštěva na svou dobu a „druhotřídní“ soupeře...*

1911

POPRVÉ SE SLÁVISTY DOMA, BYŤ JEN S REZERVOU...

V neděli 2. dubna 1911 se Vršovice konečně dočkaly hostování letenského mužstva sešíváných. Před patnácti sty diváky sehráli zelenobílí se *Slavia Reserves* vyrovnaný zápas, byť hlavní roli v tom měl mít těžký (blátivý) terén, kterému se domácí lépe přizpůsobili. *Sport a hry* píše: *Vršovice hrají taktikou ostrých výpadů, míč nenechávají dopadnout a tím vyhýbají se nevýhodě špatné půdy.* Každopádně prohra 3:4 byla svrchované čestná, i když podle téže reportáže hosté odehráli podstatnou část zápasu v deseti. I další měření sil, tentokrát květnové, skončilo jen o gól (prohra 2:3), a zelenobílým v tomto případě tleskalo plné hlediště Slavie, i když diváci byli zvědaví hlavně na své miláčky a skotský FC Aberdeen...

Ať již opět s Bulvasem (který se po intermezzu v nuselském Bivoji do AFK na čas vrátil, aby pak přesídlil do Brna) či bez něho, měli zelenobílí zjevně solidní tým a velice širokou základnu, kde hrála řada jiných ne-li hvězd, tak osobností. Karel Kašpar byl v té době mnohými označován za nejlepšího českého brankáře. Zachytil si při výjezdu svazového mužstva do Chorvatska a nastoupil také v mezizemském utkání s Moravou. Ve svazových výběrech čas od času našli uplatnění i záložník Jenda Honejsek nebo útočník Václav Hanke (jehož jméno bylo ovšem nejen v tisku, ale i v klubových dokumentech často psáno také Hanek nebo Hanka), leč nešlo o reprezentaci v dnešním slova smyslu, navíc

zejména pražská „S“ častokrát odmítla uvolnit své hráče, a tak skladba těchto výběrů byla nejednou hodně improvizovaná.

Přesto opakované nominace dokládají, že povolání nezklamali, a my pokračujme informací, že obranu AFK dirigoval Jaroslav Horčíčka, který přišel z nuselského Bivoje. V záloze po Bulvasově odchodu na Moravu dominoval Rudolf Strnad (i on „reprezentoval“, i když nejspíše „jen“ v mužstvu ČSF hostujícím na Kladně) a mezi občas zveřejněnými autory gólů najdeme vedle Honejska a Hankeho také Františka Nováka nebo třeba Josefa Bradáče. Právě Bradáč a Hanke se například 2. listopadu prý podělili o všech 10 branek svého mužstva v zápase s SK Letná...

Klub měl nyní další plnohodnotné zastoupení v orgánech ČSF: už loni byl do svazového výboru zvolen neúnavný Jan Honejsek, a to rovnou do exekutivy, už nikoli jen jako „čekatel“. Jeho klubový kolega Mašata (spíše zakládající člen Ladislav, než jeho o tři roky mladší bratr Karel) se nyní navíc stal členem protestní komise, jak se tehdy říkávalo disciplinárce. Brzybohatý měl práva konzultanta.

SPLNĚNÝ SEN: MAČ S HVĚZDAMI SLAVIE!

To byla meta, po které dlouho marně prahly všechny české fotbalové týmy. Nejsilnější soubor červeno-bílého klubu si léta žil v pyšné izolaci a jako prubířský kámen nabízel domácí konkurenci pouze svou rezervu nebo juniorku. Ovšem tvrzení, že Vršovičtí byli mezi prvními, kterým se dostalo cti zakopat si proti I.A Slavii, je poněkud přehnané; již v březnu 1909 I. tým sešíváných senzačně pukl se Smíchovem a české soupeře sice nadále nepreferoval, ale již delší čas ani nijak nebojkotoval a kvůli narůstající mezinárodní izolaci Letenských ani nemohl.

K památnému souboji došlo v neděli 27. srpna 1911. A že v něm Vršovičtí nakonec podleli 1:5? Proti tak excelentnímu soupeři to byl výsledek nad pomyšlení a představte si tu euforii, když v 36. minutě hosté chvilkově skóre vyrovnávali! Však se také čestný úspěch zelenobílých ve vršovických hospodách jistě zapil spoustou napěněných püllitrů. A jak by ne, když národní mužstvo, jehož valnou většinu a pevnou páteř tvořili slávisté včetně Oty, pár týdnů předtím vykleplo francouzskou reprezentaci 4:1 a výběr nejlepších anglických amatérů 2:1! Ještě dodejme, že v předzápase historicky premiérového střetu prvních týmů se utkal druhý celek AFK

s domácími juniory a dokázal je porazit 1:0. Kromě střetnutí s elitní jedenáctkou Slavie se v tom roce zelenobílí třikrát utkali také s její druhou garniturou, dva výsledky už byly zmíněny. K listopadové prohře ve Vršovicích 0:1 *Sport a hry* praví: *Za velké návštěvy sehrán tento zajímavý a veskrze fair hraný zápas. Tentokrátě domácím nepřála štěstěna zvítěziti jedině z důvodu, že hráli celou hru s 10 hráči. Svoboda přivodil si hned zpočátku zranění a musel odstoupiti... V druhé půli nabývají domácí slabé převahy, však čtyřčlenný útok jest proti dobré obraně hostů bezmocen.*

V tomto duelu Karel Kašpar odchytil svůj již 150. klubový zápas, ale oslavu podepřenou jediným inkasovaným gólem mu poněkud zkazilo totální selhání domácích střelců – bez vstřelených branek se vidina první výhry s prestižním soupeřem znovu rozplynula. K poražení byla jen sešívaná juniorka, již 22. října si na ni podruhé vyšlápli zelenobílí rezervisté – znovu sice pouze 1:0, ale opět na Letné.

Na prahu následujícího roku konstatoval *Sport a hry* o vršovickém AFK, že podzimní sezona 1911 byla, co se týče výkonnosti všech jeho mužstev, dosud nejlepší. Již ten fakt, že I.A mužstvo utkalo se dvakrát, a to s úspěchem, s I.A mužstvem S.K. Slavie svědčí o vyspělosti vršovického mužstva, což potvrzeno bylo i vítězstvím nad S. K. Viktorii Žižkov 2:1. Informaci o opakovaných úspěších s SKS je však třeba uvést na pravou míru, prohra 1:5 již byla glosována, druhé měření sil s I. týmem pak skončilo dokonce jen 1:2. Jistěže šlo o prohru nejtěšnější, ovšem tentokrát se jednalo o zápas 4. ročníku letenského bleskového turnaje „o Stříbrný věnec“ a vzpomenuť duel se 10. září hrál na 2× 20 minut!

Pravda, sešívání si asi hodně oddechli, když po fatálně chybné rozehrávce vlastního gólmana ještě stihli strhnout výhru na svou stranu, jenže pak soupeři již nic nedovolili, a dokonce vstřelili třetí branku, která však už nebyla uznána. Hypotetickou remízou by bylo blízko k obrovské senzaci, zvláště když los je ošidný a Vršovickým v něm bohyň Fortune mimořádně přála. Šlo totiž již o semifinále turnaje a zelenobílí se do něj paradoxně probíjeli, aniž do té chvíle vstřelili branku – s SK Bubeneč i SK Smíchov v pátečních zápasech remizovali vždy 0:0 a do dalších kol postupovali opakovaně právě jen přízní Štěstěny...

Pokud jde o Viktorii Žižkov, tak tu AFK porazil 15. října ve Vršovicích, kdy favorizovaný soupeř dal kontaktní gól až čtvrt hodiny před koncem

a o možnost vyrovnat se prý připravil vlastní nedisciplinovaností. Jinak kromě občasných výletů na Letnou skončily od podzimu roku 1910 skoro všechny výjezdy a prakticky víkend co víkend hostili zelenobílí někoho doma, a pokud už Vršovičtí vyrazili někam ven, bylo to na blízké Vinohrady (prohra 0:1 a remíza 3:3 s ČAFC)! Nabídek asi neubývalo, ale nejspíše Vršovičtí poněkud zlenivěli, možná i zpychli a chtěli stále větší startovné. Snad jen v srpnu jedenáctého roku se měl „letní tým“ AFK uvolit vyrazit k duelu s Polabanem do Nymburka, ale uskutečnění zápasu se nám nepodařilo výsledkově doložit.

Tohoto roku se zelenobílí nestřetli se Spartou, alespoň ne s prvými mužstvy. V neděli 24. září měli ve Vršovicích hostovat junioři rudých a měli být soupeřem druhého týmu AFK, jenže prudký liják utkání znemožnil.

1912

SENZACE, KTERÁ SE (BOHUŽEL) NEKONALA

Počínaje rokem 1985 se ve výročních klubových tiskovinách začala objevovat informace o tehdejší premiérové výhře nad Spartou, nadto ještě zasazená do kontextu naprosté senzace. Informace je to opravdu úžasná, leč nesmyslná! Kachna se vydala na svůj let klubovou historií vinou nikoli omylu, ale poněkud neobratné formulace Jana Honejska, který v klubovém jubilejním almanachu z roku 1925 píše: *Nejcennějším pro nás úspěchem byl výsledek zápasu (2:0) se Spartou, s tou Spartou, která několik týdnů předtím slavila tak krásné úspěchy na horké půdě španělské. Proti Vršovickým nastoupilo úplné mužstvo s V. Pilátem ve středu útoku a [teď pozor!] muselo se po urputném boji spokojiti s těsným výsledkem.* Autor výroční publikace z roku 1985 si přečetl první větu, ale dál už zjevně jeho pozornost notně ochabla, a ti další pak už jen opisovali a tu a tam si ještě i něco přidali...

Jak to bylo doopravdy, objasní nejlépe referát *Sportu a her* ze 17. dubna 1912. Z obsáhlého textu citujme: *Včera dovedla Sparta sice skoro stále tísňiti, dovedla i podati technicky velmi pěknou hru, nedovedla však přirozeně vložit do hry tolik důrazu, aby mohla svou převahu ciferně vyjádřiti.* To vykresluje dopady únavy, ale i dokládá, že rudí zápas kontrolovali, ostatně od počátku vedli a scházeli důvod přitlačit na pilu. Zelenobílí pozorně bránili, občas měli i štěstí, a tak v závěru pocítili šanci zopakovat

Čtvrté nejstarší týmové foto AFK Vršovice z jara 1912. A můžeme-li věřit rukopisným poznámkám z rubu, pak zleva stojí Brunner, Splavec (asi Antonín), Richert (???), Strnad a Lidický; sedí Kašpar (O.), Novák (K.), Hanke, Žalud (???) a Honejšek. Nejnižší začněme zprava Hořčíčkou a skončeme gólmanem Kašparem (K.), protože další jméno k vyluštění tu už prostě není

senzační remízu z roku 1908. Začali se tedy stále odvážněji drát vpřed, na místo vyrovnání však do otevřené obrany inkasovali podruhé...

Žádná senzace se zelenobílými v hlavní roli se tedy – bohužel – nekonala. Ale ruku na srdce: nebyla prohra pouze 0:2 s tehdy nejlepším českým klubovým týmem vlastně úspěchem? Koneckonců už podle popisu utkání mohlo být toho dne i mnohem hůř – a dodejme, že zápas se hrál na Letné, ne ve Vršovicích, které si na první tým rudých musely ještě přes dva roky počkat...

Pokud jde o Slavii, pak třikrát se na jaře zelenobílí utkali s rezervou sešíváných a pokaždé o branku podleli (1:2, 2:3 a 3:4), když nejzajímavější byl asi

hned první mač, který zelenobílí sehráli jako předzápas anglickým Corinthians, v posledním případě pak takřka dohnali čtyřbrankovou poločasovou ztrátu. Při třetí příležitosti červenobílé juniorce podleli i rezervisté (2:4). Střetnutí s prvním týmem letenských nabízel zelenobílým jen již tradiční bleskový turnaj, ale Slavia upravila propozice tak, že její první tým mohl vyzvat až vítěz eliminačních bojů, což Spartu, Viktorku, ČAFC a posléze i AFK Vršovice přimělo soutěž bojkotovat!

Zelenobílí tak učinili až po rozlosování a jejich styky se Slavií tím byly na delší čas takřka zmrazeny, neboť v říjnu se se sešívánými utkali jen vršovičtí junioři a od tzv. IV. týmu domácích dostali

dokonce bůra, a teprve 1. prosince 1912 hrál první tým s letenskými rezervisty. Vedl, před pauzou červenobílí vyrovnali, ale druhý poločas už sehrán nebyl. K čemu vlastně došlo, těžko soudit, uvedeni byli dva vyloučení (po vzájemné bitce), ale příčinou měla být kontroverze obou týmů se sudím – jenže zda odmítli pokračovat v zápase hráči, či rozhodčí, z tehdejších komentářů není jasné...

DOMA JE DOMA!

Všeobecně se tvrdí, že pozemek ke stavbě vlastního hřiště získali zelenobílí až roku 1912. Jde pravděpodobně o mylnou interpretaci toho, k čemu došlo patrně i díky intervenci továrníka Jindřicha Waldese a činovníka Občanské záložny Zdeňka Dannera, kteří pak byli příznivci klubu po mnoho dalších let...

Vyložme si to asi tak, že teprve tohoto roku bylo dosavadní sportoviště svěřeno do výlučné správy AFK a bylo zde zřízeno alespoň jakž takž odpovídající klubové zázemí. Ovšem že by tu předtím nebylo zhora nic, se dá stěží uvěřit, domácí by se možná ještě uskromnili, ale hosté i sudí již nepochybně požadovali alespoň nezbytné minimum. Ostatně klub sám tehdy udává toliko *na svém*, kvůli povinnému mistrovství, *vhodně upraveném hřišti*, a upravovat se dá jen to, co existovalo již dříve, a tak ani tohoto roku asi nešlo o nějaké zásadní stěhování, k němuž dojde až mnohem později...

Ono vytoužené vlastní hřiště leželo na samé periférii tehdejší zástavby, na úpatí Hálkovy (dnešní Kodaňské) ulice, jižně od kasáren tehdejšího 73. c. a k. pěšího regimentu (28. pluk zde zdomácní až za republiky) a severně od kasáren vozatajských, které byly v místě dnešního sídliště Vlasta, tedy mezi železniční tratí a současnou Vršovickou třídou, čili bezmála vklíněno mezi oba vojenské komplexy. A nebylo to příliš daleko (na severozápad přes dnešní světelnou křižovatku) od mnohem pozdějšího stadionu Slavie. Však také na plakátech i v tisku bylo jako dějiště ohlašovaných utkání ještě dlouho potom, vlastně až do posledních dnů původního Ďolíčku, uváděno *hřiště blíže Edenu*, což byl ve své době zdejší nesmírně populární zábavní park (ten ovšem vznikl až po první světové válce).

První stabilní klubové sídlo bylo ve své nejstarší podobě velmi skromné a koneckonců takové zůstalo po celou svou existenci. Ale jak praví titlek: doma je doma! Předešleme, že když se bude na prahu

první světové války otevírat nové hřiště, stále v podstatě půjde o to staré, snad jen mírně rozšířené a doplněné o další sportoviště a také konečně obehnané stabilní, bytelnou a v neposlední řadě z komerčních důvodů i nepříliš průhlednou ohradou. Teď jsme ovšem v roce 1912 a dle *Sportu a her* na červencový meziměstský zápas Vršovic s Nuslemi přišlo na čtyři tisíce diváků – a třebaže cena vstupenek k stání byla 20 h. (50 h. pak sedačka), sotva tu cenu zaplatili všichni...

POPRVÉ O OPRAVDOVÉ MISTROVSKÉ BODY

Po oficiálním získání vlastního hřiště už nic nebránilo účasti v prvním *povinném* svazovém mistrovství Čech, byť řada metropolitních týmů zájem o tuto soutěž neprojevila (například Čechie Karlín), možná i s odkazem na to, že srovnatelným vlastním sportovištěm vůbec nedisponovaly. Tým AFK nemohl být zařazen rovnou mezi osm nejlepších, a to i proto, že dvě místa byla udělena mimopražským celkům (Kladnu a Pardubicím); v B. třídě mezi dvanácti týmy zelenobílí údajně obsadili pěkné třetí místo (podle *Dějiny československé kopané* Karla Petru) a tento údaj potvrzuje i klubový almanach. Budeme-li ovšem rekapitulovat dohledané výsledky, pak se tomu dá věřit jen stěží.

Premiéru si zelenobílí odbyli již v neděli 8. září v předehrávaném zápase 7. kola. Vršovičtí se představili v Kolíně a místním jmenovcům podlehli po boji 1:3. O týden později měli v rámci 1. kola hostovat na domácí půdě SK Praha VII v Holešovicích, ale z nějakého nejasného důvodu tam nepřicestovali, a za to zaplatili nejen kontumací (již tehdy bylo uplatňováno 0:3), ale i 8 korunami, které svaz přisoudil s oběma body spokojeným hostitelům jako odškodné za jejich režii.

Pak sice již zelenobílí hráli konečně doma a tam už to bylo výrazně lepší, ale žádná sláva. Union Žižkov zdolali Vršovičtí 1:0, poté, po týdenní pauze určené možná na dohrávky, porazili SK Bubeneč opět 1:0 a 13. října si smlsli na SK Letná 5:1. Jenže tým domácí série skončila a s ní i výhry. v Libni místnímu SK zelenobílí podlehli 0:1 a na Kladně sice skvěle začali, ale poločasové dvoubrankové vedení nejenže neudrželi, ale ještě stihli s tamní Spartou 2:3 prohrát. Pak sice 10. listopadu doma zdolali Slavoj Žižkov 3:2 a za týden na Meteor Vinohrady měli rovněž stačit, leč nestalo se. Zelenobílí měli převažovat, ale branky dávali hosté a suverénně poslední

tým tabulky senzačně vyhrál 1:4! Závěrečný zápas se Smíchovem se hrál 8. prosince, tedy vlastně měl – již před výkopem bylo rozhodnuto, že se mistrák raději odloží na jaro a klání bude sehráno jen jako přátelské, což toho dne hrálo Vršovickým do karet, neboť podlehli černobílým 0:2.

Jenže ani březnové opakování nedopadlo o mnoho lépe a prohra 1:2 opět žádné body AFK nepřinesla. Nepříliš lichotivou bilanci čtyř výher a šesti porážek snad trochu zmírňovalo kontumační vítězství nad týmem Hradce Králové, který z rozehrané soutěže odstoupil, ovšem i tak deset bodů z jedenácti zápasů nemohlo stačit ani na první polovinu tabulky! U vinohradského Meteoru bývá však uváděn jediný bod, což značí, že na hřišti senzačně ztracené body mohl AFK nějak získat zpět administrativně, ale i tučet bodů z 11 zápasů je tak na 5. až 6. místo. Pravděpodobně cosi zůstalo i nesehráno, ovšem i tak si myslíme, že čtvrté místo, ke kterému se klub hlásil v jarním bilancování, bylo patrně tehdejším maximem!

Ostatně *Sport a hry* v závěru reportáže z dohrávaného jarního duelu jasně uvádí, že Vršovice *docilují vedení, pak však Smíchov ujímá se slova, vyrovnává a z penalty dává vítězný goal, čímž zajistil si třetí místo v mistrovství oddělení B.* Vítězem II. třídy se každopádně stal AFK Kolín, druhým postupujícím pak SK Praha VII a Vršovičtí do bojů o I. třídu fakticky nezasáhli.

Z dílčích reportáží vybereme tu, která zaznamenala pozoruhodnou výhru zelenobílých 1:0 nad Unionem Žižkov, který jediný rozdrtil jinak suverénní Kolín 6:1. *Na vítězství má lví podíl Kašpar [bez sestavy nevíme, který z až tří možných, ale dle vychytané nuly předpokládáme, že gólman Karel], jenž hrál snad nejlepší hru své kariéry, a výborný Rücker. Goal dala pravá spojka, snad Hanke.* Pokračování zprávy *Sportu a her* už pro Vršovické tak příznivé nebylo, neboť centrforvard Unionu *pádem na přímo kamenitým povrchu naprosto irregulérního, neobrazeného hřiště... se zranil na koleně a nemohl přivést k plnému uplatnění své umění.*

Další skupinový snímek datovaný k roku 1912. Vyfocených osob je tu mnohem více, a i kdyby všichni zobrazení (včetně vojáka takřka uprostřed) ke klubu tak či onak patřili, nejspíše se nedochovala žádná informace, kdo je kdo ani kde to tehdy bylo

Tím je tu míněna scházející bariéra mezi diváky a aktéry, přičemž list nezamlčel ani další přítěžující skutečnost, totiž že přihlížející stáli chvílemi na hrací ploše, ale předpovědi stran opakování zápasu naplněny nebyly. O týden později ostatně stejná tiskovina přinesla překvapivě další komentář k témuž zápasu, kde o neregulérnosti už nebylo zmínky, jen upřesnila, že zasloužený vítězný gól zelenobílých padl deset minut před koncem. Inu, každý začátek je těžký a u 22. září hrané „domácí mistrovské premiéry“ se nelze než domnívat, že ještě i v plné sezoně probíhaly nějaké stavební úpravy. Něco podobného v minulých letech nezaznělo a zdá se, že po éře „šikmých ploch“ i domácího bláta či mlatu začali Vršovičtí uvažovat racionálně a zahájili rozsáhlejší zemní práce a snad i návoz mnohem lépe udržovatelné škváry.

Nejčastější sestavou mistrovských zápasů byla podle almanachu *20 let AFK Vršovice* jedenáctka Kratochvíl – Novotný, Rücker – Splavec, Vlk, Strnad – Otakar (správně Otta) Kašpar, Hanke, Kavan, Šťastný, Honejsek. Dle dalších zdrojů, včetně „výběru Vršovic“ (postaveného i s oběma bratry Bohaty k meziměstskému zápasu s kombinovaným mužstvem Nuslí), však gólmanskou jedničkou byl stále Karel Kašpar, na beku tu vcelku stabilně hrál Hořčička, v záloze Hlavička a v útoku se střelecky prosazoval Fr. Novák. Dodejme, že Kratochvíl i Novotný byli ještě před docela nedávnem oporami Vršovického SK.

1913

MEZI POSLEDNÍMI OSMI V POHÁRU DOBROČINNOSTI

Tohoto roku se AFK po čtyřletém půstu znovu přihlásil do Charity Cupu, stále ještě hodnoceného výše a prestižněji než potýkání o body v mistrovských zápasech. Nevedl si zle. V úvodních eliminačních kolech přešli zelenobílí po prohraném poločase Mladoboleslavský SK 6:3, potom vyklepli i ostřílený tým libeňského Meteoru VIII 4:0, což bylo obojí o to cennější, že uvedená vysoká vítězství byla dosažena na půdě soupeřů. Byli ve svém premiérovém čtvrtfinále, tam jim ale Štěstěna ani v nejmenším nepřála...

V demifinále (jak se v tehdejší tisku čtvrtfinále označovalo) byli vítězové předkol přilosováni

k přímo postoupivším semifinalistům předchozího ročníku, a třebaže tu byli i hratelni soupeři, AFK padl na žižkovskou Viktorii. Ta, s Rudolfem Klapkou v brance, Karlem Steinerem v obraně a tvůrcem hry Jaroslavem Mysíkem, doma vyprášila Vršovické jednoznačným výsledkem 5:0. Dle reportáže však obraz hry debaklu dlouho neodpovídal, prý dokonce *hosté byli kombinačně lepší*, ale před brankou nedůrazní a po brzkém zranění výborného centrhalva prohrávali v poločase o branku. A to ještě gólem z penalty. Jenže po následném vyloučení dohrávali v devíti, takže na čestnější výsledek mohli zapomenout. A že si zelenobílí nepřipsali k dobru ani „čestný“ gól? Smůla, ale předešleme, že ten nakonec viktoriánům v celé tehdejší pohárové soutěži nevstřelil nikdo!

AFK Vršovice však i přes porážku pokračovala a v semifinále již loni premiérově hrané soutěže Útěchy pro poražené čtvrtfinalisty porazily Meteor Vinohrady 3:0 (18. května), ale na kýženou trofej tehdy ještě nedosáhly a je otázkou, zda by tomu bylo jinak, kdyby z první třídy padajícími Pardubicemi hráli zelenobílí už na jaře. Jenže toto B-finále bylo vázáno na závěrečný zápas hlavní soutěže a ta se vlekla a Východočeši, kteří se oklepali ze „sestupu z nejvyšší soutěže“ byli na podzim v lepší formě než na jaře a opět aspirovali na postup; u Vršovických tomu bylo spíše naopak.

V předzápase velkého finále hraného až 23. listopadu na Slavii podlehlí zelenobílí Pardubicím jednoznačně 0:3, třebaže podle tisku nebyli horší, ale v koncovce opět nedůrazní a góly dával jen soupeř... Známe i sestavu památného zápasu, která se ale překvapivě dost liší od údajů v klubovém almanachu: Kašpar – Hořčička, Goldbach – Strnad, Petřík, Splavec – Novák F., Janáč, Hanke, Novák K., Kňourek; tedy dokonce jen pouhá tři jména se shodují, a ještě si dva středopolaři prohodili strany.

Každopádně jde tu o nejstarší známou sestavu, tedy takovou, co byla uveřejněna až po odehraném zápase, a ne pouze ohlášena v pozvánce na něj... Sice ne v tomto duelu, ale už v průběhu jara je jako *traineur-amateur* vršovického mužstva uveden Rücker. Bohužel nevíme, zda Tomáš, nebo Arnošt, a ani zda to byl tentýž, co prošel i Slavii, byť tam se do prvního mužstva neprosadil...

PRVNÍ TŘÍDA OPĚT V NEDOHLEDNU

Tou dobou byla už zase v plném proudu podzimní mistrovská soutěž. Vršovice startovaly znovu

Opět dresy vzor 1912 až 1914, snad tedy uvěříme na fotografii uvedenému kompromisu (1913). Více o zobrazených nezjistíme, a tak jen konstatujeme, že se buď gólman Kašpar nechal zarůst, nebo se ve tmavém svetříku zde díváme na Vojtěcha Kratochvíla

ve dvanáctičlenné I.B třídě, která se ale pro neustálé odkládání či opakování zápasů opět protáhla až hluboko do jara následujícího roku. Zelenobílí měli skončit na sedmém místě, ale co v těch dobách bylo jistého. *Při nedostatku zápisů o rozhodnutích mistrovské komise ČSF je snad vůbec nemožno podati přesný celkový obraz o všech výsledcích mistrovství I. B třídy 1913. Zprávy, dochované v tisku, rozcházejí se s klubovými záznamy...* napsal Karel Petru ve svých *Dějínách československé kopané*. Shodným závěrem skončilo i naše bádání, přesto se pokusíme alespoň o zelenobílou rekapitulaci.

AFK Vršovice tentokrát vtrhly do mistrovství famózně a 21. září porazily doma Čechii Smíchov 3:1. Stejným konečným výsledkem skončil za týden duel s SK Letná a do třetice zvítězili 5. října i v Libni 3:1 nad místním SK. Také následující neděle vypadalo všechno zprvu skvěle, Vršovičtí vedli nad Meteorom VIII v poločase na jeho půdě 2:0, ale stačily chyby v úvodní čtvrt hodině druhé půle a domácí byli rázem na koni, z něhož už se shodit nenechali. Po prohře 2:3 jeli AFK daleko na východ do Pardubic a na tři góly domácích favoritů odpověděli jen jediným. Zmar počáteční soutěžní euforie byl dovršen 26. října, když Vršovičtí na Floře podlehli 1:2 Slavoji Žižkov. Jenže porážkám zdaleka nebyl konec,

protože 9. listopadu podlehli na Letné SK Smíchov 1:2 a o týden později i na Kladně tamní Spartě 0:2, ne-li 0:3 jak uvedl *Sport a hry*. Tristní bilanci pomohly zastavit až body získané u zeleného stolu na SK Vysočanech, které do Vršovic vůbec nepřijely.

Zbýlé dva duely odložili zelenobílí na jaro, takže až 12. dubna následujícího roku smetli doma Bubenec 4:0 a teprve 10. května se střetli s žižkovským Unionem, který na hřišti zdolali 2:1. Skvělé, řeklo by se, ale soupeř si zaprotestoval (kuriózní pozdní nástup domácích potvrzuje i denní tisk, a to v obou jarních zápasech!?) a výsledek sice dál platil, ale body byly přiřknuty černobílým... A protože se rozhodlo až v červnu, tak se to asi nezměnilo; kromě toho se zdá, že Vršovičtí vznášeli protesty jen výjimečně – Unionu šlo o I. A třídu, zelenobílým už vcelku o nic, ale stěžovatelem mohla být i nějaká třetí strana...

ZMATEK NAD ZMATEK

Vítězem skupiny se na každý pád staly SK Pardubice, ale druhý postupující tým dokázali Vršovičtí na hřišti porazit. A můžeme pouze spekulovat, kdo by se z I. třídy radoval, kdyby ony dva body žižkovští nezískali u zeleného stolu. Pravděpodobně by to byla kladenská Sparta, rozhodně nikoli žižkovský Slavoj zmíněný jako „třetí“ v Petruho *Dějínách...*,

jenž sice na hřišti nepodlehli žádnému z dvojice postupujících, ale z 11 odehraných zápasů utrpěl šest porážek! Jedním ze tří týmů, které dokázal zdotat, byly pohříchu AFK Vršovice, ale i zde možná přišel zkrátka, jak naznačuje zpráva soutěžní komise ve znění *Vršovice dostávají dva body za Slavoj Žižkov*.

Jen oči pro pláč zbyly Meteoru VIII, který administrativně přišel o podstatnou část ze 17 nastřádaných bodů. Můžeme se ovšem jen dohadovat, jestli ty v Libni smolně ztracené se přesunuly k Botiči, pravděpodobně však ne, neboť Meteor neprohrával „kontumačně“, ale docházelo u něj k opakování zápasů, což se u souboje s AFK nestalo. Zato Vršovičtí zjevně přišli o body i s Bubenčí a velká neznámá je u podzimního zápasu s Čechií Smíchov, kde výhra zelenobílých 3:1 měla být anulována, ale opakovaný zápas se nepodařilo dohledat. Podle zprávy ČSF měl být dohrán mistrovský duel se Smíchovem až 21. května (na hřišti soupeře), ale v archivech a denním tisku se nenašlo nic o Čechii ani o anulaci listopadové porážky 1:2 na Letné s SK.

Každopádně 21. května hráli AFK s Čechií, ovšem doma a jejich soupeřem byl klub malostranský,

nikoli smíchovský! Sestavit za těchto okolností jakékoli konečné pořadí je prakticky nemožné, nicméně pokud jde o Vršovické, tak ke chlubení to opět nebylo a vidina postupu se jim rozplynula již na podzim. A všechny dohady a úspěšné i neúspěšné protesty byly nakonec nepodstatné, neboť další sezonu tak jako tak zmařil sarajevský atentát a jeho důsledky...

Ale tímto dokončením příběhu „mistrovství“ jsme se chtěli nechtě ocitli již velmi hluboko v roce následujícím...

PŘÁTELSKY I NEPŘÁTELSKY

Výčet přátelských zápasů roku 1913 je opět poměrně bohatý, tedy zejména na jaře, na podzim takřka všechny neděle zabraly mistráky. Asi jednoznačně nejvýznamnější nesoutěžní zápas sehráli zelenobílí na Spartě, kde 23. března podlehli opět velice solidním skóre 0:2. Na květnové Svatodušní svátky vyrazili Vršovičtí do Plzně, kde měli odehrát dva zápasy s tamním Českým Lvem, ale něco se tam zvrtilo. V prvním zápase vedli domácí 3:1, v druhém 2:1, ale u obou bylo uvedeno nedohráno a z pražského

Předváleční junioři, snad rok 1913 – to je vše, co se dá z rubu této fotografie pro budoucí generace vyčíst

tisku se člověk více nedozvěděl. Ovšem ani *Plzeňský deník* neuvedl nic bližšího kromě toho, že se tak stalo v obou případech *vinou hostí*. Alespoň, že před víkendem tentýž list uvedl ohlášenou soupisku hostů: Kašpar – Rücker, Novotný – Splavec, Petřík, Strnad – Hlavička, Hanke, Šťastný, Novák, Procházka; náhradníky tu byli, či měli být, Košťál a Vlk.

1914

SENZACE NA ÚVOD POSLEDNÍ MÍROVÉ SEZONY

Opravdu asi už jen čert ví, proč se zelenobílí opět nepřihlásili do Poháru dobročinnosti. Na druhé straně jim to v neděli 8. března, kdy se soutěž rozjela, umožnilo vyzvat k měření sil žižkovskou Viktorku. Loňská premiantka této prestižní soutěže byla jako minulý semifinále opět přímo nasazena až do čtvrtfinále a měla volný termín.

Nejprve se druhé garnitury rozešly smírně 2:2. Bohatý hráčský rezervoár klubu ze žižkovské Ohrady byl všeobecně znám a respektován, takže už tento výsledek byl úspěchem AFK; tím spíš, že jim z obvyklé sestavy chyběli tři muži. A potom už vyběhla na hřiště první mužstva. *Oba tyto zápasy hrány na těžkém, ku hře nebezpečném terénu... a sice 2 x 30 minut*, napsal *Sport* v úterý. *Vršovičtí přesto, že nastoupili se 2 náhradníky, ukázali pěknou hru a docílili v prvním poločase vedoucího goalu. Vedení to si udrželi až do 20. minuty druhého poločasu, kdy Prokop za Viktorii vyrovnal. Poté obě strany hleděly na sebe strhnouti vedení, ale nepodařilo se to žádné. Soudce p. Vávra nechal přes ujednání obou stran hrát přes určený čas, proti čemuž Vršovičtí protestovali. Na to teprve hra skončena.*

Autora vršovického gólu list neuvedl a neuvedly ho ani jiné tiskoviny; nejspíš ho zpravodajové nebyli schopni identifikovat. Domácí Jaroslav Prokop byl střeleckou hvězdou té doby. Borci od Botiče si o takové popularitě mohli zatím jen nechat zdát – ovšem nerozhodnou hrou s Viktorkou vyslali zřetelný signál, že už brzy s nimi bude nutno vážně počítat. Jen *Sport a hry* nesdílel všeobecné nadšení a v sobotu 14. března doplnil: *leč nikde nebylo uvedeno, že mužstvo Vršovic, když byl svazovým soudcem diktován jedenáctiyardový kop, odešlo se hřiště z návodu svého kapitána. Jenom tolik pro informování.*

Ať tak či onak, úspěch to nesporně byl a Letná zbystřila! Obě „S“ v té době spolu s Viktorkou tvořila triumvirát, kterému se říkalo český triangel. Kdokoli ohrozil hegemonii té „svaté trojice“, byl od té chvíle ostře sledován a původně dojednaný program šel stranou. A tak už dva týdny po Viktorce měla proti Vršovickým opět nastoupit Slavia, a to nikoliv s tradiční rezervou. To byl opravdový svátek, neboť zatímco rudí od roku 1908 se zelenobílými zápolili vcelku pravidelně, sešívání nastupovali proti AFK s prvním týmem teprve potřetí a jen podruhé k regulárnímu devadesátiminutovému zápasu; a to ještě nikdo netušil, co přijde!

KTERAK „NÝMANDI“ SEŠTŘELILI ŠAMPIONY

Za šlágr pražské fotbalové neděle 22. března 1914 byl sportovním tiskem jednoznačně označen zápas Sparta – Viktoria. Ohlášení mače Slavia – Vršovice nebyla ani zdaleka věnována taková pozornost, dokonce ustupovalo i zprávám, že o Velikonocích – tedy až za další tři týdny – se spolu střetnou letenští rivalové... Zatímco však klání rudých s červenobíle pruhovanými nevneslo bezgólovou plichtou do mocenských poměrů domácí fotbalové scény nic nového, v nedoceněném druhém střetnutí doslova vybuchla na českém fotbalovém nebi nova, se kterou nikdo nepočítal!

Vršovice vítězí nad mistrem ČSF Slavií 1:0 a řadí se tímto vítězstvím k trojici Sparta, Slavia, Viktoria, stálo tučnými literami v záhlaví referátu Sportu. A dále: Po nerozhodném utkání s Viktorií Žižkov, když zápas zdál se býti pro Žižkovské již ztraceným, potvrdili Vršovičtí skvělou svou formu vítězstvím nad Slavií... Mužstvo, které ještě na podzim hrálo celkem podřadnou roli v I. B třídě, hraje jednu neděli nerozhodně s držitelem Charity Cupu, aby pak za 14 dnů porazilo zcela regulérně mistra Čech!

Vykřičník jsme k té větě sice již přidali sami, ale jsme přesvědčeni, že naprosto oprávněně. Opět si však nedělejme iluze o tom, že zelenobílí sešívání nějak přehrávali, ostatně citujme *Sport a hry*, jenž k obrazu hry a výkonu týmu Vršovic píše: *Obzvláště vyznamenala se obrana, brankář schytl mnoho těžkých míčů. Zdatně si vedla záloha, nevydržela sice tempo do konce, ale práce její jistě byla nadlidská, zejména v druhé půli, kdy Slavia ve velké převaze stále útočila. Jenže to už zelenobílí od 38. minuty dokonce vedli, hráli s tzv. otevřeným hledím a na rozdíl od soupeře dokázali jednu ze svých nemnoha šancí proměnit v gól... A následně pak vzdorovali s tou euforií, jakou jen*

stav zápasu hostům dával – tvrzení, že Slavia odjela poražena z Vršovic, je dalším z mnoha úletů kompilátorů almanachu z roku 1995.

Miloslav Horáček, nejznámější fotbalový novinář oněch let (a skalní slávista!), napsal do *Českého slova* o slavné výhře zelenobílých: *Vršovice zvítězily díky rozhodnější své hře a lze se z tohoto úspěchu snaživého klubu těšiti. Dokázaly něco, co vzbuzuje stejně úctu jako obdiv. Zvítězily ve hře proti soupeři, který má všechny šťastné podmínky k svému vývoji, kdežto oni zápolí o svoje bytí za okolností málo záviděníhodných. Není ta poslední věta i v našich dnech tak aktuální, že z ní až mrazí v zádech?*

Ani *České slovo* sice nezaznamenalo střelce vítězů, zato však sestavu Vršovických ano, byť opět jen tu avizovanou: Kašpar – Silber, Kolář – Splavec, Petřík, Rudy – Ferenc, Janáč, Kavan, Hanke, Kňourek. Rudy bude s velikou pravděpodobností Rudolf Strnad, přestože tuto přezdívku používal druhdy i Barša, Ferenc pak bude takřka jistě František Novák. Petřík je naproti tomu regulérním příjmením a zda je Silber nějaký pseudonym například od Goldbacha, se opět můžeme jen dohadovat...

NÁŘEZ OVĚNČENÝ SUPERLATIVY

Ohromující výsledky Vršovických nemohly nechat Spartu chladnou. A tak první dubnovou neděli

fanoušci z města pod Bohdalcem putovali na Letnou s napjatým očekáváním věcí příštích. Rudí si pozvali přemožitele Slavie k utkání „o mistra Prahy“!

Nejllepší český tým posledních dvou let (ač Slavii v přímém souboji rudí v mistrovství porazili, doplatili na remízu s Viktorkou a o titul je připravila zejména senzační prohra na Kladně) byl toho dne vyloženým favoritem. Ale míč je kulatý. Co kdyby pámbu dopustil a motyka spustila? Kdo by se pak mohl pyšnit, že je v zemi zdejší momentálně ten nejlepší? Zelená hvězda!!!

Vršovičtí vyběhli na spartánské kolbiště onoho 5. dubna v bílých dresech s velkou zelenou hvězdou na srdci (již tehdy klub nosil i v přezdívce), zelených trenýrkách a černých stulpnách – a jen dal sudí pokyn k zahájení hry, směle se pustili do útočení. Už ve druhé minutě kopali roh. Jenže branka spartánského gólmana Jana Zadáka byla jako zakletá. Když Novák dvakrát hlavou trefil břevno a po něm ještě Kavan nastřelil tyč, hosté viditelně znervózneli a nejspíše i fyzicky odpadávali. S postupujícím časem tak měli stále víc navrch rudí, toho dne ve znamenité formě a při neutuchající střelecké chuti. Už v půli prohrávali zelenobílí 0:3 a výprask nakonec došel až ke skóre 1:7.

Kdo by čekal, že po tak jednoznačném debaklu nenechali zpravodajové na jedenáctce od Botiče nit

„Slavnou“ prohru Vršovických na Letné zvětšil Sport touto čtveřicí snímků

Sparta—Vršovice 7:1 (3:0). Překvapující výsledky, jejichž docílilo nadějně mužstvo Vršovic proti Viktorii, s níž dovedli hrát nerozhodně 1:1, i vítězství nad Slavii 1:0, byly dobrou přípravou k tomu, aby hleděno bylo vstříc utkání tohoto směle se vyšňujícího mužstva s mužstvem Sparty, jež chťe nechtě musí dnes býti pokládáno za nejlepší české mužstvo, s jistým napětím. Nebylo sice mnoho těch, kdo byli by chtěli tvrditi, že mužstvo Vršovic zvítězí — ale ve footballu nejsou překvapení nijak vyloučena a o mužstvu Sparty se tvrdívá, že téměř pravidelně po jednom zápasu znamenitě sehraném, má v zápasu příštím svůj »slabý den«. kdy ve stroji předešle dokonale pracujícím, trochu to »vrže«. Bylo tedy dosti důvodů k zájmu o tento zápas. Mužstvo Sparty nemělo tentokrát chuti k nějakému polevení ve formě oproti zápasu s Karlovarskými a splnilo úlohu svou tak dokonale, jak jen umí a dovede. Za této formy a za té chuti ke hře byl osud soupeře, třeba i tak dobrého, jako byly v neděli Vršovice, spečetěn a mohlo se jednati jen o počet docílených branek. Sparta nastoupila s malou změnou v útoku, kde místo Váni zaujal tentokrát Šroubek, který dovedl je zastati stejně úspěšně, jako onen. Jsou to hlavně jeho lehké, nesené a snadno zužitkovatelné centry, jimž hra Šroubkova vynikla. Ruth pokračuje zvolna sice, ale stále, v zapracování se do systému hry svých druhů a přináší nad to jako plus svou agilnost a útočnost. O Pilátovi za poslední zápasy věru nelze říci, než dobré, ba nutno doznati, že časem zlepšuje se i jeho pohyblivost. Vaníkoví zdá se nejlépe svědčiti nynější jeho místo na pravé spojce; tam svědčí mu výborně a s tohoto místa je také jeho střelba jistější. Prvý goal zápasu, jím docílený, byl skutečně umístěn par excellence. Plačkovi doporučujeme jen více klidu, více »strojové práce«, abychom tak řekli. Mluvit o řadě halfbacků Sparty, je zbytečno. To je dnes v Čechách jediná řada, která rozumí dokonale svému úkolu: býti pojítkem mezi obranou a útokem a podporovati obě tyto řady. Obrana i brankář zastali plně i dokonale svou povinnost, tentokrát nikterak lehkou; ba brankář Zadák měl při tom i trochu štěstí. O mužstvu Vršovic je možno klidně říci, že poslední jejich výsledky nebyly nikterak náhodné, nýbrž plně zasloužené, zasloužené již tou pěknou a obětavou hrou. Celé mužstvo pracuje dobře, má kombinaci při míčích výše jdoucích, než obyčejně při kombinaci níže jsme zvyklí, má snahu a vytrvalost hrati dobře a podaří-li se mu, aby útok svůj vypěstovalo k rychlejší a jistější střelbě, pak bude vždy a každému našemu mužstvu, i nejsilnějšímu, nebezpečným soupeřem. Porážka Spartou, třeba i číselně tak vysoko vyjádřená, nemá mu býti počátkem nedůvěry ve vlastní mohoucnost, nýbrž jen vzpruhou k dalšímu pokroku, pobídkou k dalšímu a možnému zlepšení. Hra mužstva Vršovického všeobecně se líbila a úspěch jejich, třeba jen jediný, přijat byl s uspokojením.

I když se Ferdinand Scheinost netajil svou spartánskou vírou, pro drtivě poražené Vršovice měl až nečekanou míru uznání jejich hry v tomto i předchozích zápasech

suchou, velice by se mýlil. *Sport a hry* kupříkladu napsal: *Vršovičtí měli ukázati, zda výsledky jejich proti Slavii a Viktorii nebyly pouze dílem náhody. Nebyly. Vršovice sice poraženy značným počtem branek, ale hráči jejich vedli si tak, že hra jen působila opravdu dojmem mužstva prvotřídního. To budiž jim útěchou a zároveň pobídkou k další úsilovné práci, poctivému trainingu a pravému sportovnímu snažení.* Konkurční *Sport* uvedl neméně lichotivé hodnocení a superlativy ještě podtrhl snímkem poraženého mužstva na titulní straně!

Vršovičtí měli nastoupit proti Spartě ve složení: Kašpar – Goldbach, Novotný – Splavec, Petřík, Strnad – Hlavička, Novák, Kavan, Hanke, Kňourek. Oproti avizované sestavě na Slavii je tak patrné jiné složení obrané dvojice, záloha je shodná, v útoku Hlavička nahradil Janáče. Kdo byl náhradníkem a kdo patřil do optimální jedenáctky, se již asi nedopídíme... Na každý pád to ale byla jediná prohra prvního mužstva od Botiče v jarní sezoně, tedy vlastně nebyla, přišly porážky v Jičíně (1:3), a především v Mladé Boleslavi (0:5!). V prvním případě mělo jít dle zelenobílých o mužstvo „kombinované“, v druhém „letní“, ale o tom si povíme více až v Zelenobílém zápisníku...

KONEČNĚ OHRAZENÉ HŘIŠTĚ!

Léta více či méně provizorní sportoviště zelenobílých se konečně mělo stát důstojným domovem. Nejprve byl areál svěřený klubu konečně obehnan bytelnou ohradou a počátkem léta přinesl *Sport* tuto zprávu: *Práce, spojené s výstavbou nového hřiště A. F. K. Vršovice pokročily značně daleko. Již tento týden musí se počít s úpravou vlastního hřiště, se stavbou verandy a kabin. Vršovice hodlají nové své hřiště otevřít na podzim zápasem s jedním z nejlepších českých mužstev.*

Co bylo plánů na slavnostní zasvěcení vytouženého klubového stánku! Nakonec valnou většinou vzaly zaslá. Hřiště v Ďolíčku bylo sice nakonec definitivně otevřeno již v neděli 16. srpna (nikoli 19., jak bylo doposud uváděno), ale zdaleka ne tak okázale, jak se původně předpokládalo. Pro bujaré oslavy v těch dnech už vůbec nebyl vhodný čas ani nálada. To už zuřila válka a z bojišť přicházely zprávy o prvních obětech...

I když bylo v minulosti opakovaně tvrzeno, že avizovaná Sparta do Vršovic nepřijela, není to pravdou, zápas se konal, jenže místo slavnostní

KARLA LEIPENA SYNOVEC - PRAHA,
MIKULÁŠSKÁ TŘ. Č. 8.
 Rakety-Slazenger, míče atd.,
 ohraničovací síť, střední
 síť, brankové síť! Specialita: **tennisové střevíce bílé, s pletenými konopn. podešvy.**
 Telefon č. 1555. Telefon č. 5890.

exhibice bylo rozhodnuto o charitativní benefici. Vršovičtí sice rychle vedli 2:0, ale do poločasu Letenští vyrovnali a v druhém dějství utkání otočili. Jenže výsledek nebyl až tak důležitý jako fakt, že veškerý výtěžek nešel do klubové pokladny, ale na fond pro rodiny válečných odvedenců, především vdovy a sirotky, jichž valem přibývalo.

Jediná tiskovina, která přinesla výsledek, bylo *České slovo*, a ten vypadal děsivě: 2:8 – ovšem textová reportáž odpovídala spíše 2:4. Nicméně vypuknutí války po pominutí prvního šoku sportování nezastavilo, a když měli v úterý 8. září zelenobílí poprvé ve válečném čase hostovat na Slavii, tak byla připomínána jak výhra AFK v posledním měření sil, tak fakt,

že Vršovičtí *docílili v poslední době pěkných výsledků*, a sem debakl se Spartou nezapadá.

O tom, jak namotivovaní byli sešívání na skalp svého jarního přemohitele, svědčí verva, s níž domácí vlétli na plac a již poločasové 7:0 bylo hrozné. Po devadesáti minutách se konečné skóre zastavilo na hrůzostrašných 13:1 pro červenobílí! Zcela jistě a nepochybně, zelenobílým už scházela řada účastníků jarního mače, ale sešívání na tom byli obdobně...

Přestože mnoho celků kvůli vojenským odvodům v průběhu válečných let zastavilo nebo přerušilo činnost, AFK Vršovice patřily k těm klubům, které hrály dál a nezřídka i třemi, ba i čtyřmi mužstvy v jediném termínu!

Sportovci!

**Žádejte všude
nejvýživnější cukrovinky**

Toffee de Luxe.

Veškeré potřeby pro
football, tennis, atletiku,
tělocvičné hry, pokojovou gymnastiku
dodá nejstarší **B. SVOBODA,** PRAHA II., VÁCLAVSKÉ N. 60. (VCHOD ZE SMEČEK.)
odborná firma Žádejte cenník!
Žádejte cenník!

Dne 7. dubna 1914

Čís. 7. Roč. II.

Sport

10 h Oficiální orgán ústředí fotbalových, lehkých i těžkoatletických sd. v zemích koruny České. 10 h

První mužstvo A. F. K. Vrsovice.

Veškeré potřeby pro
football, tennis, atletiku, skaut
sd. nejlépe koupíte v obchodním domě
J. Novák v Praze, Vodičkova 34
Žádejte sport. cenník! Klubům zvláštní výhody!

Cennik zdarma.

Veškeré potřeby pro
**Football - Tennis -
Hockey - Atletiku**
dodává nejstarší odborný závod
EM. FIEDLER,
Praha, Václavské nám. číslo 55.

Tým zelenobilých, snad před památným zápasem na Spartě, kde byl až výsledkově krutě bit, sklídl v tisku komplimenty. Gólmana Kašpara identifikujeme snadno, s Novákem, Kavanem, Hankem, Strnadem, Petříkem, Kňourkem či Splavcem už máme smůlu, nikdo z nich nebyl v tehdejší tisku ani jmenován. Ale i tak fotografie poraženého týmu na titulní straně Sportu (nezaměňovat s konkurenčním Sportem a hrami), to byla u tuzemských celků pocta jako hrom!

UTKÁNÍ • GÓLY • BODY • 1910–1914

MISTROVSTVÍ Č. S. F. 1912/13

I. B či chcete-li II. třída – označení se pramen od pramene liší...*)

AFK KOLÍN – AFK VRŠOVICE 3:1 (2:1)
Neděle 8. 9.

SK PRAHA VII – AFK VRŠOVICE 3:0 *kontumačně*
Neděle 15. 9. – *zelenobílí do Holešovic nepřijeli...*

AFK VRŠOVICE – UNION ŽIŽKOV 1:0 (0:0)
Neděle 22. 9.

AFK VRŠOVICE – SK BUBENEČ 1:0 (0:0)
Neděle 6. 10.

AFK VRŠOVICE – SK LETNÁ 5:1 (2:1)
Neděle 13. 10.

SK LIBEŇ – AFK VRŠOVICE 1:0 (?:0)
Neděle 20. 10.

SPARTA Kladno – AFK VRŠOVICE 3:2 (0:2)
Neděle 27. 10.

AFK VRŠOVICE – SLAVOJ ŽIŽKOV 3:2 (2:0)
Neděle 10. 11.

AFK VRŠOVICE – METEOR VINOHRADY 1:4 (1:2)
Neděle 17. 11. – *body možná vráceny domácím?*

SK HRADEC KRÁLOVÉ – AFK VRŠOVICE 0:3 *kontumačně*
Neděle 1. 12. – *bez výjezdu, Hradec ze soutěže vystoupil...*

AFK VRŠOVICE – SK SMÍCHOV 1:2 (0:0)
Neděle 16. 3. 1913

CHARITY CUP 1913

MLADOBOLESLAVSKÝ SK – AFK VRŠOVICE 3:6 (3:2)
Neděle 6. 4. – 1. kolo

METEOR VIII – AFK VRŠOVICE 0:4 (0:2)
Neděle 20. 4. – 2. kolo

VIKTORIA ŽIŽKOV – AFK VRŠOVICE 5:0 (2:0)
Neděle 4. 5. – čtvrtfinále

AFK VRŠOVICE – METEOR VINOHRADY 3:0 (0:0)
Neděle 18. 5. – semifinále Poháru útěchy

AFK VRŠOVICE – SK PARDUBICE 0:3 (0:2)
Neděle 23. 11. – B-finále na Letné

MISTROVSTVÍ Č. S. F. 1913/14

I. B či chcete-li II. třída – označení se pramen od pramene liší...*)

AFK VRŠOVICE – ČECHIE SMÍCHOV 3:1 (1:0)
Neděle 21. 9. – *anulováno, ale neopakováno?*

AFK VRŠOVICE – SK LETNÁ 3:1 (3:0)
Neděle 28. 9.

SK LIBEŇ – AFK VRŠOVICE 1:3 (0:2)
Neděle 5. 10.

METEOR VIII – AFK VRŠOVICE 3:2 (0:2)
Neděle 12. 10.

SK PARDUBICE – AFK VRŠOVICE 3:1 (3:0)
Neděle 19. 10.

SLAVOJ ŽIŽKOV – AFK VRŠOVICE 2:1 (1:0)
Neděle 26. 10. – *body později přičteny hostům...*

SK SMÍCHOV – AFK VRŠOVICE 2:1 (0:0)
Neděle 9. 11.

SPARTA Kladno – AFK VRŠOVICE 3:0 (2:0)
Neděle 16. 11.

AFK VRŠOVICE – SK VYSOČANY 3:0 *kontumačně*
Neděle 30. 11. – *soupeř zelenobílým nedorazil...*

AFK VRŠOVICE – SK BUBENEČ 4:0 (2:0)
Neděle 12. 4. 1914 – *body přičteny hostům...*

AFK VRŠOVICE – UNION ŽIŽKOV 2:1 (0:1)
Neděle 10. 5. – *body opět přičteny hostům...*

*) Tabulky nelze spolehlivě sestavit...

KDYŽ MLUVÍ ZBRANĚ, JSOU MÚZY KUŠ

Jan Werich tak kdysi trochu prostořece přeložil okřídlenou latinskou moudrost *inter arma silent musae*. Starořímský státník, filozof, spisovatel a v neposlední řadě proslulý řečník Marcus Tullius Cicero původně hovořil o tom, že uprostřed říčnické zbraní mlčí zákony. Teprve parafráze jeho slavné věty mluvila o múzách. Ve vřavě vypuklého konfliktu, který postupně přerostl v první světovou válku, nebylo dost času ani prostoru k uplatnění „mírových zákonů“, ale pokud jde o múzy, nikdy nemlčí zcela – někdo jich použije ve prospěch pozvednutí morálky, jiní k jejímu podlomení; a sport na tom byl podobně...

I fotbal v těch zlých časech prokázal, jak pevně kořeny už zapustil. Pravda, měl to o dost snadnější než mnohé jiné sporty. Co je k němu potřeba? Míč? Tehdy, a ještě dlouho potom byl nafukovací; splasklý se dal směstnat do tornistry. Hřiště? Postačil jakýkoli kus více méně rovné země někde na cvičáku nebo na louce. Branky? Místo jejich tyčí posloužily třeba jen odložené plné polní. Kopačky? Od těch tehdejších se komisi bagančata zase až tak moc nelišila. Fotbal se hrál i v kasárnách, kde se formovaly maršbataliony, v pochodových leženích, ve frontovém zápolí před nástupem do bojové linie, stejně jako po šťastném návratu z ní k novému zformování zdecimovaných jednotek. Hrál se dokonce i v zajeckých táborech, a i když to zní neuvěřitelně, došlo prý i k utkání mezi Brity a Němci – ba co více – prý v území „nikoho“ mezi liniemi.

VÁLEČNÝ SPORT V ČESKÉM KRÁLOVSTVÍ

I v hlubokém zázemí, jakým byly po celou dobu války české země, se hned na jejím počátku v základech otrásla mírová struktura sportovního dění. Rozjel se nepřetržitý koloběh rozpadu mužstev, ze kterých nové a nové válečné odvody postupně oblékly do uniforem i šikuly, kteří se v mírových časech úspěšně vyhýbali pozornosti c. a k. vojenských úřadů, v časech před válkou poměrně benevolentních.

Ze zhruba čtvrt milionu mladíků dílčích odvodových ročníků bývalo službyschopnými označováno zhruba 150 tisíc mužů, ale jen kolem 60 tisíc vsutku vojančilo, nadto spousta prošla jen tzv. přijímačem a už za dva měsíce byla doma...

Válka mnohé změnila a všeobecná vojenská povinnost týkající se zprvu jen mužů od 21 do 42 let, byla posunuta a věková způsobilost stanovena na rozmezí 18 až 50 let a uvažovalo se i o 17 až 55 letech. Službyschopnými, ať již se zbraní či bez, byly tehdy shledány možná až tři čtvrtiny mužské populace, ale „odveden“ a „povolán“ k aktivní službě jsou dva odlišné pojmy. Desetitisíce, ba spíše statisíce mužů byly od vojenského eráru vyreklamovány jako osoby nezbytné pro chod zázemí z hospodářských důvodů. Někteří odvedenci tak uniformu nikdy neoblékli, jiní ji mohli zase svléknout, existovaly dlouhodobé dovolenky... Muži v hlubokém zázemí scházeli, ale rozhodně nelze říci, že by v Praze a okolí nebyli vůbec – dokonce jich bylo stále dost i na to, aby se ani sportovní život nemusel nijak dramaticky omezit...

Přesto brzy nebylo klubu nebo kroužku, který by nebyl citelně postižen věčným skládáním nových, ale vždy jen dočasných sestav. Ty se daly případ od případu záplatovat záskoky frontových dovolenců nebo šťastlivců, kteří si mohli odskočit domů z náhradních těles, týlových kurzů, transportů, ale i z nemocnic a lazaretů. Nešťastník, který se pokouší o zachycení fotbalové historie těch let, jako kdyby usiloval o kvadraturu kruhu. Pamětníci už dávno nežijí. Zpravodajství v dobovém tisku mnohé zamlčovalo a v dobré víře se patrně dopouštělo i četných mystifikací...

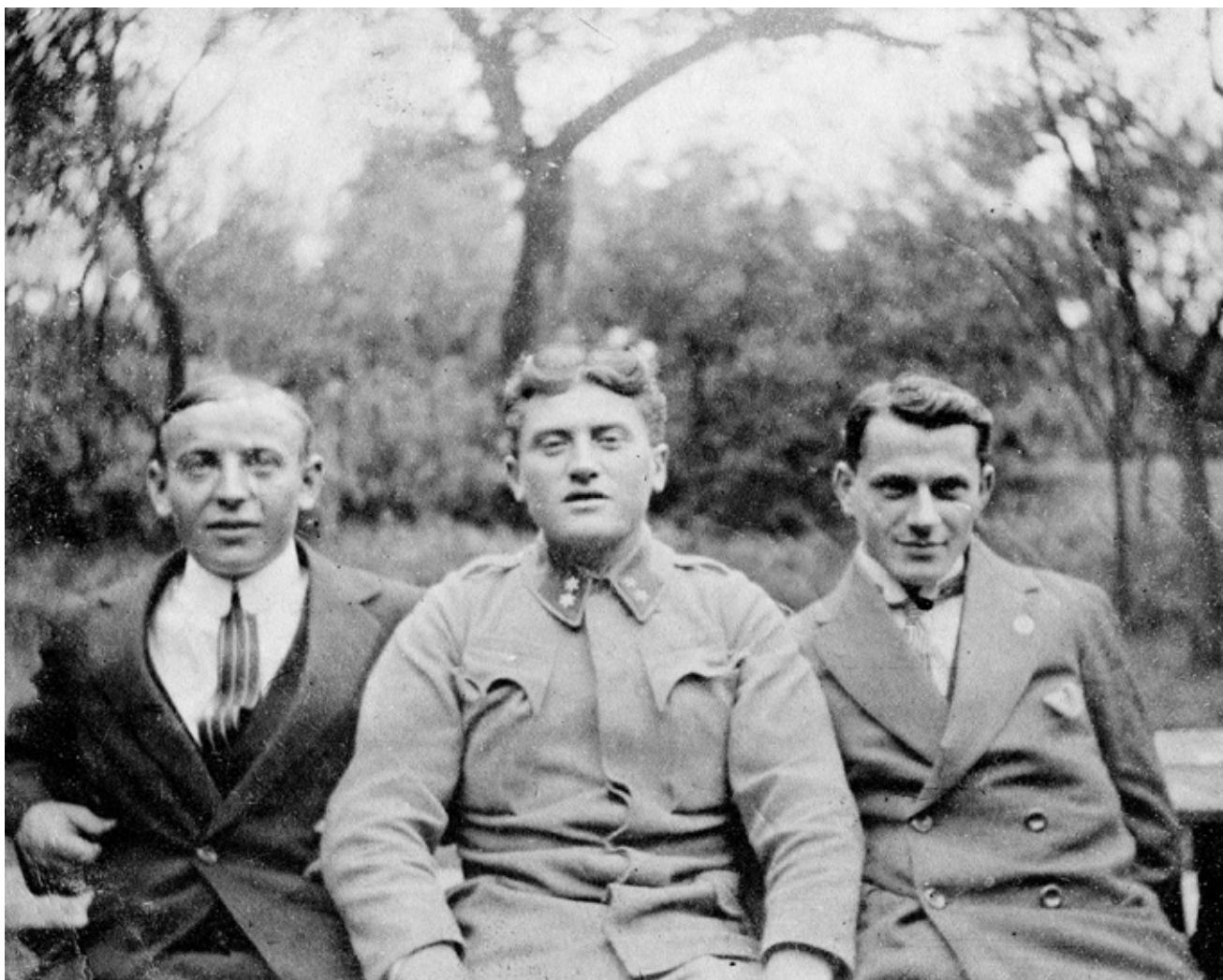
Ale těch se dopouštějí i pozdější dějepavci – v nesčetných případech se zdá, že mnohem horším „četníkem“ než pražské sborové armádní velitelství i c. a k. policie byl samotný ČSF, jehož „vzetí pod ochranu“, se obzvláště tehdy mnohem spíše podobalo skutečné „kuratele“. Jistěže pořádek musí být, ale trvat na mírových karenčních lhůtách a postizích

i v časech, kdy mladí muži nevěděli, co bude zítra, a byli rádi, že si zakopou, často lhotejno kde a za koho, kritizoval i tehdejší tisk, snad ještě ostřeji moravský než český... Na mistrovské soutěže nebylo za takových okolností zprvu ani pomyslení. A jejich regulérnost, když se opět rozjely? Jak to tehdy vypadalo a že to, co platilo včera, zítra už opět platit nemuselo, si ještě zdokumentujeme...

Po zprvu značné blahovlnnosti klubů i velkorysosti soupeřů totiž přišlo období, kdy začalo jít opět o body a postupy a všechny dřívější ohledy šly stranou. Jména střelců v tisku nejsou příliš často uváděna, zato spory o oprávněnost startu toho či onoho hráče byly na denním pořádku a úmyslně riskovat známého „černocho“ by si dovolil jen málokdo, byť výjimky nepochybně existovaly, jinak by zde protestní komise neměla co řešit... V soutěžních

zápasech přicházela mužstva o body mnohdy i jen kvůli těm tzv. sporným případům! Stačí zmínit Válečné mistrovství Prahy (1915), kdy Slavia senzačně podlehla 0:2 holešovické Olympii, ale místo hledání chyb u sebe podrobili Letenští kritice soupisku soupeře a ztracené body vyreklamovali u protestní komise. Podobně si vůči Olympii VII po remíze 1:1 počínali i žižkovští Viktoriáni, až posléze byli Holešovičtí zcela vyloučeni. A takové praktiky provázely i mistrovské soutěže roku 1917 – teprve roku 1918 se metropolitní kluby poněkud „umravnily“; alespoň úspěšných protestů zřetelně ubylo...

Původní Pohár dobročinnosti nezastavila ani tak válka a úřady, jako spíš rozbroje v samotném ČSF a také řevnivost mezi čelními kluby (počínaje bojkotem Slavie v jeho derniérovém ročníku až po skandální závěr jeho posledního svazového finále) –

Pozdrav do solnohradských kasáren, adresát svobodník J. Honejsek, v uniformě s hodností kaprála má být zobrazen Josef Kavan, společnost mu dělají civilisté Otta Bohata po pravici a Karel Splavec po levici, podepsána je však především množina jakýchsi děvčat, pokud si „u Červenků“ z Jendy H. kolegové nestříleli

to našťestí až poté, co tu Vršovičtí získali svou první velkou trofej...

DEVADESÁT OSM ZE STO ŠEDESÁTI ŠESTI

Ještě 19. července uspořádali jsme společný klubovní výlet ke kol. Hankemu do Podbaby, jenž se v každém směru zdařil, vzpomínal Jan Honejsek. Setrvali jsme tam do pozdních hodin večerních v růžové náladě...

V úterý 28. července 1914, přesně měsíc po saraevském atentátu na rakousko-uherského následníka trůnu, vydal císař František Josef manifest „Mým národům“ začínající větami: *Bylo Mým nejvroucnějším přáním, abych léta, která z Boží milosti jsou Mi ještě dopřána, mohl zasvětit dílům míru a uchránil Svoje národy před těžkými oběťmi a břemeny války. V radě Prozřetelnosti bylo jinak rozhodnuto...* Toho dne vyhlásilo Rakousko-Uhersko válku Srbsku a lavina zkázonosných událostí se rozjela...

V den vydání manifestu zasedala mistrovská komise ČSF. Původním programem jejího jednání byla organizace podzimního svazového mistrovství. Místo toho bylo s ohledem na novou situaci přijato moudré rozhodnutí žádnou mistrovskou soutěž zatím nespouštět. Přesto se ve Vršovicích od 16. srpna do 29. listopadu neděli co neděli hrál nejméně dvojzápas, tedy dorazili-li soupeři (pro debakl od Slavia na Letnou si hráči AFK odskočili v úterý).

Hráli nejen navzdory válce, ale i tomu, že jim ČSF opakovaně zastavoval činnost za to či ono. A nenašel-li se český soupeř, tak 18. října zelenobílí úspěšně změřili síly s DBC Sturm Prag (4:1 pro první tým, 5:2 pro druhý) a 15. listopadu zostudili JS Hagibor 7:1, což měl být výkvět Židovského sportovního klubu, navíc posílený čtveřicí židovských hráčů DFC Prag. O týden dříve došlo ke dvojboji s SK Smíchov, jenž skončil triumfem domácích (4:1 pro první tým, 5:1 pro druhý), ale pro nás nejzajímavější je až třetí duel nedělního vršovického menu, v němž *Old Boys* AFK vypráskali 3:0 Vršovický SK. Výslovně je uvedeno, že za vítěze tohoto mače hráli starší hráči I. mužstva. Nu, z dnešního hlediska by to byli plejeři ještě v nejlepších fotbalových letech, a tedy i těch vojenských, což je důkazem, že odvody ještě nebyly až tak masivní a pro konsolidované kluby zkázonosné; alespoň doposud ne...

Jak tedy brát sdělení: *K valné hromadě 2. února 1915 dostavilo se 24 členů, tedy asi tolikéž jako při zakládání klubu*, jak si v almanachu povzdechl Jan Honejsek. *Těm, kteří přišli, bylo smutno; postrádali*

mnoho a mnoho funkcionářů a ještě více mladých hochů, o nichž docházely do domova smutné zprávy. Ze 166 členů, které na jejím počátku měl AFK Vršovice, narukovalo podle jedné z klubových zpráv postupně 98 mužů! Existují i výrazně jiná čísla a také z řádek almanachu vyznívá, že nešlo o konečný počet, možná dokonce teprve o bilanci na jaře roku 1915 (již tehdejší klubová zpráva hovoří o 87 mobilizovaných členech a osmi výborech). Takové údaje se těžko ověřují, nicméně i podle výše uvedených čísel zbylo doma ještě takřka sedmdesát členů, četní další pak v mezidobí jistě přistoupili, a těch aktivních bylo také napřesrok tolik, že byl založen též samostatný hokejový odbor, jenž příležitostně stavěl i vlastní fotbalovou jedenáctku.

Ona deklarovaná tristní účast na nejvýznamnější události klubového života tak dokládá spíše to, že lidé měli náhle zcela jiné starosti i tehdy, kdy se jich odvody bezprostředně netýkaly. A dostavit se na podobnou valnou hromadu značilo říkat si o funkci, a tím i o více povinnostech. Pro nás je podstatnější, že zájemců o to, zahrát si a odreagovat se – válka neválka –, dramaticky neubývalo, nebo možná přesněji měl klub náhradníků stále dostatek a nešlo zdaleka jen o samé mladíčky...

1915

KONEC VÁLKY V NEDOHLEDNU

Třebaže při odjezdu na frontu většina mobilizovaných věřila, že do Vánoc budou doma, válečný konflikt se rozhořel s takovou silou a v takové šíři, že nikdo z čelných politiků obou stran nechtěl o míru bez exemplárního ztrestání protivníka ani slyšet, a tak se mělo válčit ještě téměř čtyři roky...

Tři klíčové klubové posty v AFK však válka neovlivnila! Antonín Kott byl zvolen novým předsedou již na řádné valné hromadě v únoru 1914, odveden nebyl ani tehdejší 1. místopředseda Jan Brzybohatý či náčelník kopané Václav Trupl. Ladislav Kovář, pokladník z roku 1914, byl k jaru roku 1917 sekretářem atd.

Jakkoli předsednictví Antonína Kotta (zaměstnanec elektrických podniků a staršího bratra „otce zakladatele“ Františka Kotta) bylo překvapivé a mezi funkcionáři AFK dosud nefiguroval, i podle Honejskových slov z roku 1925 šlo o dobrou volbu. V prvním klubovém almanachu totiž konstatuje, že tento muž *svým rozvážným jednáním a skutečnou*

spravedlivostí získal si v krátkém čase plnou důvěru u veškerého členstva.

PRVNÍ SOUTĚŽ VÁLCE NAVZDORY

Pohár dobročinnosti v roce 1915 byl rozehrán na jaře zcela tradičně. Počet přihlášených účastníků sice poklesl, ale nijak dramaticky. AFK Vršovice ovšem mezi jeho účastníky opět nefigurovaly, ale válka ani nedostatek hráčů nebyly hlavní příčinou neúčasti, protože zelenobílí hráli často a vesměs úspěšně. Třeba 14. března doma doslova smetli Staroměstskou Olympii 10:0 (+ rezervy 2:0), která pak bušila na brány pohárového semifinále.

Opět škoda, ale nedělejme si iluze, 28. února podlehl Vršovičtí na Ohradě Viktorii Žižkov, po listopadovém 0:2, nyní dokonce 0:5. Minimálně čestný gól by jim však slušel a asi nejbliž k němu byl Fišer, jemuž gólman domácích v posledním okamžiku včasným vyběhnutím padl pod nohy. *Národní listy* uvedly: *Nelze zapřít, že Vršovice, ač značně zeslabeny..., ukázaly ve všech řadách hru ucelenou...* A zásluhou *Nášeho slova* (bývalého *Českého*) známe složení těchto řad: Kothera – Hašek, Kolenatý – Košťál, Petřík, Zdráhal – Berta, Polák, Fišer, Mašata, Řehák.

V neděli 18. dubna 1915 se pak měl u Botiče v zelenobílém dresu v duelu se Studentským SK Vinohrady blýsknout jakýsi Blahník, prý vršovický rodák žijící v Budapešti a hrající za tamní MTK, a tak by se dalo pokračovat spoustou jmen, která často mohou být pseudonymy či přezdívkami, ale to nebylo nic neobvyklého ani za let mírových... Proti SK Radlice měli skórovat Mašata a Vích, proti smíchovskému Unionu Berta a Jarda dvakrát, jednou Nový. Berta by mohl být Albert Bernhard, eventuálně vršovický exslavista Norbert Zajíček, ale anály červenobílých tvrdí, že padl. Jenže mohlo jít o fámou, protože stejně zaručená svědectví hovořila dokonce o pohřbu Jaroslava Bohaty, jenže ten byl tehdy v ruském zajetí a tímto Jardou být nemůže.

Mezi těmi, kdo se tehdy zaskvěli v zelenobílém dresu, je ale nutno jmenovat zejména Karla Řeháka, který sice jako střelec nebyl zmiňován často, ale musel být velice dobrý, když byl z týmu „druhotřídních“ Vršovic v dubnu nominován do mužstva Čech k olomouckému utkání s Moravou (0:11 pro hosty). Pravda, na hřiště se tehdy sice nedostal, ale i tak... Skvělý měl být podle referátů i *levý back* Hašek, po válce ale už nikdo toho jména za AFK nehrál, což mohlo být i v důsledku frontového zranění; mohlo, nemuselo...

Zpět k výsledkům: Z desítek zápasů této sezony si povšimněme zejména těch nejprestižnějších. V úterý 21. března hostovali zelenobílí na Spartě a *Národní listy* uvedly prohru 0:5, jenže *Národní politika*, *České slovo* i německý *Prager Tagblatt* přisuzují Vršovickým kanára. Ve čtvrtek 3. června na Slavii to bylo jen o chlup lepší, ale prohru 1:6 navíc kalil fakt, že hostům byli vyloučeni tři hráči, navíc po poslední „červené“, sedm minut před koncem, zelenobílí demonstrativně odešli ze hřiště. Přesto už ve středu 8. září 1915 byl tým AFK pozván znovu a tentokrát už to bylo úplně jiné kafe. Od 1. minuty hosté vedli, domácí až v 21. dokázali vyrovnat, a i když se krátce po pauze červenobílí utrhli na 2:1, Vršovičtí ještě dokázali skóre srovnat – ovšem na branky z 25. a 39. minuty druhé půle už odpověď nenašli.

POKUS O OBNOVENÍ SVAZOVÉHO MISTROVSTVÍ

Na podzim se AFK Vršovice přihlásily do Válečného mistrovství, které bylo tentokrát omezeno jen na pražský policejní obvod. Mezi elitní osmičku se zelenobílí opět „nevešli“, byli zařazeni do II. třídy (I. B se tak vrátila k výstižnějšímu označení), ale byli prý považováni za favority jedné z jejich dvou skupin. Cesta k pomyslnému mistrovskému titulu tím týmu od Botiče nebyla uzavřena, neboť vítězové obou oddělení se měli střetnout nikoli o postup, ale o právo vyzvat vítěze I. třídy k zápasu o celkové prvenství...

Podle *Dějin...* Karla Petřů, a všech, kteří z nich později vycházeli, měli být zelenobílí posléze pro nedostatek hráčů nuceni ze soutěže odstoupit, jenže tento důvod není pravdivý a týkal se jiného týmu. Tak zle na tom ve Vršovících tehdy určitě nebyli a zdálo se, že uvedený argument mohl být pouze oficiálním důvodem udaným svazu, s nímž se opakovaně dostávali do sporů. ČSF jim pak opětovně zastavoval činnost, což vršovickým nabourávalo jak přípravu, tak dohodnutý program, a to spolu s finančními postihy destabilizovalo i rozpočet...

Mistrovská klání ale Vršovičtí hrát mohli a hráli, přičemž už 17. října na startu soutěže utrpěli doma porážku 2:3 od SK Smíchov! Za těchto okolností byla jejich šance na vítězství ve skupině minimální, a to navzdory výhrám nad ŽSK Hagibor (7:0) a SK Praha VII (6:1). Ve čtvrtém zápase si 7. listopadu ještě poradili i s Viktorií Vinohrady (4:3), ale tento zápas Vršovičtí již avizovali jen jako přátelský – hlavní důvod odstoupení z mistrovství tu byl

totiž jiný, než se traduje: šlo jednoznačně o demonstrativní formu protestu!

Příčina tkvěla v dení kolem zápasu se Smíchovem, na který hosté dorazili pozdě a sudí pak musel utkáni kvůli tmě předčasně ukončit. Navíc, jak podtrhují již reportáže ze zápasu samotného, domácí podlehl i proto, že dali soupeři prostor k tomu, aby se zkompletoval, a přistoupili ke hře zprvu laxně a s pocitem, že o bodech už je rozhodnuto. Když pak při nepříznivém vývoji zapnuli, bylo už pozdě... Svaz ale měl jiný názor než Vršovičtí, ba dokonce i soudce. Řídící orgán konstatoval, že jestliže byl tehdy zápas zahájen a z větší části odehrán (zkrácen měl být o 13 minut), pak uznává výsledek dosažený na hřišti!!! Marně vršovičtí argumentovali, že když už se hráči i obecnost sešli k zápasu, pak jako praví sportovníci neviděli důvod utkání neodehrát, ovšem brali je už toliko jako „přátelské“ (jak bývávalo dobrým zvykem), což jim před výkopem stvrdil i sudí. Údajně to bylo i v zápisu, ale mistrovská komise na to nedbala a zdá se, že podle nových regulí SČRF (soudcovské organizace) tehdy hlavní arbitr nejspíš neměl zápas vůbec začínat, ale odpískat skreč...

Podle zelenobílých svaz potrestal nevinné, nadto delegáta Vršovic Ing. Fabiana prý komise nechala za dveřmi, zatímco smíchovského připustila... Postoj AFK lze tedy chápat, zvláště pak při čerstvé vzpomínce na příhody předchozího roku s žižkovským Unionem a také s Bubencí, kdy za podobných okolností zelenobílí sice na hřišti zvítězili, ale body svaz přiřkl soupeřům! Je evidentní, že celou situaci museli Vršovičtí pocítovat jako další článek z celého řetězce hlubokých křivd a spor o body ze zápasu se Smíchovem byl jen pověstnou poslední kapkou...

S odstupem století můžeme konstatovat, že Vršovičtí tu možná propásli reálnou příležitost kvalifikovat se do zápasu s vítězem I. třídy, a tím se připravili o možnost utkat se v závěrečném zápase se Slavii o titul „válečného mistra Prahy“!

ZELENOBÍLÝM HRANA NEZAZVONILA

AFK byl samozřejmě potrestán dalším „zákazem činnosti“, ale po následném „povolení“ opět čile hrál, a to ještě i v prosinci... Tvrzení, že u Botiče neměli k dispozici dostatek hráčů, neodpovídá tedy pravdě, a to navzdory faktu, že v tisku nalezneme i povzdechy o tom jak I. mužstvo bylo již poněkolkáté rozebráno a další plejeři AFK opravdu rukovali i v půli listopadu roku patnáct; jenže to postihovalo

i soupeře a samo o sobě by to k odstoupení zelenobílých určitě nevedlo...

Všechno zlé je pro něco dobré a vršovický I. tým byl zjevně vedením klubu plynule doplňován, a zdaleka nejen ten – dvě, ale i tři až čtyři mužstva postavená do „sportovního pole“ v jediný den patřila téměř ke klubovému standardu i v dalších válečných letech... Jak je to možné?

Prudký odliv nezřídka již i devatenáctiletých hráčů vedl k bouřlivému rozmachu práce s dorostem. V Ďolíčku se jí ujal již před válkou Jan Honejsk (ne roku 1915, jak tvrdí almanach k 90 letům, protože v té době sloužil na kadetce v Salzburgu) a jeho práce s mládeží (tehdy se ovšem podobným mladíčkům říkalo elévové) nesla plody. K „tehdejší“ vršovickým dorostencům patřili příští českoslovenští reprezentanti: Jenda Knížek a také začátkem války jen desetiletý František Hochmann. To byl nejnižší věk, v němž bylo tehdy možno nastoupit k zápasu, byť samozřejmě nikoli seniorskému!

Prořídle řady zelenobílých mužstev navíc vyzužovali příchozí z týmů, které nedisponovaly tak širokou základnou a neměly už možnost doplňovat své řady. To byl i případ vršovické Olympie, donucené nedostatkem hráčů „k přerušování činnosti“. Byli mezi nimi také Vladimír Mašata (nejmladší z bratří Ladislava, jednoho ze zakladatelů AFK), Antonín Dvořák, Jiří Kalina a Josef Hofman, či Hoffmann, kteří se na řadu let stali oporami I. týmu AFK a minimálně první tři jmenovaní měli být na hřišti i u prvního památného soutěžního úspěchu zelenobílých.

1916

PRVNÍ VELKÁ TROFEJ: POHÁR ÚTĚCHY

Roku 1916 už Vršovičtí Charity Cup nevynechali a udělali moc dobře. Víceméně si v něm klub zopakoval tři roky starý scénář: v úvodních kolech si zelenobílí pochutnali na soupeřích ze Smíchova (Čechii vyklepli 8:1 a SK 5:1), až ve čtvrtfinále opět narazili na Viktorii Žižkov a znovu jí na jejím domácím hřišti podlehl pětigólovým rozdílem; tentokrát to bylo 2:7. Ani v tomto derniérovém ročníku svazového Charity Cupu to neznamenovalo definitivní vyřazení, protože čtveřice poražených čtvrtfinalistů si následně zakopala o Pohár útěchy. Vršovičtí v něm nejprve v Libni přešli Meteor VIII 7:3, a tak se mohli těšit již na druhé klubové finále.

Vítězné Poháru útěchy s trofejí trvale získanou v derniérovém finále B Charity Cupu. Klubový almanach opět mate, dobytá byla v květnu 1916, byť nejspíše studiový snímek mohl být pořízen i později (na dresech není nejmenších stop po odehraném zápase). Zobrazení vestoje mají být zleva Dvořák, Kolář, ???, Bernhard, Hořčíčka, Štátný, Kalina a Zdráhal; vsedě zleva předseda Kott a náčelník Temín, vkleče zleva Knížek, gólman Žalud a Mašata

Znovu se hrálo na Letné jako předzápas rozhodujícího klání o celkové prvenství (tentokrát mezi jejich přemožiteli ze Žižkova a Spartou) a to naneštěstí skončilo zraněním a výtržnostmi. Pražský denní tisk z malého finále přinesl po neděli k naší lítosti maximálně holý výsledek. Naštěstí byl na stadionu i zpravodaj plzeňského *Českého deníku* a ten nám zachoval alespoň tuto autentickou zprávu: *Pohár útěchy dobyla výborná jedenáctka A.F.K. Vršovice, jež v zajímavé, ve druhé půli v prudkém tempu vedené hře, porazila v poměru 3:1 (1:0) A.F.K. Union Žižkov.*

Zelenobílí získali 28. května 1916 počinek do své později bohaté sbírky trofejí, a i když známe jména většiny hráčů a funkcionářů seskupených na fotografii kolem trofeje (jeden z nich pro nás zůstal *neidentifikovaný*), rozestavení plejerů na hřišti se nedochovalo, jen post gólmana Žaluda je vcelku jasný. A pomineme-li, že řadu jmen známe už z mírových

sestav, ruku na srdce, schovává se tu před fotografem někdo? Ne! A působí tento úspěšný tým snad jako nějaký dorost? Ne, rozhodně ne! A i když se soutěž hrála bez trucující Slavie a za daných okolností s velice improvizovanými sestavami, nikdy ji nikdo neoznačil v čemkoli za neregulární!!!

Nepochybně přes všechnu radost a oslavy při té památné příležitosti s lítostí vzpomenu těch, kteří se této velké chvíle nedožili či u toho kvůli plnění vojenských povinností být nemohli. Mezi prvé patřil od března i dlouholetý předseda Jan Brzybohatý, jenž náhle skončil, třebaže jej „vlast nepovolala“, tedy alespoň ne do vojenské polní šedi.

DOBŘÍ, ALE NE DOST NA NEJLEPŠÍ

Skutečnou sílu vršovického mužstva vůči těm nejlepším však vykreslí spíše přátelské zápasy s pražskými „S“ a žižkovskou Viktorií. Již 20. února hráli

zelenobílí na Slavii a podlehl tu 0:5, 7. května hráli na Spartě a utrpěli debakl 1:9; ještěže tu byl červnový domácí reparát, kdy zelenobílí vyhráli poločas (2:1), ale konečná prohra 3:5 byla oproti letenskému výsledku mnohem přijatelnější – v neděli 29. října na Letné však byli opět bití vysoko 2:7. Viktorii Žižkov podlehl 0:1 i v červencovém domácím přátelském duelu...

S ostatními soupeři se střetávali takřka výlučně u Botiče a vesměs vítězně (mj. 3:1 s SK Praha XV, či 2:0 s Čechií Karlín). Z podzimních výjezdů zmiňme ten kladenský, kde hráli s tamní Spartou 2:2, ale cítili křivdu, když soupeř vyrovnal až v závěru z penalty. Tu sice nezpochybněovali, ale celé situaci prý předcházela evidentní ofsajd... O čtrnáct dnů později, 15. října, dokázali zelenobílí poprvé zvítězit v Plzni, když místní SK porazili brankou Franty Bertla 1:0. A zásluhou plzeňského tisku známe i sestavu, byť asi mírně zkomolenou. Kotera (Kotthera?) – Hořička, Hoffmann (Hofman?) – Dráhal (Zdráhal), Rüchl (Rücker?), Kalina – Dvořák, Bertl, Kavan, Polák, Knížek (náhradníkem byl Halinger, tedy Hallinger).

WALDESŮV POHÁR

Na sklonku roku si AFK troufl uspořádat vlastní turnaj, a to za proklamované účasti šestnácti pražských klubů, i když nakonec jich startoval jen tucet. Ceny věnoval už osvědčený podporovatel vršovického sportu Jindřich Waldes. Na prvním místě to byly míče, v té době už velice ceněné, neboť kůže se stala přísně obhospodařovaným válečným materiálem – hlavní cena, obraz Vršovic, třebaže od renomovaného malíře-sportsmana, už působí spíše úsměvně...

Ti, kteří opisovali pouze z almanachu, referují ovšem zmatečně, že Vršovičtí prošli až do finále soutěže, kde prohráli s SK Praha XV 0:1. Zelenobílí ve skutečnosti ani nepostoupili ze základní skupiny, kde jmenovanému soupeři opravdu podlehl 0:1. Šlo opět o tzv. bleskový turnaj, a tak se v základní části hrály jen dvě čtvrt hodiny, možná 2× 20, maximálně dvě půlhodiny (Smíchovští, čtvrtí do skrumáže, totiž nedorazili), přičemž domácím by k postupu do semifinále nestačil ani nerozhodný výsledek, jelikož Olympii Karlín porazili jen 1:0 a soupeř – jenž pak vyhrál i celý turnaj – 2:0.

Finále se hrálo až o tři týdny později, kdy v již regulérním devadesátiminutovém zápase žižkovský tým udolal 2:0 vinohradskou Viktorii. Vršovičtí

možná uspořádání turnaje i zalitovali, protože zápolící celky jim po dva víkendy blokovaly hřiště, a tak si na vlastní škváře opět zahráli až 3. prosince, kdy pořadatelský AFK nařídil sehrát finálový zápas již před obědem, aby hned po něm uspořádal jiný turnaj, jenž měl poněkud tragikomický závěr.

Tentokrát si už domácí připsali prvenství, jenže poněkud trpké, neboť Nuselský SK k rozhodujícímu zápasu odmítl nastoupit... Důvodem bylo, že zelenobílí nejprve vyřadili nuselské Sportovní sdružení 2:0, načež Nuselský SK porazil z dopoledního zápasu poněkud znavenou Viktorii Vinohrady 3:0. Oba zápasy se hrály jen na 2× 30 minut a důvodem nekonání finále byl zdánlivě banální spor o jeho délku. Vršovičtí prý oproti úmluvě prosazovali devadesátiminutový zápas, ale to unavení modrobílí odmítali akceptovat, neboť cítili, že i jen další hodinu běhání za balonem zvládnou jen s krajním vypětím. Handrkování trvalo tak dlouho, až z rozhodujícího zápasu sešlo a Vršovičtí se následně vyhlásili vítězi bez výhry v rádném fotbalovém boji...

Alois Hubáček, mistr tesařský v Praze, Letenská ulice čp. 525-III.

Telefon 638.

Telefon 638.

**provádí tesařské práce
stavitelství pozemního
a vodního, ohražování
fotballov. hřišť
(stavba nového hřiště
A. C. Sparty).**

**Zhotovování plánů, návrhů, výkresů a
rozpočtů pro stavby dřevěné a hrzděné.**

1917

SOUTĚŽE „POD RAKOUSKOU KNUTOU“

Po marných pokusech zlákat české fotbalisty do jednotného Rakouského svazu pomohlo vídeňskému ústředí c. a k. místopředsedství, jež výnosem z 30. června 1916 *pro podvratnou činnost a protistátní smýšlení* úředně rozpustilo Český svaz footballový. Přední pražské kluby na tuto úřední zvěsti reagovaly zveřejněním rozhodnutí, že budou dál pokračovat v navykých kolejkách. K sebevědomé odpovědi se připojily i AFK Vršovice, byť na druhé straně si takřka všechny kluby záhy uvědomily i líc rubu téže mince a briskně využily všech výhod, jež po letech vzájemných obstrukcí a bojkotů nastala situace nabízela...

Österreichischer Fußball-Verband si začátkem roku 1917 „vynutil“ ustavení Zemského svazu pro Čechy, který měl být poslušnou regionální odnoží, ale pokud si odmyslíme „dotčenou národní hrdost“, pak vlastně šlo o věc českému fotbalu vesměs prospěšnou (a nezamlčujme, že předseda vršovického AFK Antonín Kott se záhy ujal funkce pokladníka mistrovské komise). Nový „nadanárodní“ (tedy česko-německý) svaz totiž vypsali pro rok 1917 i povinné zemské mistrovství. Do provizorně pouze čtyřčlenné jarní I. třídy byly zařazeny Sparta, Slavia, Viktoria Žižkov a německý DFC. Mistrovství se však vůbec „nepovedlo“, protože zejména SK Slavia společnou soutěž s dlouhá léta nenáviděnými „sousedy z Deficitu“ od počátku bojkotovala. Naproti tomu to byli právě sešívání, kdo mezi prvními uvítali, že jejich fotbalisté mohou zase cestovat k zápasům do Vídně či Budapešti i svobodně hostit kluby rakouské a maďarské...

Na rozdíl od až skandálně a velice nesportovně probíhající soutěže v I. třídě odehrály se nečekaně hladce obě skupiny II. třídy, v nichž startovalo po devíti mužstvech. Jenže toto zdání vzbuzuje hlavně Karel Petruš s ucelenou konečnou tabulkou a tím, že ve svém díle vypichuje vlastně jen jediný kontroverzní zápas, přičemž šlo o nefalšované drama, z nichž to největší se týkalo hlavně Vršovických, a jediné (a z kontextu událostí vytržené), byť svými okolnostmi pozoruhodné, utkání tu sehrálo jen zcela podružnou roli.

V „sudé“ skupině tu v konečném účtování skončily Vršovice na čtvrtém místě za Viktorií Plzeň,

Spartou Kladno a plzeňským Českým Lvem. Další pozice obsadili pražští Deutsche Sportbrüder, Olympia VII, Union Žižkov, SK Praha XV a SK Pardubice. S tím, že i sem byl zařazen druhý nejlepší pražský „germánský“ celek, nikdo ze soupeřů problém neměl, ten tkvěl spíše v tom, že se mnohá mužstva spěšně posilovala, a také v tom, že si nový řídicí orgán jasně nevymezil, co v souladu s řády ještě je a co již nikoli.

VELICE LÍTÉ ZÁPOLENÍ O POSTUP

Soutěž odstartovala 25. března, ale zelenobílí klopýtli hned na startu, když němečtí „Sportovní bratři“ zavítali do Vršovic, avšak sudí shledal hřiště ke hře nezpůsobitelným, což sice nevedlo ke kontumaci, ale v opakovaném zápase dávalo volbu hřiště soupeři. AFK pak soutěžně prvně kopli do míče teprve až o pět neděl později, jenže porážka na Kladně s tamní Spartou ve výši 1:4 byla prabídným počinem, tím spíš, že o týden později podlehli na Letné 2:3 i DSC Sportbrüder. Charakterizovat duel jako klání pátého se čtvrtým je naprosto zcestné, „Sportovní bratři“ měli tou dobou za sebou již tři velice solidní mače a díky této výhře poskočili do čela tabulky, zatímco zelenobílí byli až poslední! Jenže německý klub o společnou soutěž s Čechy nakonec ztratil zájem (zjevně vlivem kontroverzí v I. třídě a také pod vlivem nespokojenosti klubů ze Sudet, které nebyly do soutěže přizvány) a třebaže zápasový program naplnil, o postup již neusiloval...

I v této sezoně se hojně protestovalo a námitka Vršovických proti Kladenským v květnu uspěla, a ačkoliv výsledek zůstal „dobově“ v platnosti, výhra, resp. body se připočetly AFK; jenže ani to nebyl konečný verdikt a kladenští spartané zřejmě vyštárali srovnatelný delikt hostů, takže se postih domácích v červnu anuloval a místo dnes očekávatelné oboustranné kontumace znovu platil výsledek ze hřiště, včetně obou bodů pro Kladenské. Nebyl to zdaleka jediný případ a je nasnadě, jak taková rozhodnutí hýbala tabulkou...

Tou dobou již měli Vršovičtí i první body získané na hřišti, když 13. května doma po velkém boji udolali 1:0 Union Žižkov a o týden později remizovali 3:3 s Viktorií Plzeň, třebaže v poločase 0:2 prohrávali. Na tomto utkání s pozdějším vítězem skupiny je mimořádně pozoruhodné, že se hrálo na Spartě, třebaže volbu hřiště měl soupeř, takže u Botiče čekali daleký výjezd do západočeské metropole

(Viktoria ovšem ještě tehdy vlastní sportoviště neměla, a asi pro ni byla snazší domluva s Letenskými než s místními plzeňskými rivaly). Povzbuzeni dvěma administrativními body z Kladna vyjeli zelenobílí 3. června na žižkovskou Ohradu, kde 3:1 udolali SK Praha XV, a když 10. téhož měsíce stejným výsledkem zvítězili i v Pardubicích, rázem byli opět žhavými aspiranty postupu do podzimní I. třídy. Jenže pak se vše začalo hatit, nejprve to byl nedohraný zápas s plzeňským Českým Lvem, v němž zelenobílí naléhavě potřebovali bodovat, a pak revokace zisku bodů z Kladna. Přesto, když 24. června v Holešovicích doslova vydřeli výhru 1:0 nad tamní Olympií VII, mohli se právem považovat za postupující tým!

Odchod mužstva Českého Lva z vršovického hřiště (17. června) nemohl být vyhodnocen jinak než jako důvod ke kontumaci a tvrzení o jeho opakování je minimálně diskutabilní. Proč? Oněch 5:0 se hrálo až 26. srpna a již v červenci byl rozlosován nový (podzimní) „ročník“. Kromě toho, pokud by šlo o mistrák, měl Český Lev všechny důvody přijet v nejsilnější sestavě, ne poslat třetí garnituru. Pravda, o postup už dávno nešlo, ale v „jarní mistrovské tabulce“ mohli Lvi poskočit do čela, a hlavně předstihnout, mírně řečeno, znesvářenou plzeňskou Viktorii, jíž prvenství patřilo. To Vršovičtí neměli ani při vysoké výhře co získat, ba ani co ztratit, i při sebevětším debaklu tu zůstávali čtvrtí...

Plzeňští tehdy totiž podali dva protesty, první – stěžejní – proti administrativní prohře s SK Praha XV, ač na hřišti soupeře zvítězili 4:0, což byl primární spor (šlo o oprávněnost či neoprávněnost Fivébropa startu v mistrovském zápase). Druhý pak byl proti tehdy astronomické pokutě ve výši 100 korun, jež měli zaplatit AFK jako odškodné! Právě vyhovění prvému stálo zelenobílé postup; pokuta pak měla být Plzeňským odpuštěna, pokud Český Lev vypraví do Vršovic „zájezdní tým“, tedy mužstvo se všemi hvězdami; neučinili tak, ale 50 K jim bylo sleveno a postup udrželi...

STO LET ZCELA ZAMLČOVANÁ SEZONA

Ale vraťme se ke klubovému almanachu a konstatujme, že tu J. Honejsek poněkud pomotal jarní mistrovské výsledky s podzimními. Vršovický AFK totiž disciplinovaně nastoupil do „druhotřídních“ mistrovských bojů, které se už hrály, nebo přesněji měly se hrát v jediném soutěžním oddělení, kam

byly zařazeny týmy ze 4. až 8. míst jarní kvalifikační soutěže; I. i II. třída tak měly mít po deseti účastnících, ovšem zdůrazněme ono „měly“; do bojů o body vstoupilo vždy jen devět z nich, protože oba zainteresované německé týmy (DFC Prag a DSC Sportbrüder) o soutěžní konfrontaci s Čechy ztratily zájem...

Ve druhé polovině roku si zelenobílí vedli v mistrovství více než dobře! V neděli 14. října doma porazili Union Žižkov 4:2, dvě branky si hosté dali sami, ty rozdílové pak vsílili Snížek (spíše možná tedy Knížek) a Hoffmann (či Hofman z almanachu). Olympii VII opět na vlastním hřišti přehrála o týden později ještě jednoznačněji 5:0. Tamtéž ušetřili zelenobílí SK Libeň rovněž bůra, pouze už za rozhodnutého stavu v druhé půli povolili hostům čestný úspěch. České listy střelce nepřinesly, podle *Prager Tagblattu* (překvapivě sdílnějšího) se tu o branky měli podělit Kavan s Edou (což je sice pravděpodobně hráčův pseudonym, ale v tisku se u týmu AFK objevoval už od roku 1909), i když zpravodaj listu chválí jako tvůrce hry hlavně Mašatu. V neděli 4. listopadu odjel z Vršovic s porážkou 0:2 i SK Praha XV a uspěl zde až Novoměstský SK Kladno, jenž u Botiče doslova vyválčil remízu 3:3, když třikrát dohnal jednobrankovou ztrátu. Pražský tisk psal o potyčkách pořadatelů s příznivci hostů, střelce však pominul, tedy opět až na stěžejní německý deník, jenž uvádí Kavana (2) a Starého.

I nerozhodný výsledek však domácím stačil k bezpečnému obhájení vedoucí příčky, a třebaže soutěž zůstala nedohrána, není pochyb, že by se zelenobílí stali „mistry 2. třídy“, či minimálně vybojovali postup. Všechny své pražské soupeře údajně porazili (výsledek zápasu s Meteorem zatím nevíme, nepomohl ani *Tagblatt*, možná Libeňští do Vršovic z nějaké příčiny ani nepřijeli), tedy s výjimkou DSC Sportbrüder, jenže ti do bojů o body na podzim už vůbec nezasáhli, ačkoli v pořadu kol uváděni byli. Pravda, o prvenství mohl Vršovické připravit ještě SK Plzeň, který měl zelenobílé hostit 11. listopadu, ale tehdy už všichni i v I. třídě pochopili, že cestování mezi Plzní a Prahou je nereálné (západočeská Olympia do Vršovic také nepřijela). Vlakové spojení sice nebylo nemožné, ale rozhodně nebylo tak spolehlivé, aby všichni zainteresovaní byli ve stanovený den a hodinu na konkrétním místě, protože kvůli upřednostňování souprav s válečným materiálem se cestování nepředvídatelně komplikovalo

Druhé válečné týmové foto, uveden je rok 1917, ale má to háček – toho roku zelenobílí na Žižkově nejspíše vůbec nehráli. Proč na Žižkově? Jednak podle budovy v pozadí, a koneckonců, informace, že je to foceno na Viktorce, byla i na rubu. O tom, kdo tu před fotoaparátom zapožoval, nic, jen razítko AFK zde snad vcelku spolehlivě potvrzuje, že jde o vršovické mužstvo...

a kontumace vůči týmům, jež měly tu smůlu, že je los poslal na půdu obtížně dosažitelného soupeře, neměl se sportovním zápolením nic společného; všechny výsledky Západočechů tak nejspíše čekala anulace a za jiných podmínek jistě velice žádoucí a sportovně atraktivní Zemské mistrovství se hroutilo i z dalších příčin, k nimž se ještě dostaneme...

Vršovičtí však přesto příležitostně cestovali, jarní vítězný mistrák v Pardubicích byl již zmíněn, 12. srpna zvítězil „letní tým“ 2:1 ve Slaném, 11. listopadu, kdy měli hrát soutěžně v Plzni, vyjeli na opačnou stranu do Mladé Boleslavi, kde porazili místní SK vysoko 7:0. Ale samozřejmě nejčastěji a opakovaně vyjížděli zelenobílí na tradiční Letnou...

DALŠÍ SKALP SLAVIE

Almanach AFK psal o dalším vítězství nad prvním týmem sešivaných, i když červenobílí tvrdili, že šlo o mužstvo kombinované, ostatně jak jinak – psal se rok 1917 –, ale za to, že se první tým Slavie onoho 1. listopadu podobal mnohem více staré gardě, mohly hlavně vnitřní rozepře v letenském klubu. Na každý pád Ota Bohata či Košek v týmu domácích

dokládají, že porážení svou kvalitou určitě měli, jakkoli druhý jmenovaný se původně s I. týmem rozloučil již před válkou. A třebaže zdaleka nešlo o takovou výsledkovou bombu jako roku 1914, výhra 5:3 na hřišti prominentního soupeře svou váhu nesporně měla.

Trošku do jiné kategorie patří remíza 2:2 na Spartě z 15. dubna. *Národní politika* suše píše, že zápas byl zkažen tvrdou hrou, *Národní listy* tvrdí, že oba týmy byly nespokojeny se sudím, svorně mu pak odepřely poslušnost a odmítly pokračovat v zápasu. Konstatování *Tagblattu*, že za ukončení zápasu již v 50. minutě nesl odpovědnost kdosi z hostů, který nerespektoval pokyny sudího a dohrání duelu znemožnil, se nám asi bude líbit méně. Pokud by však měl tento německý zpravodaj pravdu, tak v mistrovském zápase by se do letopisů zaknihovala kontumační prohra, a nikoli pro zelenobílé velice lichotivá plichta.

V říjnu zelenobílí rudým podlehli 0:5. Hladkou porážku zdůvodnili hosté tím, že s *AC Spartou nastoupil klub s 3 náhradníky, kromě výborného obránce Jandy, čímž lze částečně omluviti tak velkou porážku utrpěnou.*

CESTA K MEZINÁRODNÍMU KŘTU VRŠOVIC

Na sklonku roku 1917 začaly české kluby z rakouského svazu houfně vystupovat, přičemž vůdčí prapor rebelů třímal vinohradský ČAFC, který navíc hrdě proklamoval, že nemůže vystupovat, jestliže nikdy nevstoupil (na protest vůči postupu „Vídň“ ČAFC pozastavil činnost a podobný krok učinil ze známějších celků i AFK Kolín). V létě se rozkolísala i Slavia, kde jablkem vnitroklubového, ale posléze snad i celonárodního sváru byl start dvou borců sešíváných v červencovém zápase Rakousko – Uhry (1:4), což mnozí čeští národovci považovali již za otevřenou vlastizradu! Když pak v říjnové budapeštské odvetě hráli čtyři Slavisté, došlo i k doživotním distancím, třebaže poměrně rychle odvolaným...

Mezi prvními odbojníky byli i chlapi a chlapi od Botiče, jakkoli si zde musíme otevřeně přiznat, že kdyby se AFK zachoval stejně radikálně jako vinohradští ČAFC či kolínští jmenovci, přišli by Vršovičtí nejen o nejméně dvě „mistrovské sezóny“, ale zřejmě i o účast v poválečné župní I. třídě, jakož i o dva nesmírně zajímavé mezinárodní mače...

Vršovičtí zjevně s českými Němci žádný větší problém neměli, což se dá doložit i řadou dalších přátelských zápasů s týmy DFC Prag, DSC Sportbrüder, DBC Sturm, FC Sport-Favoritt (nakonec i ŽSK Hagibor byl svou skladbou více německý než židovský), stejně jako i styky s mimopražskými německými subjekty.

Ovšem za mezinárodní se považovalo až utkání s někým za zemským pomezím, byť se odehrál jen v hranicích habsburské monarchie a byl by to třeba vídeňský Slovan. Po vypuknutí války se hranice možného ještě zúžily – jak jinak, když celou Evropu ochromila válečná katastrofa, jakou její dějiny do té doby nepoznaly? Ale za skutečnost, že ustaly styky i s kluby z blízké Vídň, nemohly dramatické válečné děje, ale již mnohem dříve často zcela iracionální a ostře konfrontační kurz původního ČSF, na nějž bližší a vzdálenější „cizina“ mohla stěžít reagovat jinak než bojkotem – ostatně i stanovy FIFA to tak výslovně nařizovaly; jeden stát, jeden svaz, a členům velely s nečleny nehrát...

Úředním rozpuštěním národního svazu a spíše ryze formálním akceptováním podřízenosti vídeňskému ústředí najednou jako by zejména nejpřednějším klubům na obou stranách spadly okovy. Po opadnutí počátečního roztrpčení nad „úřední zvůli“ se to najednou výjezdy znovu jen hemžilo,

a to nejen do Rakous, ale i do Uher či Haliče, ani střetnutí se soupeři z vůči c. a k. monarchii spojeneckého Německa rázem nebyla nemožná a zcela nedostupný nebyl ani Balkán. Jenže Vršovičtí byli na nějaké výlety dál než do Plzně či Brna dosud chudí, a ani jméno na mezinárodní scéně neměli takové, aby zelenobílé někdo zval a nabízel jim kompenzaci cestovného. Jedno štěstí v neštěstí ale měli, a to velmi dobré vztahy se Spartou, a tak se tehdy zrodila i jejich mezinárodní premiéra.

DVA DUELY S VÍDEŇSKÝMI SOUPEŘI

Prvním „zahraničním“ soupeřem zelenobílých byl vídeňský Floridsdorfer AC, jenž tehdy patřil k absolutní špičce rakouského fotbalu, a přiznejme, že ne Vršovičtí, ale pražská Sparta byla pro něho výzvou. Jenže si přál absolvovat v Praze dvojzápas a s DFC se stýkal pravidelně, se Slavií a Viktorií Žižkov hrál již na jaře, takže chtěl soupeře nového, neokoukaného, a přitom na rozehráni dostatečně kvalitního. Ve hře byl ještě Smíchov, ale volba Letenských padla na AFK Vršovice. A co víc, v sobotním mači, z úcty k rakouským hostům, sehráli rudí zelenobílým i předzápas (s SK Praha XV, v neděli si oba „pořádající týmy“ soupeře prohodily), což bylo něco do té doby nemyslitelného!

Otázkou je, kdo prvně uvedl obrácený výsledek, či jak se časem rozšířila báje, že zelenobílí zvítězili 4:1 (v nejstarším klubovém almanachu je prohra přiznána, třebaže o rok posunutá), opak byl totiž pravdou. Hoši z Vršovic vstup do zápasu vůbec nezvládli a onoho 8. září snižovali čtyřbrankové manko vůči modrobílým teprve těsně před pauzou. V druhé půli pak sice měli podle *Prager Tagblattu* (jenž přinesl i nejpodrobnější reportáž) mnohem více ze hry a Vídeňáky už prý k ničemu nepustili, ale to už se hosté možná podvědomě šetřili na duel se Spartou, který je čekal další den...

Přesto, anebo snad právě proto museli zelenobílí udělat na Rakušany dobrý dojem a za tři týdny přijel AFK další vídeňský soupeř, a to už nikoli na pozvání z Letné. Jenže přiznejme si pravdu, zatímco Floridsdorfer AC byl špičkový tým (a v sezoně 1917/18 to i zpečetil titulem), Simmeringer FC ve vídeňské I. třídě prohrával takřka vše a za udržení mezi desetičlennou elitou vděčil opakovaně hlavně výhrám nad ASW Hertha, jež byla tehdy ještě slabší, a v sezoně 1914/15 i faktu, že i poslední tým se mohl udržet díky baráži s vítězem II. třídy.

Tohoto soupeře tedy měli Vršovičtí porazit, zvláště pak s výhodou domácí škváry, ale neporazili. Kavan sice záhy po výkopu onoho 30. září skutečně vsítil po sérii rohů první branku, ale pak už byli střelecky úspěšní jen červenočerní, kteří si k Dunaji odvezli výhru 3:1. Zřejmě i zaslouženou, neboť jak bylo referováno, *domácí útočili často, ale darmo...* Německý pražský deník kromě střelce čestného úspěchu pochválil i Mašatu a Kužela, pokud jsme ta německým švabachem zaznamenaná jména dobře dešifrovali...

1918

KONEČNĚ TAKÉ ÚŘEDNĚ V I. TŘÍDĚ!

Již dlouho bylo stále zřejmější, že konec zběsilého zabíjení a ničení a následný rozpad mnohonárodnostní habsburské monarchie jsou už jen otázkou času. S tím spojené naděje přes všechnu krutost a bídu čtvrtého roku války vedly k novému oživení Českého svazu fotbalového, opět postaveného na národním principu, ale tentokrát organizovaného realisticky hlavně v rámci jednotlivých oblastních – *župních* – sdružení a bez zbytečných politicky motivovaných provokací, čili bez důvodů k odporu ze strany c. a k. úřadů, které v parafrázi antické moudrosti dobře chápaly, že čím více se v podunajské říši nedostává „chleba“, tím více je třeba povolit „her“.

Už 13. února 1918 byla oficiálně ustavena Středočeská župa fotbalová. Mezi dvanácti zakladatelskými kluby nemohl chybět AFK Vršovice a mužstvo od Botiče bylo bez jakéhokoli sporu zařazeno do osmičlenné župní I. třídy, která byla nakonec ještě rozšířena o Meteor VIII, přestože se jeho zástupce ustavující schůze nezúčastnil. Ale byla to vskutku výběrová společnost: z Prahy v jejích tehdejších hranicích do ní patřila obě „S“ a za Libeň vedle Meteoru i místní SK, nominovaný jako osmý. Ze zatím samostatných měst v sousedství to byl SK Smíchov (již loni na jaře postoupivší mezi elitu z „liché“ skupiny), Viktoria Žižkov, nově pak sousední Union a nepříliš logicky i rovněž žižkovský SK Praha XV, jenž loni patřil víc mezi celky na štítě a který příslib nominace získal překvapivě ještě dřív než oba kluby libeňské, čímž z podzimní II. třídy nakonec ostrouhala vlastně jen holešovická Olympia VII.

Tým z vršovického Ďolíčku by byl tehdy zařazen mezi metropolitní elitu, i kdyby ji tvořilo jen svazem preferovaných šest mužstev (zmařit by to

mohly snad jen kluby kladenské župy, ale ty naštěstí s vizí společné soutěže na svazu těsně neuspěly). Rozhodovaly o tom jak hlasy tehdejší elitní pražské čtyřky, tak i výsledky předešlého roku, kdy AFK v tisku právem deklaroval, že *mužstvo Vršovic jest oproti podzimní sezoně, kde nebylo v mistrovství vůbec poraženo, ještě zesíleno*.

Udává se, že v posledním roce války už živořila pouze torza původních týmů, ale není tomu tak zcela, snad v porovnání s jarem 1914, ale i předtím v mírových časech, se kádry měnily a vyvíjely, přičemž čtyři roky jsou dost dlouhá doba. Rovněž tak za AFK chytal opět „mírový gólman“ Karel Kašpar, zpátky doma byl i sekretář Honejsek, a těch příkladů by mohlo být více – třeba před vítězným zápasem se Slavií (5:3) bylo avizováno, že v zelenobílém nastoupí čtyři míroví hráči! Ale jsou to spíše jen dohady, jelikož ucelené sestavy AFK, již dříve řídké, se z tisku po 29. říjnu 1916 úplně vytrácejí a celá občanská jména byla v novinách vzácností od nepaměti. V roce 1918 pak mizí téměř absolutně, ale nebyla za tím cenzura ani autocenzura, nýbrž snížený počet stránek novin a časopisů kvůli drahotě a kritickému nedostatku papíru...

Každopádně válka všechny týmy oslabilo o mnohé opory, desítky členů AFK odvedla daleko od údolí Botiče a jména mnohých hráčů lze nalézt v seznamech padlých či na nemoc zemřelých, kariéru dalších předčasně ukončila těžká zranění, jiní dál bojovali za císaře pána či v legiích proti němu, nebo živořili v zajateckých táborech. Ani jiné kluby na tom nebyly lépe a sportovní podmínky byly v tomto ohledu pro všechny stejné. Ale prvotřídní kluby přece jen ještě měly kde brát, zvláště když se už mohly posilovat i z desítek celků, které činnost ukončily či pozastavily...

Zkrátka v Praze a jejím okolí se na jaře 1918 hrál kvalitní fotbalové mistrovství, jehož nebývale spořádaný průběh předčil vše, co bylo doposud sehráno, mírová léta nevyjímaje! Co na tom, že byly potřeba tři dohrávky a derby „S“ se uskutečnilo až takřka měsíc po termínu posledního kola. Protestů ubylo a jen jednomu bylo vyhověno. AFK se netýkal, ale změna verdiktu mohla mít velký dopad na umístění vršovického mužstva – mohla, ale věci se vyvinuly tak, že nakonec neměla...

PREMIÉROVĚ MEZI ELITOU

Pojďme chronologicky. AFK začal dobře, 10. března Vršovičtí v „zelenobílém“ mači u Botiče přestříleli

5:3 libeňský Meteor VIII, již o týden později pak dobyli žižkovskou Ohradu, když zde 2:0 porazili domácí Union a netradičně v pondělí 25. března zavítali na Letnou pro první porážku 2:3 se Spartou, tentokrát již na jejím novém hřišti v místě, kde se nachází dodnes. Zelenobílí si zde zahráli již v předchozím roce (vzpomeňme dvojmač s Floridsdorferem a Prahou XV) a v říjnu zde podlehli rudým 0:5, ale tentokrát se tu jejich porážka téměř nečekala, protože Sparta procházela krizí, a ještě byla znavena po duelu ze Slavií hraného pouhý den předtím.

Zde se pozastavme nad faktem, že turnajové derby „S“ mělo přednost před mistrákem, ale v tu neděli 24. si Vršovičtí na Letné zahráli rovněž, když byli přizváni do úvodní rundy klání „pražské elitní čtyřky“, která se účastnila Velikonočního turnaje, k němuž se ještě vrátíme. Celou sérii zápasů na Letné zakončili zelenobílí 7. dubna, kdy remizovali právě s upozaděným SK Smíchov 1:1 na starém hřišti Sparty, které černobílí získali od rudých do stabilního užívání. Z pohledu konečné tabulky to byla ztráta, jenže s ohledem na konstatování, že již loni na podzim prvotřídnímu soupeři nebyla uznána druhá branka *pro domnělý offside*, tak to byl spíše zisk.

To nejhorší ale mělo teprve přijít, porážka 1:2 s SK Praha XV, k níž víme vlastně jen to, že hráč AFK Hoffmann (Hofman?) byl vyloučen a musel na Ohradě spáchat nějaký těžký „zločin“, protože následný distanc na pět soutěžních zápasů byl v těch dobách velmi výjimečný. Pokud chtěli zelenobílí pomýšlet na lepší polovinu tabulky, byla to v souboji s posléze sestupujícím celkem citelná ztráta, a nakonec i jediné body tohoto žižkovského chudého příbuzného Unionu a Viktorie.

Dalším soupeřem AFK pak byla právě červenobíle pruhovaná Viktorie Žižkov, kterou po nerozhodné půli nakonec zelenobílí porazili 4:2, když plně využili výhodu domácího prostředí. Hosté si sice stěžovali, že rozhodčí přehlédli jejich třetí branku (nepostřehli míč za čarou?), jenže i domácím *neuznali dva goly pro sporné offside*. Utkání se Slavií bylo naproti tomu velice jednoznačné, již v poločase vedli červenobílí 3:0 a konečné skóre se zastavilo na 8:0. Vyloučení hráče AFK Drába výsledek neovlivnilo, jelikož k němu došlo až ve 21. minutě druhé půle za stavu 6:0 pro Slavii. Alespoň soutěžní loučení bylo veselé, když 12. května z Vršovic odjížděl s prohrou 0:3 SK Libeň.

I tak končily AFK Vršovice mistrovské boje s pasivním skóre 18:19, avšak devět bodů z osmi zápasů slibovalo umístění v popředí tabulky. Ale až když žižkovský Union po dramatickém boji zvítězil v jedné z dohrávek nad Viktorií Žižkov 4:3, mohli příznivci zelenobílých barev s uspokojením konstatovat, že senzační třetí příčka týmu AFK Vršovice se stala definitivou!

PRVNÍ OPRAVDOVÝ SKALP SPARTY

Vraťme se však v čase týden před Velikonoce, kdy byl na Letné rozehrán turnaj „pražského superkvarteta“, kam zelenobílí zařadili všichni fotbaloví experti po spanilé jízdě podzimem 1917 (kdy podlehli jen 7. října Spartě). Hned první den ve skupině hraného turnaje porazila Slavia Sparta (4:2) a AFK byl bit 0:4 od žižkovské Viktorie. Ovšem s dovětkem, *že hra byla ostřejší než ukazuje výsledek; Vršovice ač poraženy učinily zápas zajímavým obětavostí a dobrým duchem...* Pak podlehli zelenobílí v mistrovském klání Spartě, ač ji prý v druhém dějství mocně mačkali, ovšem dvoubrankové manko z první půle nevymazali. Ale v neděli 31. března 1918 to konečně přišlo. Vršovice vedly nad Spartou již v poločase 1:0, a protože ve druhé půli oba týmy daly už jen po jednom gólu, znamenalo to historicky první výhru AFK nad Spartou!

Výsledek 2:1 zaznamenaly snad všechny deníky napříč zeměmi Koruny české, ba i ne jeden list vídeňský, ale nikde nevedly střelce, natož sestavu vítězů. Přiznejme ale, že Sparta o Velikonočním pondělku podlehla Viktorii dokonce 0:7, takže záře pomyslných reflektorů v úterý už patřila hlavně žižkovským. Dodejme ještě, že ve stínu tohoto debaklu rudých zůstala i Slavia, která onoho 1. dubna porazila zelenobílí 5:2 a celý turnaj vyhrála.

Tvrzení, že válečný rok 1918 fotbalu nepřál, není úplně přesné, protože i erár, míníme-li tím státní aparát, apolitické sportovní zápolení ne-li podporoval, tak je rozhodně nikterak nepotíral. Například 19. května hostovali Vršovičtí v Mladé Boleslavi a remizovali tam s místním SK 1:1, hned další den se u Botiče hrála odvěta s výsledkem 2:0 pro domácí. Podobný dvojzápas si zelenobílí dali i s SK Kladno, ale ten vyzněl pro Středočechy, když ve Vršovických se hrálo 1:1 a o čtrnáct dní později prohráli zelenobílí 1:2. Ve čtvrtek 30. května odjížděla z Dolíčku poražena žižkovská Viktorie (2:1) a už 2. června tu premiérově hostovalo i první mužstvo

Slavie! Červenobílí k Botiči zavítali dokonce hned dvěma týmy, ten první tu po nerozhodném poločase vyhrál 3:1, ale v duelu záloh se smáli po výsledku 2:1 domácí.

VÁLEČNÉ DERNIÉRY A MÍROVÉ PREMIÉRY

Přestože hospodářská situace byla stále tíživější, hodlal ČSF uspořádat dvoukolové mistrovství župních přeborníků. Tato snaha by však neměla šanci na úspěch ani v případě, že by si metropolitní župa opět nepostavila hlavu, jak kritizuje Petru. Jenže Slavia východočeského přeborníka z Pardubic už v září smetla 6:0, západočeskou Viktorii Plzeň 4:1, a když 6. října 5:1 porazila i kladenské Kročehlavy, nebylo pro „Prahu“ (Středočechy) co řešit – k čemu ještě bazírovat na odvetách, když navíc některé župy tehdy ještě ani přeborníka neměly...

Pro podzim 1918 byl vedením středočeské župy za soutěž vybrán obnovený pohár, v té době ovšem pouze regionální, který byl vzhledem k vyřazovacímu systému přece jen organizačně méně náročný. Zelenobílí z Vršovic se zapojili až první říjnovou nedělí (6. října) na Flóře a soupeřem jim byl domácí tým vinohradského Meteoru. Zápas s jarním vítězem II. župní třídy skončil bez branek a za normálních okolností a podle dosavadních zvyklostí z Poháru dobročinnosti by měl být opakován. Avšak *Prager Tagblatt* ke skóre 0:0 naštěstí v závorce uvedl i závažnou glosu *nach 25. Min. abgebrochen* (po 25 minutách ukončeno). Vzhledem k tomu, že v dalším kole figuroval Meteor, můžeme určit jako viníka „nedohráni“ hostující Vršovice, byť rezignace Honejska na post v pohárové komisi svědčí o tom, že případ mohl být komplikovanější...

Počínaje 25. srpnem, kdy naplno odstartovala podzimní sezona, se ve Vršovických hrál prakticky neděli co neděli zajímavý fotbal, pomineme-li tedy o odstavec výše zmíněný 6. říjen, kdy AFK museli vyjet na Vinohrady kvůli poháru, a také 29. září, kdy tamtéž hostovali v mači s ČAFC, v té době opět čile sportující. Tento zápas I. týmů skončil remízou (2:2), stejně jako o dva týdny dříve ve Vršovických (3:3). Ovšem pokud se vrátíme k poslednímu záříjovému víkend, tak zelenobílí svým fanouškům nabídli ještě sobotní menu formou dvojzápasu s SK Smíchov, jehož první tým pokořili 3:0. Stejným výsledkem vyprovodili 8. září Čechii Karlín,

ale toto datum je pozoruhodné hlavně tím, že zatímco dvě mužstva zelenobílých hrála doma, třetí – označené jako juniorské – se střetlo ve stejném čase na Letné se svými slávistickými vrstevníky!

V té době už měli vraždění v zákopech všichni plné zuby a dění ve válkou usouzené a vyhladovělé zemi stále zřetelněji směřovalo k 28. říjnu 1918. Toho památného dne bylo pondělí a zprávy o tzv. Andrásyho nótě, kterou si veřejnost spontánně vyložila jako vojenskou i politickou kapitulaci Vídně, se rozléty po celé monarchii... Onoho 27. října 1918, kdy Karel I. (prostřednictvím svého ministra zahraničí hraběte Andrásyho) přistoupil na čtrnáct artikulů amerického prezidenta Woodrowa Wilsona, dobyli zelenobílí Letnou. Respektive tu porazili SK Smíchov 3:1 na jeho zdejší „domácí“ půdě, a válka neválka, císař necísař, hlášen byl i zápas rezerv a juniorů, i když zde výsledky postrádáme. O pouhý týden dříve Vršovický I. tým dokonce hostoval na posledním „monarchickém“ výjezdu do východočeských Pardubic (1:1). Jen o čtrnáct dnů dříve, 13. října, startovali zelenobílí dvěma nejlepšími týmy na Ohradě, kde se popasovali s Viktorií Žižkov (v hlavním zápase prohra 1:3).

Mluvit o tom, že by zelenobílí neměli „s kým“ (potažmo i „čím“) hrát, nelze ani na samém sklonku války, byť nebýt dvou vyloučení v mistrovských zápasech, tak z tisku žádná jména tehdejších aktérů neznáme...

Stejně jako se poslední zápas AFK Vršovice za monarchie konal na Letné, tak se tu konal i první zápas „za republiky“, jen o pár stovek metrů dál. Byl pátek 1. listopadu a soupeřem zelenobílým byla Slavia, přičemž slavnostní náladu Vršovickým mohla zkazit snad jen vysoká prohra 0:6. A předčasné ukončení, jež hostujícím hráčům znemožnilo dát čestný úspěch – tak si to alespoň mohli říkat klubisté AFK, když v 57. minutě prudký liják utkání ukončil, byť sešívání by mohli stejně oprávněně tvrdit, že hosty jen příval vod shůry uchránil od desítky...

Další dva zápasy pak AFK hráli již doma a nejprve porazili Meteor VIII 5:0 a bůra dali za týden i vinohradskému ČAFC, ačkoli tomu dovolili alespoň jeden čestný úspěch – znovu šlo o charitativní zápasy, když jednou klub vybíral na vdovy a sirotky, podruhé již na legionáře...

UTKÁNÍ • GÓLY • BODY • 1914–1918

MISTROVSTVÍ Č. S. F. 1915

Jedna ze skupin II. třídy – válečného šampionátu „Praha“

AFK VRŠOVICE – SK SMÍCHOV 2:3 (1:2)

Neděle 17. 10. – *zpožděno, nedohráno a rozporováno...*

AFK VRŠOVICE – ŽSK HAGIBOR 7:0 (5:0)

Neděle 24. 10.

AFK VRŠOVICE – SK PRAHA VII 6:1 (3:0)

Neděle 31. 10.

AFK VRŠOVICE – VIKTORIA VINOHRADY 4:3 (3:3)

Neděle 7. 11. – *odehráno jako přátelský zápas, neb zelenobílí již před zahájením utkání oznámili vystoupení ze soutěže...*

CHARITY CUP 1916

AFK VRŠOVICE – ČECHIE SMÍCHOV 8:1 (?:?)

Neděle 19. 3. – 1. kolo

AFK VRŠOVICE – SK SMÍCHOV 5:1 (3:0)

Neděle 2. 4. – 2. kolo

VIKTORIA ŽIŽKOV – AFK VRŠOVICE 7:2 (3:1)

Neděle 30. 4. – čtvrtfinále

METEOR VIII – AFK VRŠOVICE 3:7 (3:3)

Neděle 14. 5. – semifinále Poháru útěchy

UNION ŽIŽKOV – AFK VRŠOVICE 1:3 (?:1)

Neděle 28. 5. – B-finále na Letné

MISTROVSTVÍ ZEMSKÉHO SVAZU

1917 – jaro

Kvalifikace I. třídy – sudá skupina

SPARTA KLADNO – AFK VRŠOVICE 4:1 (?:?)

Neděle 29. 4. 1917

DSC SPORTBRÜDER – AFK VRŠOVICE 3:2 (1:0)

Neděle 6. 5.

AFK VRŠOVICE – UNION ŽIŽKOV 1:0 (?:0)

Neděle 13. 5.

VIKTORIA PLZEŇ – AFK VRŠOVICE 3:3 (2:0)

Neděle 20. 5. *na pražské Spartě*

AFK VRŠOVICE *volno*

Neděle 27. 5.

SK PRAHA XV – AFK VRŠOVICE 1:3 (?:?)

Neděle 3. 6.

SK PARDUBICE – AFK VRŠOVICE 1:3 (?:?)

Neděle 10. 6.

AFK VRŠOVICE – ČESKÝ LEV PLZEŇ *nedohráno*

Neděle 17. 6. – *kontumováno 3:0*

OLYMPIA VII – AFK VRŠOVICE 0:1 (0:?)

Neděle 24. 6.

AFK VRŠOVICE – ČESKÝ LEV PLZEŇ 5:0 (3:0)

Neděle 26. 8. – *dle K. Petrů opakovaný zápas*

KONEČNÉ POŘADÍ*)

1. SK Viktoria Plzeň	8	5	3	0	24:11	13
2. SK Sparta Kladno	8	6	0	2	21:7	12
3. SK Český Lev Plzeň	8	5	2	1	20:13	12
4. AFK Vršovice	8	5	1	2	19:12	11
5. DSC Sportbrüder	8	3	2	3	18:12	8
6. SK Olympia Praha VII	8	2	1	5	10:16	5
7. AFK Union Žižkov	8	1	2	5	12:19	4
8. SK Praha XV	8	2	0	6	10:30	4
9. SK Pardubice	8	1	1	6	12:26	3

*) Při započtení 5:0 podle Petrůho *Dějin...*

MISTROVSTVÍ ZEMSKÉHO SVAZU

1917 – podzim

II. třída*)

AFK VRŠOVICE – OLYMPIA PLZEŇ *nehráno*

Neděle 23. 9. – *Západočeši do Prahy nepřicestovali...*

DSC SPORTBRÜDER – AFK VRŠOVICE *nehráno*

Neděle 30. 9. – *Němci už na soutěž nereflektovali...*

AFK VRŠOVICE – UNION ŽIŽKOV 4:2 (1:0)

Neděle 14. 10.

AFK VRŠOVICE – OLYMPIA VII 5:0 (2:0)

Neděle 21. 10.

AFK VRŠOVICE – SK LIBEŇ 5:1 (4:0)

Neděle 28. 10.

AFK VRŠOVICE – SK PRAHA XV 2:0 (1:0)

Neděle 4. 11.

SK PLZEŇ – AFK VRŠOVICE *nehráno*Neděle 11. 11. – *zelenobílí na západ neodcestovali...***AFK VRŠOVICE – NOVOMĚSTSKÝ Kladno 3:3** (1:1)

Neděle 18. 11.

AFK VRŠOVICE – METEOR VIII ?? (?:?)Neděle 25. 11. – *výsledek nedohledán, snad výhra, i když možná jen administrativní...*

*) Tabulku nelze sestavit...

MISTROVSTVÍ STŘEDOČESKÉ ŽUPY**1918****I. třída****AFK VRŠOVICE – METEOR VIII 5:3** (4:2)

Neděle 10. 3.

UNION ŽIŽKOV – AFK VRŠOVICE 0:2 (0:0)

Neděle 17. 3.

AC SPARTA – AFK VRŠOVICE 3:2 (3:1)

Pondělí 25. 3.

SK SMÍCHOV – AFK VRŠOVICE 1:1 (0:1)

Neděle 7. 4.

SK PRAHA XV – AFK VRŠOVICE 2:1 (1:1)

Neděle 14. 4.

AFK VRŠOVICE *volno*

Neděle 21. 4.

AFK VRŠOVICE – VIKTORIA ŽIŽKOV 4:2 (2:2)

Neděle 28. 4.

SK SLAVIA – AFK VRŠOVICE 8:0 (3:0)

Neděle 5. 5.

AFK VRŠOVICE – SK LIBEŇ 3:0 (2:0)

Neděle 12. 5.

KONEČNÉ POŘADÍ*)

1. SK Slavia Praha	8	8	0	0	53:3	16
2. AC Sparta Praha	8	6	1	1	25:4	13
3. AFK Vršovice	8	4	1	3	18:19	9
4. AFK Union Žižkov	8	3	2	3	11:15	8
5. SK Meteor Praha VIII	8	2	1	5	7:25	7 (+2)
6. SK Viktoria Žižkov	8	4	0	4	20:17	6 (-2)
7. SK Libeň	8	2	2	4	9:32	6
8. SK Smíchov	8	2	1	5	13:26	5
9. SK Praha XV	8	1	0	7	6:21	2

*) Viktoria Žižkov byla penalizována za neoprávněný start.

Hudebniny sportovcům dodáFR. A. URBÁNEK A SYNOVÉ, PRAHA II.,
vedle Národního divadla.

Zelenobílý zápisník

1906–1918

DOSTAVENÍČKA (NEJEN) U BOHATŮ

Nejen mezi zelenobílými příznivci se rozšířilo, že místem založení klubu byl restaurant „U Bohatů“ v dnešní Donské ulici, tehdejší Havlíčkově. Podle některých zvěstí v něm prý byla již předtím založena dokonce i Kotva. Jenže podle bádání ve vršovických reáliích není možné to ani ono, zvláště pak v roce 1895, a to ze zcela prostého důvodu: hostinec takového jména ve Vršovících tehdy neexistoval, alespoň oficiálně ne! Ne tak hostinský František Bohata, protože když v lednu 1890 ve své tehdejší tělocvičně organizoval vršovický Sokol „šibřinky“, tak inzeroval: *Restaurace zadána osvědčenému hostinskému br. Bohatovi*. Vidíme tedy, že p. Bohata byl jak členem této organizace, tak se coby restaurátér těšil značnému renomé a již tehdy dostal na starost významný catering, jak bychom řekli dnes... Každopádně trvalo dalších 13 let, než si konečně mohl pořídit vlastní pohostinství, ale příliš ho neužil, když již 6. července 1905 zemřel. Oficiálně „po sobě“ ve Vršovících nikdy žádný restaurant nepojmenoval, tím méně ne v současné Donské, kde nikdy ani nebydlel, ba ani nepodnikal (například roku 1901 byl hostinským v restauraci „U Sokola“ v Palackého ulici, dnešní Moskevské). Do majetku rodiny Bohatových však přešel počátkem roku 1903 za úctyhodnou částku 40 tisíc rakouských korun nejen lokálně velmi populární objekt s hostincem „U Fügnera“ na rohu tehdejší Grégrovy a Fügnerovy ulice (dnes je to jen jedna ulice, a to Holandská), kde si s oblibou dávaly dostaveníčka spolky jakéhokoli zaměření.

Marie Bohatová, matka Otakara Bohaty a také jeho o čtyři roky mladšího bratra Jaroslava, uctívaných hvězd raného vršovického fotbalu, po manželově smrti tak byla nejen hostinskou, ale i majitelkou celého domu (Grégrova čp. 365, dnes Holandská 365/10; vchod do někdejší restaurace ovšem v současnosti nese č. 8), a tato pro vršovické Klokany památná budova stojí přímo nárožním čelem k Heroldovým sadům (jak uvedl i Ferdinand

Scheinost, což samo o sobě Donskou vylučuje), i když její přízemí už dávno plní zcela jiné komerční účely a nyní je tam stomatologická ordinace. A právě zde a nikde jinde byl 18. března 1906 oficiálně založen A. & F. K. „Vršovice“!!!

Uvádění chybné lokalizace je záhadou a zmatečné označení, tradované už ve starší literatuře, snad povstalo ze zlidovělého označení. V Protokolní knize se psalo o „restauraci paní Bohatové“; možná se vycházelo také ze stavu po roce 1924, kdy objekt po matčině smrti zdědili její synové. Z historické fotografie je však zřejmé, že nadpis „U BOHATŮ“ nad vstupem opravdu existoval, byť nevíme od kdy, ale má-li být vyfocený pár v popředí manželů Bohatových, pak musel být snímek pořízen do léta 1905, kdy František náhle skončil, s čímž však oděvy vůbec nekorrespondují. Každopádně v oficiálních oznámeních zde konaných akcí, ba ještě i v pražském adresáři z roku 1910, u pohostinství odvodělé pí Bohatové stále figuruje „U Fügnera“. „U Bohatů“ bylo tedy označení spíše familiární, byť klubisty zjevně hojně užívané...

Každopádně asi hlavně kvůli v květnu 1905 teprve šestnáctiletému Otovi Bohatovi byla právě tato restaurace vybrána za spolkovou místnost, a to ještě v časech Kotvy. Nemohla jí však být nijak zvláště dlouho (v tomto smyslu je inzerována jedinkrát v červnu 1905), tím více pak klubové badatele udivilo, že ihned po založení AFK bylo jednou z prvních starostí výboru, kde najít nové útočiště; jako by tu stále ještě měli domov stoupenci bývalého kroužku a „svazoví členové“, jako by byli kýmsi tlačeni najít si útočiště jinde...

V doposud nikdy nikde necitované pasáži ze svazového almanachu (str. 67) v přehledu členských subjektů za plným názvem klubu (*Athletický a Fotbalový Klub ve Vršovících*, byť podle úředních dokumentů je správný tvar „Vršovice“, včetně uvozovek...) a uvedením roku založení (1905) jednoznačně stojí: *Hřiště klub dosud postrádá. Místnost schůzí*

výborových restaurace p. Součka, Vršovice, Hálkova tř. Předseda klubu Hynek Počta, Barákova ul. č. 7 n., jednatel Josef Bulvas, Nusle, Jaromírova ul. 176. Mužstva má klub čtyři, barva dressu zelenobílá.

K získání této stěžejní informace však není potřeba dostat do rukou svazový archivní skvost, ba ani Protokolní knihu AFK, dozvíme se to dokonce i z denního tisku: Například již 12. dubna 1906 *Národní politika* po zprávě o souhrnném triumfu zelenobílých 10:1 nad dvěma soupeři ze Smíchova (jak už padlo dříve) následně oznámila: *Nová klubová místnost u p. Jos. Součka ve Vršovicích, Hálkova tř. (blíže nových kasáren.) Schůze členské vždy první neděli v měsíci (o 10. h. dopol.), výborové vždy první a třetí sobotu v měsíci (o 8. h. več.).*

Na rozdíl od dnes již neveřejných prostor, kde došlo k založení klubu, si do někdejší restaurace pana Součka můžeme na „zakladatele“ zajít zavzpomínat a načepují nám tam k tomu i pivo! Dokážeme totiž upřesnit, že šlo o restauraci „Na Proměně“ v čísle popisném 456. I toto číslo stále platí, jen dnes už není vázáno na někdejší Hálkovu třídu, současnou Kodaňskou, ale na ulici 28. pluku a na vývěsním štítě restaurace je název „U Klokoně“!

I když k paní Bohatové klubisté jistě nejednou zašli zavzpomínat či zde proběhly i nějaké organizační schůzky, zvláště ty za účasti Oty a Jardy (tj. „u Bohatů“), k trvalejšímu oficiálnímu návratu nejvýznamnějších klubových akcí nedošlo, a to ani v době, kdy se oba bratři již vrátili z Letné do Vršovic a nabídli své bohaté zkušenosti do služeb AFK! Přesto se tam spousta klubových akcí nesporně konala, ale až za republiky, i když asi ne ty nejvýznamnější, což ale mohlo být dáno i omezenou kapacitou...

Restaurací klub později vyzkoušel ještě mnohem víc, ale v prvních třech letech, pokud zmíněná restaurace pana Součka plánovaná akce svou omezenou velikostí nestačila, tak si AFK pronajímal tehdejší vršovický „Lidový dům“ (famiálně restauraci „u Červenků“) na Hálkově třídě čp. 484 (nyní 28. pluku 484/15), kam se v létě roku 1909 přestěhoval trvale, respektive na mnoho dalších let. *Sport a hry* o tom v srpnu toho roku referoval slovy: *Klub přesídlil do nových místností ve velkorestaur. „u Červenků“, kteráž pohodlím a rozsáhlostí skýtá členstvu příjemný pobyt.*

Také zde, po roce 1918 v tzv. Národním domě, nazývaném též „Amerika“, je ještě i dnes funkční restaurace („Kaňka“), ale většina někdejších rozlehlých

Vchod do restaurace „u Bohatů“ (minimálně do roku 1910 oficiálně „U Fügnera“), podle tvrzení jejich vnuků by párem v bílém měli být manželé Bohatovi, které ovšem sami nemohli pamatovat. Otta II (paradoxně syn mladšího Jaroslava, Otta I zůstal bezdětný), pak patřil mezi zelenobílé dorostence let čtyřicátých.

společenských prostor (kde klub pořádal mj. i těžkoatletické a tabletenisové přebory) je v současnosti postoupena anglojazyčné metodistické modlitebně a vnitroblok evangelickému semináři.

Předběhneme-li dobu ještě výrazněji, pak k neméně proslulým „Vajmarům“, kam se mj. slavně vraceli zelenobílí z Austrálie (a které nedokázal lokalizovat ani autor knížky *14 míčů pro Bohemians*), se musíme vydat zpět na opačnou stranu, na roh Kodaňské a Norské, ale zdejší asijská restaurace by dnes většinu fanoušků Klokanů asi příliš nenadchla.

KDEŽE TO TI „PRAKLOKANI“ HRÁLI?

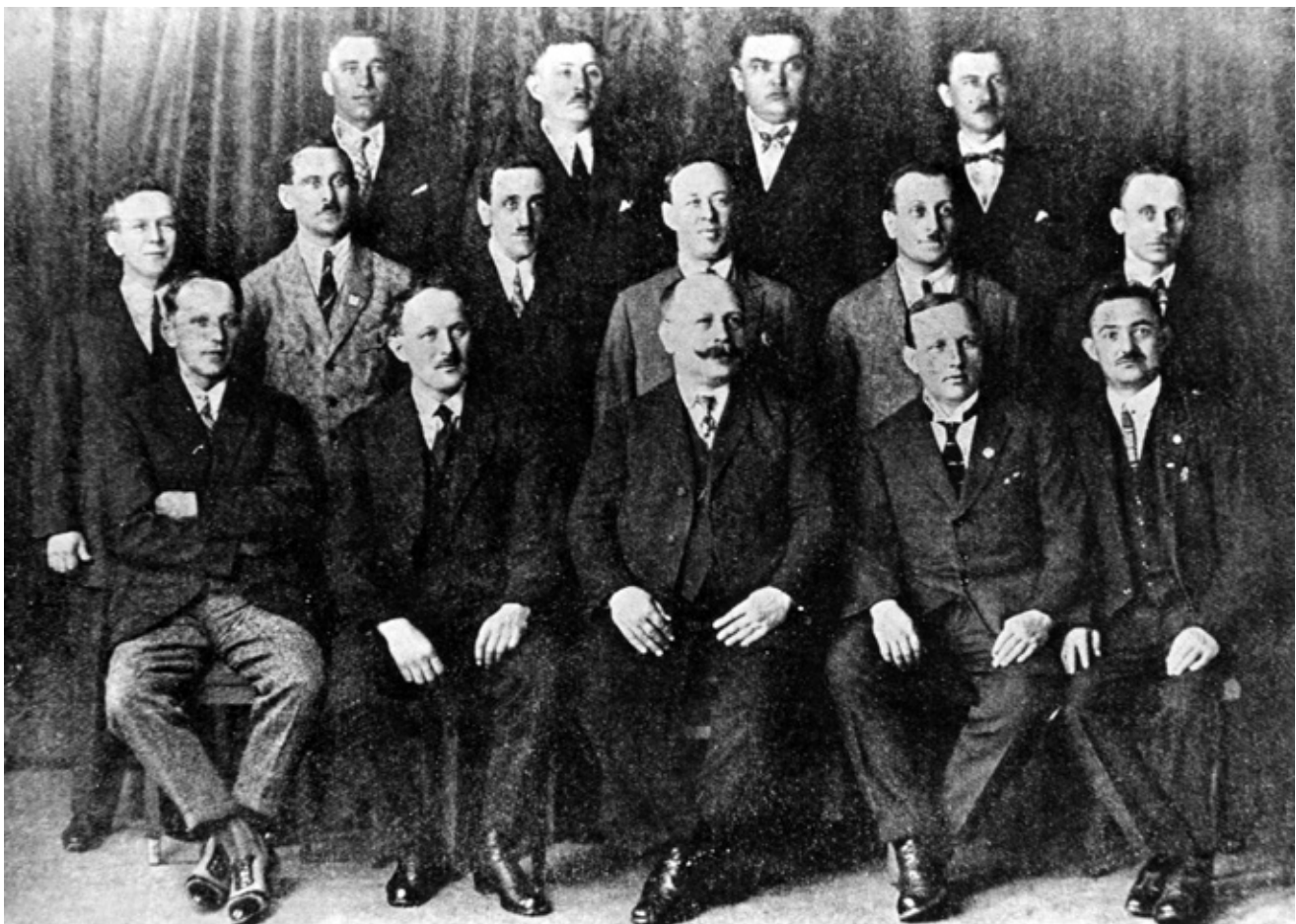
Starost o hřiště nedala však spáti. Dne 12. července uneseno vyslati k městské radě deputaci, píše Honejšek v nejstarším klubovém almanachu poměrně věcně a korektně k roku 1906. Deputace, tedy poselstvo či delegace, nebyla přijata, nicméně byla

ujištěna, že *prý hřiště klubu se dostane*. Slibem neurazíš, říká okřídlené rčení. Vršovičtí se ještě načekali, i když zdaleka ne tak dlouho, jak je tradováno, a jejich situace nebyla na svou dobu rozhodně nijak dramaticky zoufalá; už v prvním roce AFK avizoval i podnikl celou řadu úspěšných podniků *na hřišti vršovickém* a tento fakt potvrzuje například i zájmová hláška jejich místních rivalů: *S. K. „Slavoj“ (Vršovice) hraje v neděli 2. t. m. o půl čtvrté odpoledne s A.F.K. Vršovice II. (na hřišti těchto)*.

Trainováno bylo na pozemku bližší Prokopcovy továrny a tam hrány byly též zápasy, stojí psáno v Honejskově vzpomínce z roku 1925. Potíž je v tom, „které“ továrny. Pokud totiž byla míněna stará, tak jde o částečně dochovaný objekt známý dnes ponejvíce jako Vinohradská tržnice a o Vršovících v tomto případě nemůže být řeč. Také ta novější stávala na Vinohradech, hned vedle „Orionky“, respektive za ní směrem k Vršovícím, ale šlo tu tehdy

hrát? Je to vodítko ke stanovení prvního hřiště AFK, nebo další jen jinak formulovaná vzpomínka na pra-Kotvu, když ještě příliš vršovická nebyla? Mnohem spíše to druhé...

Ovšem onen tak legendární a s Kotvou spojovaný „Šifnerák“ byl v obou případech zcela jinde, vodítkem tu byla (či měla být) vinohradská vodárenská věž, ale to je samo o sobě velice obecný pojem. Naštěstí existuje fotografie (viz str. 20) datovaná do roku 1903 a za exilovou vršovickou omladinou se tu zřetelně rýsují dvě architektonické dominanty. Pokud jde o věž vpravo, jedná se o „ozdobu“ výstavné vily Emila Kolbena (dnes Hradešínská 976/1), z dvojice věží uprostřed zbyla už jen jedna, ale i tento objekt stojí dodnes (Dykova 959/2). Fotograf stál nejspíše zhruba na úrovni dnešní Kladské ulice a mladíci s merunou tu jednoznačně pózují ve střední části dlouholetých Bezručových sadů, jež se roku 2016 změnily v Sady bratří Čapků...

Členové, kteří v roce 1905 klub založili. Tak zní popiska z klubového almanachu z roku 1925, kdy byla fotografie nejspíše i pořizena. Spousta zakladatelů tehdy již nežila, ale i tak nezbyvá než litovat, že k 15 zobrazeným nebyla připojena i jména. Neměl by tam scházet Hynek Počta (předseda z let 1906, 1911 i 1924), Josef Procházka (jednatel), či Václav Jaroslav Kapr (proponent), které z jiných fotografií neznáme, zato Jana Honejska asi poznáte snadno sami

Další lokalizační zmínka stran hřiště AFK je již nadějnější, jakkoli v klubovém almanachu zmiňovaná vršovická reálka tehdy ještě neexistovala, leč Honejšek své texty psal až o dvě desetiletí později. Ať už je však míněna „Rangherka“, tedy objekt „vršovického zámečku“, kde se provizorně vyučovalo od roku 1908, nebo nová budova na Hálkově třídě pro reálnou výuku zprovozněná až o desetiletí později (dnes ZŠ Kodaňská 16/658), tak je pravděpodobné, že tehdejší klubové kolbiště bylo někde v horní části dnešních Heroldových sadů, tedy bezmála před okny tehdejší radnice; hrací plocha tu určitě nebyla dokonalá a o stabilních brankách a hráčském zájmu se tehdejšími plejerům mohlo jen zdát, ale pořádat zápasy se tu tehdy zjevně dalo.

NENÍ KAPITÁN JAKO KAPITÁN...

Ve zprávě z jednání výboru Českého svazu footballového 21. dubna 1909 bylo zveřejněno rozhodnutí na návrh soudcovského odboru doporučit „kapitánům mužstev za vzor gentlemanské chování kapitána I. B. mužstva Vršovic p. [Ladislava] Mašaty“.

Naproti tomu první mužstvo mělo občas se svými kapitány problémy. Už ve vyprávění o roce 1907 jsme zaznamenali odvolání Karla Počty z funkce a jeho přeražení do rezervy. O dva roky později byl rozhodnutím klubového výboru zbaven kapitanátu také až do té doby velebený výtečný „half-back“ Rudolf Barsa. Provinil se tím, že si v jednom utkání oblékl dres jiného spolku. Stálo ho to i pokutu ve výši 3 K (slovy tři koruny).

Není známo, jak svaz téhož roku vyřešil říjnový letecký duel se Smíchovem, jenž soudce v 27. minutě za stavu 0:0 „přerušil [rozumějme ukončil] pro neuposlechnutí kapitána Vršovic“, a nevíme ani, o koho šlo, protože zde již Protokolní kniha nepokračuje, nebo alespoň její dochovaný první svazek ne...

DVOJÍ PÍŠTALKA „TÁTY“ PLESKOTA

Při zájezdech na venkov bylo vždy třeba počítat s domácím prostředím hostitelů a se všemi výhodami, které z něj vyplývaly. Ale co je moc, to je moc. Na svatodušní svátky 30. a 31. května 1909 Vršovičtí sehráli dva zápasy v Pardubicích a v obou byli bití 1:5! Pravda, SK Pardubice byly nejlepším mužstvem východních Čech a zelenobílí tam neodjeli v nejsilnějším složení, ale důvody debaklů tkvěly i jinde. Ve městě pod Kunětickou horou byl doma nesporně nejlepší rozhodčí let před první

světovou válkou Jan Pleskot, mezi fotbalisty zvaný „táta“. Když řídil třeba vzájemná utkání pražských mužstev či některých jiných soupeřů, byl energický, přísný a spravedlivý. Zato na zápasy svých sousrodáků s pozvanými týmy jako kdyby si bral jinou píšťalku. Hosté se nestačili divit! Vršovickým tenkrát v každém z obou mačů píškl penaltu za ruku ve velkém vápně, kterou nejspíš viděl jen on sám. A kdyby jen to! Mezi hráči i klubovými funkcionáři měl však nejen obrovskou autoritu, ale i pověst člověka se zlatým srdcem. Ať odpískal, co chtěl, ani nepípl. Jednou, to už po válce, tam hráli sparťané a Pleskot za vcelku běžný faul vyloučil slavného internacionála Antonína Hojera. „Pane Hojer,“ řekl mu prý tehdy, „jděte se ustrojít. My už to tu bez vás dohrajeme.“ Pan Hojer, vyhlášený tvrdák s jazykem ostrým jako břitva, jen svěsil hlavu a šel. A to bylo v éře „Železné Sparty“!

Jak by mohli při vzpomenuť zájezdu protestovat Vršovičtí? O týden později si pak alespoň chtěli spravit chuť v Hradci, jenomže tam jejich východočeský reparát znemožnil prudký liják... V nedalekých Pardubicích se však hrálo a SK Plzeň odjížděla poražena 0:11, a Hradec doma za další týden ve východočeském derby pukl 0:8 – Vršovičtí tak v konfrontaci s „perníkáři“ vlastně dopadli ještě velice solidně...

OD BOTIČE DO FINÁLE V ROUBAIX

Odchod Otakara Bohaty do Slavie byl nejbolestivější ztrátou, jaká v té době mohla zelenobílé postihnout, ale AFK s tím mohl jen vyslovit nesouhlas, což i učinil... Pro červenobílé byl příchod střelce a technicky báječně vybaveného driblera jakož i vždy pohotového střelce nad jiné znamenitou posilou. Ze sestavy suverénně nejlepšího českého klubu té doby vedla nejkratší cesta do dresu s lvíčkem, takže šlo také o cenný přínos národnímu mužstvu. A tak se již roku 1909 Ota stal spoluhráčem fenomenálního Jana Koška také na levé straně reprezentačního útoku. Český tým se tehdy poprvé vydal do kolébky fotbalu. Ztracený syn Vršovic za průlivem nastoupil ve třech ze čtyř utkání. Bilance zájezdu odpovídala dobové hegemonii ostrovní kopané: jedna remíza a tři kruté prohry s celkovým poměrem branek 4:23. Utkání Anglie – Čechy amatérů v Ipswichi naši projeli 1:10, ale necelé dva roky poté se jim vydařila skvělá odvěta – a Bohata se stal jednou z hlavních postav nečekaného triumfu!

Ale popořádku: na svém kongresu roku 1908 ve Vídni přijala FIFA princip jeden stát – jedno fotbalové ústředí. Pro mužstvo Čech to v době, kdy naše země byla součástí Rakousko-Uherska, znamenalo hotovou pohromu (tím spíše, že ČSF bazíroval na národní bázi, nikoli zemské a sám se zřekl možnosti dostat výjimku obdobnou jako Maďarsko či Skotsko). A nejen pro ně. Podobně byli postiženi angličtí amatéři; jediným zástupcem jejich země v mezinárodní organizaci se napříště stala asociace sdružující profesionální kluby. K oběma postiženým se přidala Francie – dílem ze solidarity, dílem pro své domácí spory mezi původní organizací a nově vytvořeným vzdorospazem (jejich rozkol by se dal vyjádřit jako metropole proti venkovu). Anglicko-francouzsko-český triumvirát ustavil Mezinárodní unii amatérských fotbalových asociací (UIAFA), a když se k němu přes původní přísliby nakonec nepřidali Belgičané, Španělé ani Švýcaři, nebo alespoň ne oficiálními svazy, sympatizovali s ním Poláci či Chorvaté. UIAFA se pak načas udělala sama pro sebe a s členy FIFA se navzájem bojkotovali...

Třebaže UIAFA neměla mít dlouhou životnost, uspořádala v květnu 1911 v severofrancouzském Roubaix u příležitosti tamní mezinárodní výstavy soutěž, kterou nazvala sice honosně, leč poněkud neoprávněně mistrovstvím Evropy. Nicméně nemohlo být pochyb o tom, že šlo o turnaj silných mužstev – a naši jej senzačně vyhráli, když nejprve porazili pořádající Francouze 4:1 a hned poté i výkvet anglických amatérů 2:1!

Český tým (výpravu tvořilo deset slávisťů včetně Bohaty, dva spartáné a jeden borec ze Smíchova, který zanedlouho také posílil červenobílý) se nejprve zastavil na skok v Belgii a porazil tým Bruselu 6:1; podle Karla Petrů jedním gólem přispěl i Ota. Nemohl chybět ani v obou turnajových střetnutích v Roubaix. Proti Francii hrál na levém křídle, ale v rozhodujícím souboji s Anglií nahradil na pravé spojce zraněného spartána Josefa Bělku, kterého za necelých čtyřiaadvacet hodin nedokázaly dát dohromady ani zázračné léčebné metody „dědka“ Maddena (John W. Madden byl dlouholetý skotský trenér Slavie i „národáku“, který významně ovlivnil fotbal v českých zemích).

Kdo by tehdy pochyboval o tom, že Angličané jsou jasnými favority? Přesto půle skončila bez gólů. Jen jedna anglická střela orazítkovala naši tyč a Koškova bomba jejich břevno. Ve druhé půli šli

Otto Bohata na snímku publikovaném v tablu k 20 letům SK Slavie – hvězda na sešvaném dresu tak patří letenskému klubu a o tom, kdy byl snímek pořízen, můžeme jen spekulovat

naši soupeři do vedení. Deset minut nato Široký utekl po křídle a poslal míč Bohatovi, ten přitukl Pilátovi a jeho dokonalá přihrávka do běhu Koškovi přispěla k vyrovnání. A vítězný český gól? Maxim Boryslawski jej v *České uličce* popsal vskutku působivě: *Tu – pouhé tři minuty po vyrovnání – vyloví z divokého shluku určený Benda míč. Obejde protivníka, přihraje daleko vpřed. Zchvácený Holý se vzchopí, doběhne zdánlivě nemožný balón, podá na Vaška. Tu se klidný Pilát podruhé rozkývá jako medvěd, podruhé oklame tělem centřhalva, podruhé vyláká ryšavce a míč už se koulí doprava. Jako štír proběhne Bohata kolem rezavých vlasů, přeskóčí i nobu užovky. (Tak naši borci říkali jednomu z ostrovních halvů, hubenému chlapíkovi, který při svém driblinku neuvěřitelně pletl nohama.) Zsinalý brankář vyběhá. Leč chladnokrevný Otík posílá míč těsně vedle něho přesně do kouta brány.*

Výhru si Češi již vyrvat nenechali, když gólman Pimmer dokonce chytil i pokutový kop! Nečekání

vítězové turnaje to pak vzali domů oklikou přes Paříž. Amatérský výběr francouzského hlavního města vyklepli 5:0 a český reprezentační tým porazil ještě i tým Rouenu 6:3. I zde dal Bohata jeden z gólů a z turné do Prahy se národní mužstvo vracelo vítáno ovacemi jako opravdoví šampioni, jak dokládá i dobový tisk. *K uvítání vítězů českých shromáždily se včera na nádraží Františka Josefa a před ním davy, do tisíců čítající. [Po proslovech] hustým špalírem odcházeli účastníci výpravy [...] z nádraží... [...] I zde [na ulicích] opakovaly se srdečné ovace obecnstva českým footballistům.*

Na chvíli teď předběhneme tok času: tehdy sedmadvacetiletý slávistický záložník Emanuel Benda, u kterého začala akce směřující k rozhodujícímu gólu z Roubaix, se o osm let později stal trenérem Vršovic. A když se s tím úkolem rozloučil, předal pomyslný štafetový kolík navrátilci do rodných míst Otakaru Bohatovi. Podle F. Scheinosta Ota opatroval míč, s nímž se finále hrálo, jako relikvii a bral jej do Ďolíčku na zápasy coby talisman pro štěstí...

V CIZÍCH SLUŽBÁCH

V prosinci 1912 nastoupili zelenobílí na Letné proti stále výtečné slávistické rezervě. Zápas se nevydařil. Na místy přespříliš tvrdou obranu hostů reagovali hráči domácího mužstva podrážděně, a když už se schylovalo k ukončení prvního poločasu, sudí po další z kontroverzí odpískal za stavu 1:1 předčasný konec zbytečně nervózního potýkání. *Vynikající výkon ukázal Bohata ml. na pravém křídle, napsal Sport a hry. Čtenáře od Botiče ta věta zdaleka nepotěšila tak, jako kdyby byla napsána o rok dva dříve. Zvláště hořkou pilulku jim totiž nachystala hned následující věta: V něm má Slavia znamenitého křidelního forwarda. Šlo totiž o Jaroslava, který se rozhodl následovat Otu do sešivaného dresu, přestože si místo v prvním týmu Letenských musel teprve tvrdě vybojovat. Třeba derby proti Spartě si zahrál jen dvakrát roku 1914 – pak jej erár povolal do polní šedi, v Rusku záhy padl do zajetí, posléze vstoupil do legií, ale po pozdním návratu do vlasti už o něj sešívání neměli zájem, zato budoucím Klokánům prokázal cenné služby.*

Otázkou ovšem je, zda na Letnou přestoupil z AFK Vršovice, nebo z Vršovického SK. Třebaže se až doposud mělo za to, že byl hráčem zelenobílých takřka od kolébky, ukázalo se, že spíše patřil vůči „Zelené hvězdě“, jak se „praklokanům“ tehdy

předzdívalo, k zatvrzelé opozici. Máme jej doložený jako jednatelů fotbalového týmu Sokola, rovněž jako oporu konkurenčního Vršovického SK, ale o mladším Bohatovi, který by nastoupil za AFK, do první světové války dobový tisk mlčí. Leda snad až v létě 1911, pokud jej ovšem ztotožníme s „Jarkou“, jenž skóroval za „letní tým“ proti SK Praha II, ale to by musela být věru jen krátká epizodka. V barvách Vršovic prokazatelně nastupoval jen v meziměstských zápasech s Nuslemi, ale tam tým posiloval i již letitý slávista Ota, kterého mladší sourozenec do letenského týmu následoval někdy na sklonku jedenáctého roku.

Když se v květnu 1914 konečně uskutečnilo mezinárodní finále svazového mistrovství z roku 1913 mezi pražskou Slavií a Moravskou Slavií z Brna (2:0), v sestavě šampionů byli toho dne oba Bohatové, autorem druhého gólu se stal Jaroslav – ale popravdě řečeno, oba vršovičtí bratři v sešivaném triku už měli lepší dny. Zato v jedenáctce „Morendy“, jak se Moravské Slavii říkalo, byl jednoznačně nejlepší jiný bývalý hráč AFK, střední záložník Josef Bulvas. *Záloha ukázala velikou houževnatost a trenér [zjevně hrající, což potvrzuje i moravský tisk] mužstva Bulvas předvedl výkon vynikající, usoudil Sport.*

PŘIJDE NA ÚHEL POHLEDU

Nejen vršovickým fanouškům, celé pražské sportovní veřejnosti vyrazila dech zprávačka *Sportu* o střetnutí z neděle 28. června roku 1914, v němž *kompletní mužstvo Vršovic utrpělo těžkou porážku od neúplného Mladoboleslavského S. K., který předvedl znamenitou hru ve všech řadách.* Debakl 0:5, zvláště za uvedených okolností, by vskutku působil senzačně. Ale bylo to opravdu tak? *A. F. K. Vršovice trpce si stěžují na referování Mladoboleslavského S. K., že porazil první mužstvo..., což dle zpráv Vršovic nezakládá se na pravdě, uvedl list hned v následujícím čísle. Popřáváme milerádi místa zprávě Vršovic, že vyslaly do Ml. Boleslavi 3 hráče prvního mužstva, 6 hráčů rezervy a 2 hráče old boys, a musíme plně odsouditi podobné „senzační“ referování... Lví podíl však mají na tomto referátě též Vršovice, neb kdyby zasílaly pravidelné zprávy, zamezily by stranické referování druhého klubu.* A tady se pro změnu našvali vítězové! Obratem zaslali prohlášení, podle kterého si výslovně vyjednali mač s prvním mužstvem a byli před zápasem ujištěni, že nastoupí kompletní. *Bylo tedy od vedení A. F. K. Vršovice nesportmanským*

předstíratí a nechati si zaplatit zájezd prvního mužstva, když hrálo pouze „letní“ mužstvo. Jednáním podobným nepodporuje se football na venkově, a jest smutným úkazem, jak pražské kluby, ovšem některé pouze, český venkov napalují.

Nejspíš měly svůj díl pravdy nejen oba kluby, ale i redakce, která si na ohýnku sporu přihřála svou polívčičku potřeby aktuálních informací...

AFK, SLAVOJ, OLYMPIA, UNION A?!?

Na počátku roku 1914 zveřejnil týdeník *Sport* adresář sportovních institucí a klubů v Praze a jejím blízkém okolí. Díky němu víme, že v té době ve Vršovických vedle AFK vyvíjely činnost přinejmenším ještě SK Slavoj, SK Olympia a SK Union, uvedené v adresáři. Ovšem ještě předchozího roku jak *Národní listy*, tak *Národní politika*, možná řídce, ale shodně referují o trvajícím existenci vršovické Kotvy a v srpnu téhož roku pak můžeme ve fotbalových rubrikách tehdejších deníků nalézt i toto: *Nabídka pro Vršovický S. K. přijme Fr. Vomela, Vršovice, Hálkova 462.*

Pokud vezmeme celé předválečné období, pak v dobovém tisku nalezneme alespoň epizodické zmínky ještě o následujících místních sdruženích pěstujících kopanou: SK, SK Kolumbie, SK Slovan, SK Orion, SK Sokol, SK Čechie, SK Viktorie, Studentské sdružení a Dělnický SK. Pokud bychom výčet rozšířili na další sporty, subjektů by ještě notně přibýlo. Složitě a nepřehledně přehledné peripetie okolo opakovaného bytí i nebytí SK „Vršovických“ (míněny spolky bez dalšího přídomku) ponechme na jinou – odbornější – publikaci...

I mnohem mladší Olympia se pak v průběhu války prakticky rozpadla, když byla většina členstva povolána do zbraně. Čtveřice šťastlivců (Mašata, Dvořák, Kalina a Hofman), kteří unikli zařazení do maršbatalionů na frontu, pak hrávala za AFK. Nicméně na zprávu zveřejněnou v tisku, o zániku Olympie a zamýšleném vzkříšení nové, reagoval rozhořčený dopis zaslaný poštou od jednoho z jejích předválečných členů: ve smyslu, že původní klub (ač šlo nepochybně toliko o kroužek) nezanikl, pouze teď nemůže vyvíjet činnost!

HRST ČÍSEL ZE SVAZOVÉ STATISTIKY

Přestože stále víc fotbalistů odcházelo do války, počet klubů a kroužků na jejím začátku překvapivě dál rostl. V roce 1915 jich ČSF registroval už 228,

z toho 182 v Praze a středních Čechách, kam se již tehdy počítala třeba i Příbram či Kutná Hora. Přibývalo i jejich členů – ačkoli mnoho z nich bylo nadlouho od svých kolegů vzdáleno stovky kilometrů – a přemnoží se už nikdy nevrátili... Nejpočetnější SK Slavia měl v té době 782 členů, AC Sparta 470, SK Moravská Slavia v Brně 310, SK Kladno 248, SK Plzeň 212, SK Meteor Praha VIII 208 a SK Viktoria Žižkov 191. Přesné pořadí AFK Vršovice neznáme, ale klubem udávané počty jeho členů (166, patrně k začátku války) nasvědčují umístění na rozhraní první a druhé desítky klubů.

Svazová zpráva z té doby prý zaznamenala v Praze a nejbližším okolí sedmero ohrazených hřišť, která byla i jinak způsobilá pro utkání mistrovských soutěží. Patřila Slavii, Spartě, AFK Vršovice, Unionu Žižkov, ČAFC Královské Vinohrady, SK Libni a Meteoru VIII. Do tohoto výčtu by ale měla patřit i Viktoria Žižkov... Otázkou je, zda ji už tehdy omylem vynechal některý funkcionář ČSF, nebo až Karel Petru, který informaci převzal do svých *Dějin československé kopané*. Každopádně stojí za pozornost, že mj. i hřiště karlínské Čechie na Invalidovně již tehdejším svazovým nárokům na I. třídu nevyhovovalo, zatímco to vršovické ano! Druhá třída se mohla vedle Karlína hrát ještě na hřištích Olympie VII, SK Prahy VII, v Radlicích a na Čechii Smíchov...

MARNOST NAD MARNOST S ČESKÝM LVEM

Na jaře roku 1917 se Vršovice v jedné ze skupin II. třídy zemského mistrovství Čech potýkaly s Českým Lvem Plzeň o třetí místo, které mělo stále ještě opravňovat k postupu do prvotřídní společnosti pro podzimní sezonu. Tito Západočeši měli tehdy velice posílené mužstvo – práce ve zbrojní výrobě ve Škodovce zachránila mnoho vojenské služby schopných mužů od útrap a nebezpečí v zákopech a fotbalisté pochopitelně nemohli mezi „ulejváky“ (tak se říkalo šikulům, kteří úspěšně unikali zařazení do maršbatalionů) chybět. Tvůrcem hry Českého Lva se dočasně stal centrální Sparty Antonín Fivébr, obranu tvrdil známý hráč karlínské Čechie Dvořák-Cikán. A Fivébrovým přičiněním se v červenobílém dresu Českého Lva po vleklé, ale úspěšně rekonvalescenci z málem smrtelného frontového zranění znovu začal rozehrávat i slavný střední útočník rudých Václav Pilát.

Fotografie předválečné zálohy vršovického klubu – na rubu opět nejsou žádná jména, jen smutné veršičky, ze kterých lze vyrozumět, že na hrobech mnohých, kam je kulky smetou, ani bodláky nepokvetou

Vychází-li se z knihy Karla Petrů, pak mač s nebezpečným soupeřem Vršovičtí doma dobře rozehráli a po deseti minutách vedli 1:0. V té chvíli měl Fivébr opustit hrací plochu, zapomněl se však odhlásit, a když se chtěl vrátit na hřiště, sudí mu to nedovolil. Vzhledem k důležitosti zápasu mužstvo hostů odmítlo bez svého kapitána a muže číslo jedna pokračovat ve hře... Jenže dobový tisk říká něco zcela jiného už v tom, že vedení se ujali Plzeňští, a to právě zásluhou Fivébra. Co se stalo pak, je sporné, ale je docela dobře možné, že až tehdy si sudí uvědomil, že Fivébr za hosty vůbec nastoupit neměl a tento (snad po návratu z kabiny, kam možná odběhl pro nějaké dokumenty) byl ze hry vykázán – což vedlo k protestnímu odchodu celého týmu hostů.

Zelenobílí pak podle prvního rozhodnutí řídicího orgánu vyhráli kontumačně 3:0. Český Lev však protestoval a protestoval, až prý dosáhl opakování zápasu. Dobrá, ale proč by pak k novému mači *úmyslně* (jak Petrů snad pro zdůraznění, snad

nechápage, uvedl v závorce) nastoupil s četnými náhradníky; na rozdíl od vršovického klubu měl stále ještě co získat, bod znamenal posun na druhou příčku, dva přeskočení znesvářené Viktorie – domácím AFK ani sebevyšší výhra už nijak prospět nemohla.

Pokud jde o protesty, tak k nim skutečně došlo, ostatně citujme plzeňský *Český deník* z 21. července: *Český Lev Plzeň v popředí umístěných ve kvalifikačních zápasech. V předvěčejší schůzi akčního výboru bylo vyhověno oběma odůvodněným protestům Plzeňských, kteří tímto dostávají se do první třídy.* Ovšem předmětem stěžejního protestu bylo odebrání bodů ze zcela jiného zápasu, a to právě kvůli Fivébrově startu! Až druhý se týkal vršovického zápasu, ale primárně výše pokuty, dohrávka po prvním verdiktu ztrácela smysl, pro zelenobílé jednoznačně, Plzeňským by kynula možnost skupinu vyhrát, ale to bychom se opakovali.

Zápas s výhrou 5:0 se konal o více než měsíc později, ale jako by Petrů vůbec neznal skutečné okolnosti, a dokonce i Jenda Honejšek jej v klubovém

almanachu pyšně uvádí. Přitom hosté tehdy v údolí u Botiče nastoupili nejen „bez řady opor“, natož „hostujících hvězd“, ale až s evidentní třetí garniturou, neb v té době měli minimálně dvě „zájezdní jedenáctky“ na zcela jiných a nepochybně mnohem atraktivnějších turné. Jistě ne náhodou ani jeden z tehdejších plzeňských listů „opakovanému“ vršovickému zápasu nevěnoval naprosto žádnou pozornost – jako kdyby se u Botiče ani nic nekonalo, natož pak důležitý mistrák!

I KLUBISTÉ PŘINESLI NEJVYŠŠÍ OBĚTI

Spousta členů klubu však měla zcela jiné starosti než góly, body a postupy, pokud jim jakékoli myšlenky na football dokonce zcela nevyřvala smrt.

Prvním známým padlým z řad vršovického AFK byl pravděpodobně Mašata ml., kterého v dubnu 1915 jako jediného s určitostí mrtvého jmenuje klubová zpráva. Je mezi zemřelými i v almanachu z roku 1925, a jelikož klubem prošli i jeho dva bratři, pak jej snad nenechali pohřbít zaživa. Ovšem zmiňme, že u Přemyslu v Haliči smrtelně zraněný jednadvacetiletý Karel Mašata narukoval k 18. řadovému regimentu v Hradci Králové! S vršovickým AFK tak tento padlý zdánlivě neměl nic společného, jenže my víme, že Karel Mašata-otec pocházel z „královéhradeckého“ Neděliště, kam nejspíše domovskými příslušeli i jeho synové. Je víc než pravděpodobné, že si Karla-juniora také díky policejním konskripcím armádní „povolávák“ našel i ve Vršovcích, jakkoli mohl tehdy vykonávat prezenční vojenskou službu, a i proto se tak brzy ocitl v ohni, neboť čerstvě mobilizované bylo třeba nejprve vystrojít a dovyčvičit...

To byla malá ukázka, jak se dá nakonec prokázat spojení zdánlivě nespojitelného – veškeré seznamy jsou zoufale neúplné, nebo naopak jména tak běžná, že i u jediného pluku nalezneme vícero jmenovců. Přesto nabídneme ještě jinou oběť, tentokrát ze srbské fronty. Jsme totiž schopni dohledat, že příslušník 8. střeleckého (před válkou pražského zeměbranceckého) pluku Antonín Brunner zemřel již 29. října 1914 ve vojenské nemocnici v dnes makedonské Skopji, ačkoliv klub jej ještě půl roku od úmrtí vedl jen jako zajatého... Dle data úmrtí zemřel sice až dva dny po Karlu Mašatovi, ale jelikož oba dodýchali ve špitálech, zůstává nezodpovězeno, zda palba protivníka prvně zasáhla právě jeho...

Zelenobílé každopádně již záhy a asi nejbolestněji zasáhla zpráva o smrti c. a k. nadmyslivce a kadeta-aspiranta (nikoli praporčíka podle Scheinosta – což by byl krok zpět, neb i bez povýšení *in memoriam* byl uveden mezi důstojníky) Josefa Bulvase, jenž dle poznámky v periodicky zveřejňovaných seznamech ztrát zemřel na sklonku ledna 1915. Co na tom, že už několik let byl hráčem Moravské Slavie? Pod Bohdalcem nechal kus svého fotbalového srdce a Vršovice pro něho plakaly, což dokládá i obsáhlý, byť vůči úmrtí poměrně opožděný nekrolog. A přicházely další rány osudu. Na Volyni padl 30. září 1915 Otta Kašpar, bratr gólmana Karla. Časem dorazily zvěsti o smrti Oldřicha Goldbacha a Františka Novotného, kteří ještě nedávno tvořili znamenitou obrannou dvojici, a mohli bychom pokračovat výčtem dalších jmen, jež roku 1925 zvěčnil almanach, ale raději ne! Proč? Jsou tu vážné indicie, že padlý Houska nebyl Emanuel (Eman mohla být přezdívka figurující v Protokolní knize), ale Antonín atp. – vždyť i u Goldbacha tu bylo Otta, což však byl Oldřův k roku 1918 teprve sedmnáctiletý bratr, který za války prokazatelně nezahynul...

Ani padnout do zajetí nebylo žádné terno. Obdobně jako již zmíněný Tonda Brunner v něm zemřel i Václav Rombald a patrně i mnozí další, což byl asi i případ člena-zakladatele Františka Hatiny, jenž byl od března 1915 veden jako zajatý. Další jeho osudy se nepodařilo objasnit ani po válce a následně nezbylo než jej prohlásit za mrtvého. I kdyby zemřel „jen“ na nemoc či vysílení, patřil mezi oběti války, tak jako mnozí další, avšak v abecedním výčtu zesnulých z roku 1925 jednoznačně nalezneme také osoby, jejichž životy v důsledku obléknutí polní šedi určitě nevyhasly.

Prvým, alespoň spolehlivě dohledaným úmrtím z řad členů klubu byla již v srpnu 1913 smrt výbořového náhradníka (a také svazového sudího) J. Poláka, podle výroční tiskoviny Jindřicha, dle klubové zprávy v dobových novinách však Josefa. Brzybohatého smrt v hlubokém týlu byla v textu zmíněna a v témže seznamu zvěčněný „válečný předseda“ Antonín Kott zemřel teprve roku 1923 v Choceřadech, nejspíše na nějakou vleklou a nevléčitelnou chorobu; nemohla ovšem být infekční, jinak by se s ním zástupci klubu nemohli přijít rozloučit tzv. ke smrtelné posteli...

Řadu mrtvých mohla mít na svědomí i tzv. španělská chřipka, novodobý mor, který celosvětově

vzato byl prý vražednější než válečné běsnění a paradoxně postihoval ponejvíce mladé a silné jedince; obětí bylo v několika vlnách tolik, že se tu výčtem stovek jmen (odhady kolísají mezi 30 až 80 tisíci jen v Čechách) dobový tisk již příliš nezabýval, ale byl by zázrak, kdyby se členům klubu tato pandemická epidemie zcela vyhnula...

Z jiného úhlu pohledu: v Benicích na pomníčku s oběťmi první světové války nalezneme jméno Václava Počty, v almanachu AFK ovšem ve výčtu již zesnulých schází – mohlo jít toliko o jmenovce? Teoreticky ano, jejich ročníky narození se při porovnání mezi vojenským úmrtním záznamem a policejní konškripcí liší, ale zase ne až tak, aby tu mohlo jít

o otce a syna... Padlý příslušník 11. c. a k. regimentu zemřelý roku 1915 v Gródku v Haliči měl být teprve čtyřiaadvacetiletý, nikoli osmadvacetiletý, jak by odpovídalo věku ve Vršovicích minimálně přechodně zdomácnělého zakládajícího člena klubu – i zde ovšem mohlo snadno dojít k šotku... Pak by to ovšem potvrzovalo, že Karel a Hynek Počtovi (připomeňme první kapitán a první předseda) k sobě nikterak blízký pokrevní vztah neměli, neb Hynek v čele AFK krátce stanul i roku 1924 a smrt příbuzného a spolu s Karlem i spoluzakládajícího člena by v rodině snad nesmlčeli; potažmo v klubu, načež by tato informace jistě doputovala až k Honejskovi...

Ještě jednou restaurace „U Bohatů“. Fügnerovou ulicí stoupající průvod v čele s T. G. Masarykem ovšem jasně dokazuje, že jde už o snímek z československé éry zachycující návštěvu prvního prezidenta naší republiky ve Vršovicích

KAPITOLA 2

O BODY V MISTROVSTVÍ STŘEDOČESKÉ ŽUPY

1919–1924

Středočeská župa byla v éře, které patří následující stránky, co do počtu registrovaných hráčů i klubů nejpočetnější, nejbohatší – a v neposlední řadě také nejbližší fotbalovému ústředí. Ze všech těchto tří důvodů se stala nejmocnější a nejvlivnější regionální organizací tehdejší československé kopané a její elitní soutěž byla plným právem vnímána jako domácí extratřída. Tak o ní referoval všechen sportovní tisk, tak ji s naprostou samozřejmostí brali domácí i zahraniční odborníci a také fanoušci. Hrál se v ní bezkonkurenčně nejlepší fotbal v celé zemi, její přední týmy představovaly národní výkvět a její vítězové byli nejen v Praze, ale také po celém českém venkově, na Moravě a ve Slezsku, na Slovensku a Podkarpatské Rusi oslavováni a ctěni jako mistři republiky, třebaže jim ten titul byl (a podnes zůstal) upřen. A Vršovičtí v ní rozhodně nehráli podřadnou roli!

Kádr prvního mužstva AFK Vršovice z roku 1920, kdy zelenobílí dokázali v utkání o body remizovat s „Železnou Spartou“ a předstihnout v tabulce všechny ostatní soupeře. Vzdor té sportovní slávě se nepodařilo identifikovat všechny borce. Zleva stojí Hochmann, ?, Hallinger, Bernhard, Krejčí, Mašat, A. Kašpar, Pazdera a Bělík, sedí ?, ?, Dohnal, Kolář, Knížek, Wimmer a ještě jeden ?

NEČEKANÉ KLOPÝTNUTÍ O VINOHRADSKÝ METEOR

Konečně se do Evropy, po čtyři roky zmítané válčnými hrůzami, jaké planeta Země do té doby nepoznala, vrátil mír a do naší země po staletích i samostatný stát. Obnova mírového života však postupovala jen pozvolna a vůbec ne snadno. Ještě stále se střílelo, ještě stále umírali lidé třeba i na slezském pomezí a na Slovensku. Naráz nebylo možné skoncovat ani s družicemi války – hladem, bídou a nemocemi.

Tím pozoruhodnější bylo, jak se za takových okolností poměrně rychle konsolidoval český fotbal, i když snad nebylo mužstva, v jehož řadách by nezely kruté rány, zasazené na bitevních polích v Srbsku, Haliči, Itálii a Rusku. První dva měsíce roku proběhly převážně ve znamení valných hromad v ústředí, župách i klubech. Mužstva se teprve znovu skládala. Úspěšný tým AFK Vršovice ze sklonku války posilovali navrátilci z bojišť a zajateckých táborů, nové adepty se chystala představit juniorka. Pokračovala také práce s dorostem.

Kromě řídkých výjimek se začalo hrát až počátkem března. V přípravném utkání si zelenobílí *následkem lepší techniky míčové a lepšího střeleckého umění* (tak to vidělo *Právo lidu*) poradili s druhotřídní Viktorií Vinohrady 5:3. Když pak v půli měsíce byla ve Středočeské župě rozehrána tříступňová mistrovská soutěž s devíti kluby v I. třídě, chystali se do ní vykročit na hřišti vinohradského Meteoru u vodárny. Vykročili, ale nedokročili, zápas byl ukončen předčasně. Za stavu 0:0 dospěl sudí k názoru, že stav kolbiště už další měření sil nedovoluje. O rozmarech předjarního počasí víme i v současnosti své. U onoho vinohradského klání z roku 1919 si však klademe otázku, jak to, že

Jedním z předválečných hráčů, kteří v té době znovu oblékli dres, byl Albert Bernhard, v referátech často uváděný jako „Berta“

téhož dne se na nejednom pražském hřišti mohlo dohrát až do konce? Už se to nedozvíme. K dohrávce nakonec došlo až v samém závěru soutěže.

ČTVERO ODKLADŮ A ČTVERO PROHER

Věru dost nevydařený začátek! My snad ten *majstršaft* vůbec nerozehrajeme, povzdechl si nejspíš v následujících dnech a týdnech nejeden vršovický fanoušek. Opravdu už to tak vypadalo. V soutěži s lichým počtem účastníků los přidělil zelenobílým volný den v 2. kole. A týden poté se dohodli se Slavií na odkladu vzájemného zápasu.

Tak se stalo, že až první dubnovou neděli na žižkovské Ohradě konečně sehráli první mistrovský zápas. Výsledek si za rámeček nedali; na Viktoriku neměli. V půli už prohrávali o tři branky a nakonec to bylo 0:4. První gól jim toho dne dal Jaroslav Mysík, poslední Karel Steiner. A právě ti dva legendární borci českého fotbalového starověku byli po celý mač pány hřiště.

Pokud po té nepříjemné lekci někdo věřil, že alespoň odkladům je konec, mýlil se. „Na potom“ byla odsunuta i střetnutí 5. a 6. kola s Libní (pro zcela nezpůsobivý terén v Ďolíčku po velkých deštích) a na Meteoru VIII. On se vůbec tehdy odkládal kdejaký mač a napořád; skoro jsme v pokušení tvrdit, že Vršovičtí v tom hráli prim. Když se konečně naplno dali do boje, podlehli na domácí půdě žižkovskému Unionu 0:2 a na Letné Spartě 0:3. Před jejich soubojem s rudými napsalo *Právo lidu*, že *Vršovice jsou mužstvem, které dovede na Spartu zahrát, jak se v několika posledních zápasech neklamně dokázalo*. Již v první minutě otevřel skóre obránce domácích František Hojer, který onoho dne nastoupil

Možná jde o vůbec první snímek vršovického týmu pořízený na prahu republikánské éry, kdy se po zlých válečných časech pozvolna obnovoval klubový život a hledala se optimální sestava. V brance (na snímku s míčem) byl už mladičkový František Hochmann

na levé spojce. (Nepleťme si ho se slavnějším bratrem Antonínem, který své místo na beku zásadně neopouštěl.) Výsledek byl pak dlouho na vážkách. Rozhodnutí padlo, až když se v druhé části hry do útočení rudých zapojil také Káďa. Přes jednoznačnou prohru vysekl Horáčkův týdeník *Sportsman* poraženým poklonu: *Vršovičtí hrají velmi dobrý football a je to jmenovitě obrana, která klade tuhý odpor. Zato Právo lidu se do nich pořádně obulo: Jinak pěkný zápas zkažen nepěkným vystupováním hostí, kteří po každém goalu protestovali proti jeho uznání, takže soudce Fanta měl co dělat, aby umožnil dokončení zápasu.* Třeba ale na některém protestu přece jen něco bylo. Josef Fanta měl rozhodně blíže ke Spartě než k týmu od Botiče – a fotbalovým zpravodajem *Práva lidu* byl v té době skalní fanda Letenských, pozdější známý spisovatel Emil Vachek. Takže kdoví... Jinak ovšem i on poražené pochválil: *Hosté předvedli*

rychlou, účelnou hru zejména v obraně, velmi dobře hrála i záloha.

V souhrnu vskutku po prvních třech střetnutích o body nebylo z čeho se radovat: tři porážky ze tří zápasů s ponižujícím celkovým poměrem branek 0:9 vydaly právě jen na poslední místo v pořadí!

Až doposud mužstvo od Botiče podlehl třem ze čtyř soupeřů, od kterých se očekávalo, že si mezi sebe rozdělí čelo tabulky. A čtvrtý silný protivník na ně čekal hned po spartánské lekci: poslední květnovou neděli přivítali v dohrávce 3. kola v Ďolíčku dosud neporaženou Slavii.

ÚSPĚŠNÝ DEBUT PATNÁCTILETÉHO GÓLMANA

Poněkud úzké hřiště nedovoluje rozvinouti hru takového slohu, v jakém hraje Slavia, a umožňuje obraně a záloze, aby se snadněji koncentrovaly při obraně. V té

věť *Sportsman* tak trochu nesl dříví do lesa. Úskalí číhající v Ďolíčku na soupeře, jejichž účinnou útočnou zbraní byla křídelná hra, v té době už znala celá Praha. Toho dne se v první půli mohlo zdát, že to už neplatí. Sešívání spustili na své hostitele parádní ťukem a po prvním dějství díky dvěma falšovaným střelám Jana Vaníka vedli o dva góly. V kabině se pak domácí nemohli nerozpomenout na dubnový přátelský duel s tímto soupeřem, v němž také už v poločase prohrávali 0:2 a nakonec to bylo 0:4... Jenže tentokrát jako kdyby se po přestávce na bitovní pole vrátila úplně jiná zelenobílá jedenáctka. V obraně přidala na důrazu a směrem k soupeřově brance si počínala daleko kurážněji. Obraz hry se změnil k nepoznání. Na vyrovnání, nebo dokonce otočení skóre to nestačilo, na to byli sláviské přece jen příliš těžký soupeř. Nicméně druhou půli díky gólu z 86. minuty, jehož autorem byl muž na levé spojce (zřejmě žádný z vršovických známých borců, toho by byl pan redaktor Horáček určitě poznal), vyhráli domácí. Ani konečný výsledek 1:2 jim jistě cti netratil. Však je také autor referátu znovu potěšil: *Mužstvo Vršovic hrálo neobyčejně agilně, mělo rychlý start na míč. Výborně hrála obrana s mladým brankářem.*

Pohlednému kudrnatému mládenečkovi mezi tyčemi bylo té neděle patnáct let, měsíc a třiadvacet dní. Starší spoluhráči mu říkali Frantík a v dokladech měl zapsáno příjmení Hochmann. Po celou

Rekvizity českého fotbalového starověku. Vnější obaly míčů, sešité z proužků kůže (uvnitř byla gumová nafukovací „duše“), za deště nasáklý vodou a ztěžkly tak, že při hlavičkování zažívali hráči něco podobného, jako boxeři... A zásah šněrovadlem do tváře pořádně pálí! (Autor knihy o tom ví své.) Takový míč popisuje ještě Malá encyklopedie fotbalu z roku 1984

jeho kariéru v brance se v novinách psávalo tu s jedním, tu zase se dvěma n, ale v úředních listinách měl dvě, a tak se také podepisoval. Jedno však bylo rázem nesporné: v Ďolíčku vyrostl skvělý strážce branky!

KDYŽ SE ROZTRHL PYTEL S GÓLY

Porážku o jediný gól od červenobílých matadorů z Letné mohl tehdy Vršovickým kdekdo upřímně závidět. Po ní byli sice se čtyřmi zápasy bez sebe-menšího bodového zisku stále na dně tabulky, ale všechny lepší týmy měli už za sebou. Proti každému z následujících soupeřů mohli mít podle mínění znalců reálné šance na úspěch. A skutečně: i Smíchov se sice proti nim ujal vedení, jenže tentokrát už do poločasu otočili skóre a po přestávce ještě zvýšili svůj náskok na konečných 4:1. O čtrnáct dnů později i s náhradníky v sestavě vyklepli Meteor VIII na jeho půdě 6:1 a téměř stejnou nadílku 6:2 ušetřili doma Libni. Podle *Práva lidu* v tom mači zpočátku střídavé útočení postupně přešlo do mírné převahy zelenobílých, kteří nadto měli *lepší shooting*. Víc nadšení nad hrou vítězů projevila *Sportsman*. Ocenil jejich *krásnou hru* a vyzdvihl zejména útok, který se vyznamenával *pěknou přízemní kombinací a střeleckou pohotovostí*. Po přestávce už to podle pana Horáčka byla exhibice!

Šestnáct gólů ve třech mistrovských zápasech – kdo by si mohl přát víc? Zbývala dohrávka s vinohradským Meteorom, přímý souboj o páté místo v tabulce. Zařadit se hned za letenské a žižkovské lídry bylo pro ostatní účastníky soutěže maximem dosažitelného, to věděl každý, kdo se v Praze zajímal o fotbal. Všeobecně se očekával spíše úspěch Vršovic. Jejich červenobílí hostitelé od vodárny sice nečekaně zdolali žižkovský Union, ale na druhé straně podleli Libni a Smíchovu. Pod dojmem obou proher Meteoru sedali borci i fanoušci z údolí Botiče první červencovou neděli do tramvaje na Královské Vinohrady (většinou si tam ale vyšlápli příjemnou procházkou, i když do kopce) v pevné víře, že se domů budou vracet s veselou.

Nedohraný březnový mač se původně měl opakovat už 29. června, ale termín byl posunut o týden. Pokud nový odklad přinesl někomu štěstí, byl to Meteor. Góly se tentokrát sypaly hlavně do vršovické sítě. Nakonec to bylo 1:4. Vítězové bodové dostihli zelenobílé a díky výši výhry, a tím i lepšímu